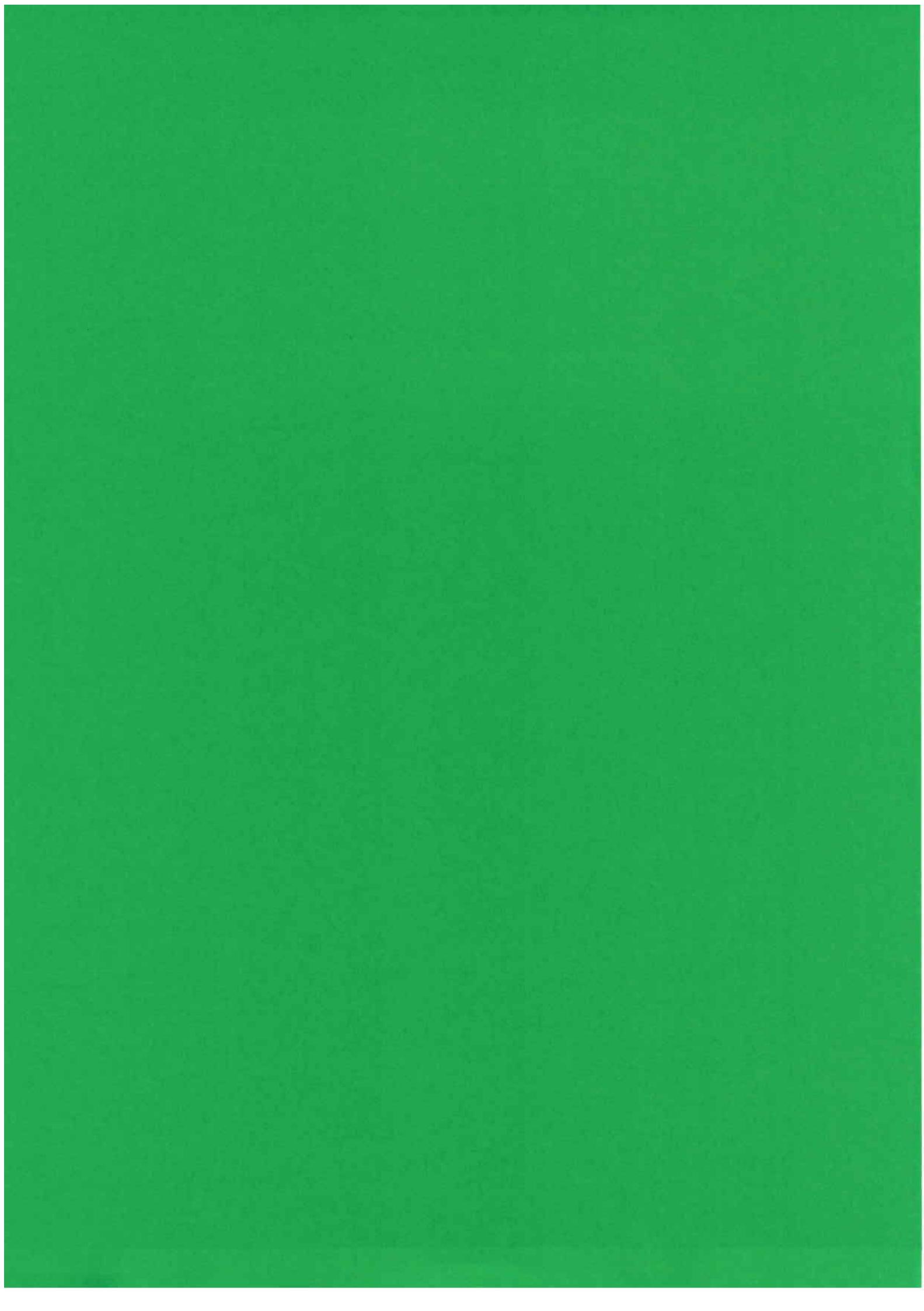

ТОКУДА БАНК АД

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА,
ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ,
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР
И ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

за 2019 година

**ДОКЛАД ЗА
ДЕЙНОСТТА 2019**

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. Състояние на средата, в която функционира Токуда Банк АД през 2019 г.	1
II. Преглед на дейността на Токуда Банк АД през 2019 година	6
1. Приходи и разходи за дейността	7
2. Кредитен портфейл	11
3. Ценни книжа	13
4. Привлечени средства	14
5. Експозиция към рисък	15
7. Офисна мрежа	19
8. Кореспондентски отношения	19
9. Човешки ресурси	19
10. Информационни технологии	20
III. Перспективи за развитие през 2020 г.	20
IV. Информация за промени в акционерния капитал, дивидентна политика и управление	22
V. Отговорност на ръководството	25

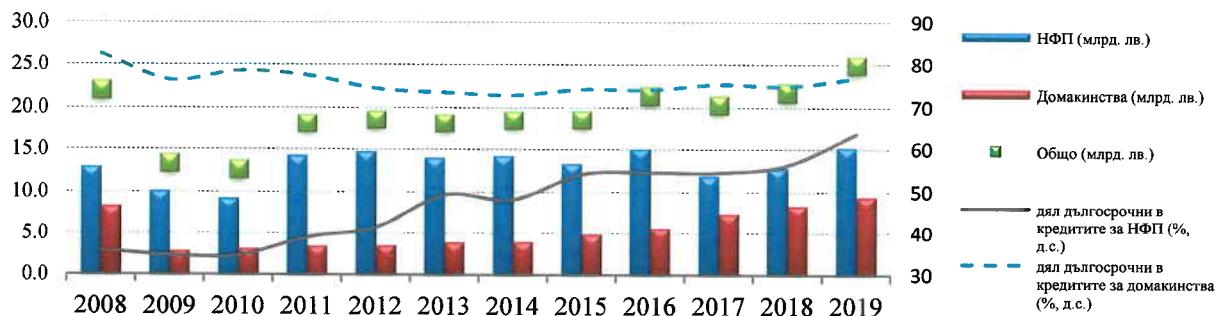
I. Състояние на средата, в която функционира Токуда Банк АД през 2019 г.

През изтеклата 2019 г. банковият сектор продължава да се развива с устойчиви темпове, независимо от признаките на забавяне в икономиката, които се проявяват още в началото на второто полугодие. Печалбата в системата почти достига миналогодишния си обем, концентрацията нараства, доколкото пазарният дял на петте най-големи банки се увеличава от 59,4% до 62,1%, а делът на банките от втора група намалява с почти 1/10 – до 34,7%. До голяма степен тези изменения могат да се обяснят със завършилото през ноември, 2019 г. прехвърляне на една от банките от гр. II, в структурата на друга банка, принадлежаща към първа група.

Кредитната активност превишила предкризисните нива за пръв път от 2008 г. насам. Данните от парична статистика (фигура 1) показват, че за изтеклата 2019 г. общият обем на отпуснатите и предоговорените кредити нараства с 12.8% - от 21.7 млрд. лв. през 2018 г. до 24.9 млрд. лв. през 2019 г., което е с 3 млрд. лв. повече отколкото отчетеното при предкризисния пик (21.8 млрд. лв. през 2008 г.). Постигнатият темп е малко по слаб при новия бизнес за домакинства (11.6% срещу 15.7% при заемите за предприятия), но независимо от това, отчетената за изтеклата година активност и в двата сегмента (15.16 млрд. лв. за НФП и 9.35 за граждани и домакинства) в номинално изражение е по-висока от постигнатата през 2008 г. (съответно 12.95 и 8.22 млрд. лв.). Тук трябва да се отчете обстоятелството, че в реално изражение (т. е. ако обемите по нов бизнес се съпоставят с брутния размер на кредитния портфейл за съответните периоди), показателите за активност са все още значително по-слаби от постигнатите преди кризата.

Прави впечатление, че засилващото се кредитиране на корпоративния сегмент е съпроводено от рязко нарастване на дела на дългосрочните кредити. Делът на експозициите с оригинален матуритет над 5 г. се увеличава от 56.3% до 63.6% от общия обем нов бизнес за НФП, което на фона на отчитаните от НСИ отрицателни темпове при бруто образуването на основен капитал (достигали -6.4% за 2019Q4) не би могло да се обвърже в такава степен с увеличено търсене на инвестиционно финансиране, колкото с очевидния стремеж за ограничаване на тежестта на обслужване на дълговете на нефинансовите предприятия, което от своя страна показва, че въпреки известното засилване на инвестиционната активност на стопанските агенти, те като цяло запазват своите консервативни нагласи.

фигура 1 Обеми по нов бизнес

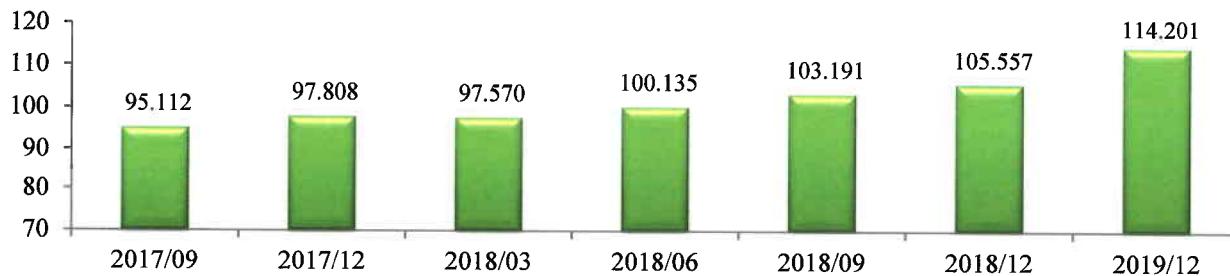

Източник: БНБ, собствени изчисления

В стремежа си да обърне тази тенденция Българската народна банка (БНБ) запази отрицателния лихвен процент върху свръхрезервите и въпреки затруднения трансфер на монетарния ефект върху реалната икономика (който до голяма степен се възпрепятства от наличието на възможности за изнасяне на ресурс в т. ч. и през банките-майки към сметките на ЕЦБ, където санкцията върху свръхрезервите е по-малка) активите на финансовите посредници се увеличиха с рекордните 8.6 млрд. лв. (фигура 2). При това, за разлика от предходната година, отчетеният през 2019 г. прираст е вече изцяло за сметка на експозицията към нефинансовия сектор. Депозитите на виждане през изтеклата година намаляват с 18%, а паричните салда в ЦБ – с над 12%, при което делът им в структурата на активите се свива от 14.5% до 11.8%. За сметка на това кредитите и авансите през изтеклата година нарастват с 12.4%, а делът им в общата структура на активите се увеличава от 63.3% до 65.7%.

Прехвърлянето на ефектите от политиката на централната банка върху поведението на финансовите посредници в страната е ясно изразено. На фона на сдържаните нагласи на бизнеса, улесненията при предоставяне на заемен ресурс имат ключов принос за нарастване на активността в този сегмент. Обобщените резултати от анкетата за кредитната активност на БНБ показват, че финансовите институции продължават да облекчават условията по предлаганите от тях кредити. Така например през цялата 2019 г. балансът на мненията по отношение на лихвите по кредити за НФП е негативен, като броят на анкетираните банки, докладващи за намаляване на лихвите по нови кредити в този сегмент варира между 5 и 7 срещу една – докладваща за увеличение на лихвите. Това очевидно дава търсения ефект при потенциалните бизнес-клиенти, тъй като през 2019 г. броят на банките, докладващи за увеличено търсене на фирмени кредити (между 3 и 8 в различните продуктови категории и отчетни подпериоди) е строго по-голям, от броя на докладващите намаляване на търсенето (между 0 и 3).

фигура 2 Активи на търговските банки [млрд. лв.]

Източник: БНБ

Допълнителен стимулиращ ефект върху кредитирането оказва и задържането на стандартите за отпускане на кредити на НФП без промяна вече трета поредна година при почти всички банки-респонденти. Изключенията са единични, като например през четвъртото тримесечие на 2019 г. една банка докладва затягане на стандартите, срещу една с облекчени стандарти и 20, които ги запазват без промяна.

Благоприятни тенденции се наблюдават и при кредитирането на дребно. Сегментът демонстрира устойчиви темпове и общият обем по нов бизнес продължава да нараства (фигура 1), достигайки 9.351 млрд. лв. за 2019 г., което е с 1.086 млрд. лв., или 11.6%

повече от постигнатия през 2018 г. Прави впечатление, че тази тенденция проявява добра устойчивост във времето – на практика обемите по нов бизнес в сегмента се увеличават постоянно от 2010 г. насам.

Известна промяна през 2019 г. настъпва в тенденцията на изменение на дела на дългосрочните кредити за домакинствата. След двете фази, които могат да се обособят при наблюдението на този показател (а именно шестте години до 2014 г., в които дялът на дългосрочните кредити за домакинства устойчиво намалява – до 72.9% и четирите последващи години, в които съотношението се колебае в тесни граници), през изтеклата 2019 г. паричната статистика отчита осезаемо увеличение на този дял – с 1.8 пр. п., до 76.7%. Настъпилата промяна може да се обясни с увеличението на сроковете при част от сключените нови договори с граждани и домакинства, което от своя страна се дължи на изпреварващите темпове при ипотечното кредитиране, водещи до приобщаване на лица с по-ниски доходи (и съответно нуждаещи се от относително по-дълъг период за погашение) към клиентската маса.

Повишената активност при кредитирането на дребно дава своето отражение върху динамиката на абсолютния обем на брутните кредити (фигура 3), но тук също се наблюдава известно пречупване на тенденцията, стартирана през лятото на 2016 г., когато темповете в сегмента достигнаха положителни стойности за пръв път след началото на кризата. Поддържането на добри показатели за динамика продължи и през 2019 г. и към края на м. декември годишният темп при кредитите за домакинства достига 9.6%, което е съпоставимо, но вече по-слабо от отчетеното за предходната година (11.6%).

Фигура 3 Брутни кредити преди обезценка към края на периода [млрд. лв.]

Източник: БНБ, собствени изчисления

Основен принос за поддържането на високи темпове в този сегмент както и през предходните години има интензивното нарастване на обемите по нов бизнес, който за изтеклата година достига абсолютен рекорд, на стойност 9.4 млрд. лв. Изпреварващото увеличение на брутните кредити за домакинствата с 2.118 млрд. лв. при двукратно по-малък абсолютен прираст на обемите по нов бизнес (1.086 млрд. лв.) може да се обясни предимно с по-дългия оригинален матуритет на отпуснатите след 2014 г. заеми, за което е показателно посоченото по-горе увеличение на дела на сключените договори за период, превишаващ 5 г. През 2019 г. този дял постига седемгодишен максимум доближавайки се до постигнатия преди кризата (съответно 76.7% срещу 82.6% през 2008 г.).

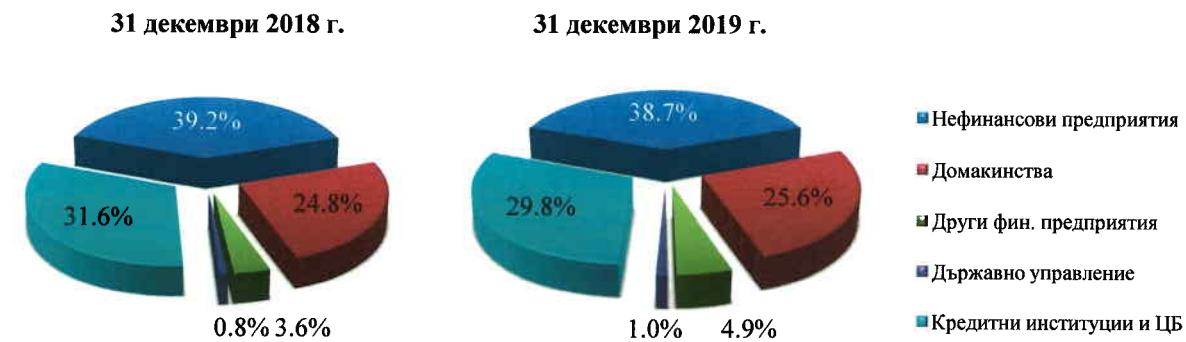
Данните от редовната анкета на БНБ показват, че търсенето на потребителски кредити през изтеклата година се запазва устойчиво, а интересът към кредитите за покупка на жилище продължава да се засилва. Според непретеглените резултати за последното тримесечие на 2019 г., броят на банките, регистрирали увеличение в търсенето на потребителски заеми строго превишава тези, отчели намаление (съответно 3 до 6 срещу 0 до 1 през отделните подпериоди).

Засиленият интерес може да се обясни преди всичко с отчетеното ускореното нарастване на доходите на населението, доколкото през целия период от началото на 2019 г. разходите за възнаграждение на наетите интензивно нарастват (с 10-13 % на календарно изгладена годишна база), безработицата намалява устойчиво за осма поредна година (до 5.9% по данни на Агенцията по заетостта за 2019 г.), а реалният растеж на БВП вече пета поредна година се запазва на ниво над 3%.

Това закономерно води до засилване на търсенето на кредити от граждани и домакинства, като тук трябва да се отчете, че също както и в корпоративния сегмент, за стимулиране на търсенето при домакинствата осезаем принос имат облекчените условия на търговските банки. Резултатите от редовната анкета на БНБ показват, че през третото тримесечие на 2019 г. балансът на мненията за предприетите промени на лихвите по потребителските кредити в началото на годината достига -38, а броят на банките, докладващи за понижение на лихвите през целия период е между 5 и 6. Балансът на мненията при ипотечните кредити за Q1 и Q3 на 2019 е -39, като през целия период около и над 1/4 от анкетираните респонденти докладват за понижение на лихвите по новоотпуснати жилищно-ипотечни кредити (между 5 и 7).

Общото впечатление от наблюдението на кредитната активност през 2019 г. е, че в резултат от нейното продължаващо възстановяване, тя вече доближава целевите стойности на повечето банки в страната, доколкото темпът на брутните кредити (без тези, за банкови институции) от началото на годината изпреварва общия темп на кредитите, като в края на периода изпреварването достига 275 б. л., (при 8.84% темп на брутните кредити срещу 6.09% за общия обем на портфеля). Това, от своя страна, води до известни изменения на структурата на кредитния портфейл (фигура 4), която до миналата година се променяше основно в полза на нисколихвените и нелихвените сегменти (кредити за финансови предприятия, кредитни институции и централни банки).

Фигура 4 Структура на кредитите и авансите

Източник: БНБ, собствени изчисления

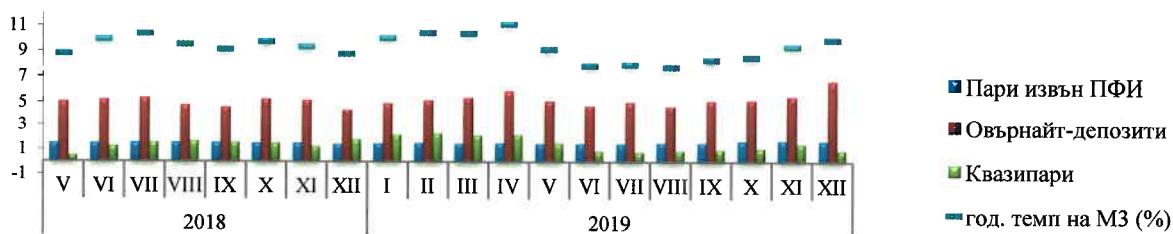
За изтеклите 12 месеца делът на експозицията към финансовия сектор осезаемо намалява (с 1.77 пр. п. – до 29.81%), за сметка на увеличение на дела на кредитите за домакинства (от 24.80% до 25.61%), други финансни предприятия (от 3.62% до 4.86%) и държавно управление, което увеличава дела си с 15 б. т.

През изтеклата година показателите за динамика в сегмента небанкови финансови институции се ускоряват двукратно и експозицията към сектора нараства с 42.3% (1.374 млрд. лв.), срещу 27.3%, (респ. 690 млн. лв.) за предходната година. Отчетеното ускоряване не е изненадващо, доколкото чрез финансиране на НБФИ търговските банки в страната получават достъп до някои по-слабо кредитоспособни клиенти без това формално да се отрази върху техния бизнес-модел и върху капиталовите им показатели.

На фона на установения комплекс от фактори, обуславящи дейността на финансовите посредници не може да се очаква че наблюдаваните през 2019 г. изменения в структурата на активите ще се превърнат в устойчива тенденция. Степента на несигурност нараства значително вследствие на отслабването на икономическата активност в резултат от противоепидемичните мерки срещу пандемията от COVID-19 и независимо от временните облекчения на критериите за капиталова адекватност усложнената ситуация налага възприемането на един по предпазлив подход при отпускане на кредит.

Успоредно с вероятността от съществено увеличение на дела на необслужваните кредити и забавяне на кредитирането като закономерно последствие от рязкото забавяне на реалната икономика вследствие на въведените противоепидемични мерки, един от сериозните рискове за банковата система през 2020 г. е продължаващото нарастване на дисбаланса в матуритетната структура на лихвените активи и пасиви. На фона на вече отбелязаното увеличение на дела на дългосрочните кредити, което през изтеклата година показва признания за ускоряване, в структурата на пасивите се наблюдават всички признания за наченки на обратната тенденция (фигура 5)

Фигура 5 Парични агрегати (годишен прираст, млрд. лв.)

Източник: БНБ, собствени изчисления

Графиката показва, че през изтеклата 2019 г. темпът на квазипарите осезаемо се забавя (от 2.2-2.3% през първото тримесечие до 0.7-1.4% през оставащия период до края на годината. В същото време овърнайт-депозитите нарастват с ускоряващи темпове (от 4.8% през м. април до 6.7% през м. декември). Това показва, че предприятията и домакинствата подновяват все по-малка част от падежиращите срочни депозити, че делът на дългосрочния ресурс в банковите намалява, както и че подобряването на матуритетната структура на пасивите (наред с поддържането на кредитната активност и запазване на качеството на кредитите) ще бъде едно от сериозните предизвикателства през 2020 г.

II. Преглед на дейността на Токуда Банк АД през 2019 година

Към 31.12.2019 г. активите на Токуда банк АД са на стойност 392.943 млн. лв., което (по данни на БНБ) представлява 0.34% от общата стойност на активите в българската банкова система. Отнесен към активите на банките от втора група, към която се причислява и Токуда банк АД, този дял е 0.99%. Средномесечната стойност на балансовото число е относително постоянна, като за изтеклата година показателят достига 399.9 млн. лв., а през предходната година – съответно 398.4 млн. лв.

През изтеклата година Банката успешно отговаря на предизвикателствата на средата и продължава да повишава своя потенциал за генериране на устойчив растеж като се придържа стриктно към основните приоритети в своята стратегия. Така например във връзка с изпълнение на приоритета по подобряване на структурата на активите и пасивите могат да бъдат посочени следните резултати: брутните кредити нарастват до 218.404 млн. лв., при умерено изменение на обезценката и с това делът на кредитния портфейл след обезценка в общата структура на активите нараства със 7.32 пр. п. - до 52.94% от общата стойност на активите в края на 2019 г. (срещу 45.62% през предходната година), като успоредно с това осезаемо се подобрява и неговото качество - през изтеклата година Банката успява да постигне свиване на дела на необслужваните кредити с 2.32 пр. п., до 14.41% от брутната стойност на кредитите и вземанията от клиенти.

Това е едно от ключовите предизвикателства за изтеклата година, на фона на умерените темпове на динамиката на кредитния портфейл, която се явява закономерен резултат от засилената конкуренция за добри проекти с приемлив срок на възвръщаемост и инвеститори с доказана кредитоспособност. Увеличаването на дела на работещите кредити и на кредитния портфейл изобщо в структурата на баланса е постигнато за сметка на категориите, които генерират относително нисък (в т. ч. нулев) доход за Банката..

Последното кореспондира и с една от другите бизнес цели на Банката, а именно подобряване на нейните показатели за рентабилност. Изпълнението на посочената цел може да се проследи и чрез динамиката на съотношението на общите оперативни разходи към общия оперативен доход, което през изтеклата година намалява с 4.53 пр. п. (до 96.72%) в резултат на увеличението на общия оперативен доход, преди обезценка и провизии за загуби с 3.58% (от 13.288 млн. лв. за 2018 г. до 13.764 млн. лв. за 2019 г.), но така също и в резултат на ограничаването на оперативни разходи със 142 хил. лв. (до 13.312 млн. лв. за 2019 г.).

Последното обстоятелство е закономерен резултат от изпълнението на друга ключова цел, а именно подобряване на ефективността на пазарното присъствие на Банката посредством оптимизиране на офисната мрежа. В изпълнение на тази цел през 2019 г. са закрити ИРМ Шейново - II-ро РМ в гр. Варна; офис Кюстендил; офис Шумен и ИРМ Кадастръ II-ро РМ в гр. Шумен, а в началото на 2020 г. е закрит офис София Бизнес парк, като целият процес по оптимизация е проведен без значителен отлив на клиенти. Така Банката успява да оптимизира разходите си и по този начин да освободи ресурс, който да бъде насочен в точките на присъствие имащи потенциал да генерират по-висока добавена стойност.

Успешно изпълнение може да бъде отчетено и по друг приоритет от стратегията и бизнес Плана, а именно ефективно управление и контрол на размера на клиентските депозити с цел намаляване на разходите за ресурс при запазване на стабилно финансиране. През 2019 г. Банката постига ограничение на обема на привлечените средства от клиенти с 3.63% (до 346.276 млн. лв.), а дялът на по-скъпото финансиране, чийто източник са гражданите и домакинствата намалява с 0.90 пр.п. (от 74.21% до 73.31% в общата структура в края на изтеклата година). Така цената на привлечения ресурс продължава низходящата си тенденция и за 2019 г. лихвените разходи намаляват с 28.34%, достигайки 1.569 млн. лв. (срещу 2.189 млн. лв. за 2018 г.).

В изпълнение на стратегията и целите от своя бизнес-план през 2019 г. Банката успява съществено да подобри финансовия си резултат, реализирали нетна печалба в размер на 1.153 млн. лв. Отчетният резултат е значително по-висок, отколкото през предходната - 2018 г., когато Банката отчита нетна загуба в размер на 267 хил. лв.

I. Приходи и разходи за дейността

През 2019 г. Банката генерира оперативен доход преди обезценка и провизии за загуби в размер на 13.764 млн. лв. (Таблица 1), което е с 476 хил. лв. (3.58%) повече отколкото през 2018 г. Върху неговата динамика през изтеклия период продължава да влияе преди всичко ефектът от понижение на лихвените равнища в страната, водещ до ограничено нарастване на брутните приходи от лихви по кредити, които при нарастващ с 13.09% обем на работещия портфейл се увеличават с двукратно по-нисък темп (4.99% или 439 хил. лв.). Темпът на понижение на разходите за лихви се ускорява до 28.34%, като обемът им намалява с 621 хил. лв. спрямо предходната година, за което съществен принос има планираното ограничаване на срочните депозити (чийто обем намалява с 9.18%, а дялът им в общата структура на привлечения ресурс – с 3.48 пр. п.).

Банката продължава да се придържа към възприетата консервативна политика по отношение на административните разходи и през изтеклата година. В рамките на тази политика, Ръководството осъществява системен контрол на разходите, като през 2019 отпадат част от разходите, свързани с ребрандиране и популяризиране на новия бранд на Банката. Това води до известно свиване на някои пера в групата на административно - оперативните разходи, поради което общата им стойност през изтеклата година намалява със 142 хил. лв. (до 13.312 млн. лв.).

Съотношението на общия обем оперативни разходи към общия оперативен доход през изтеклата година намалява с 4.53 пр. п. (до 96.72%), което се дължи както на посоченото ограничаване на оперативните разходи със 142 хил. лв., така и на увеличението на общия оперативен доход, преди обезценка и провизии за загуби с 3.58%, или 476 хил. лв. (от 13.288 млн. лв. за 2018 г. до 13.764 млн. лв. за 2019 г.).

Продължаващото понижение на лихвените равнища и запазването на не особено благоприятната пазарна конюнктура през изтеклата година доведоха до известни изменения в структурата на приходите (Таблица 1). През 2019 г. дялът на нетния лихвен доход нараства умерено - с 2.70 пр. п. и достига 65.76% от общия размер на нетните

приходи, а нелихвените приходи намаляват дела си, заемайки дял от 34.24% (за сравнение - през същия период на миналата година тези стойности са съответно 63.06% и 36.94%). Настъпилите изменения в структурата могат да се обяснят с изпреварващия темп на приходите от първата категория, които нарастват с 8.01% на годишна база, (вследствие на подобряване на качеството и повишаване на обема на брутните кредити) спрямо нелихвените приходи, които през изтеклата година намаляват с 671 хил. лв.

Таблица 1. приходи от дейността

	2019	2018
Приходи от лихви	10,620	10,569
Разходи за лихви	(1,569)	(2,189)
Нетен лихвен доход	9,051	8,380
Приходи от такси и комисионни	3,974	4,023
Разходи за такси и комисионни	(259)	(282)
Нетен доход от такси и комисионни	3,715	3,741
Нетна печалба от фин. активи за търгуване	286	273
Други приходи (разходи) от дейността	712	895
Общ оперативен доход	13,764	13,288

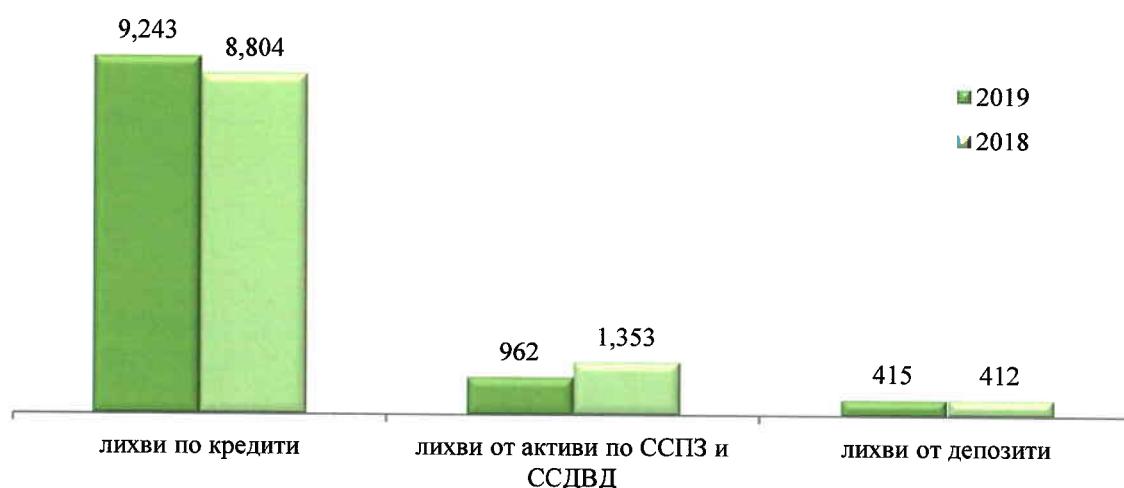
Брутните приходи от лихви по кредити и други вземания нарастват с 439 хил. лв. до 9.243 млн. лв. и продължават да заемат най-голям относителен дял спрямо общия размер на лихвените приходи, чието запазване е особено предизвикателство на фона на общата пазарна тенденция, насочена към намаляване на лихвените равнища. Основен фактор за отчетения ръст на брутните приходи от кредитния портфейл на Токуда банк АД е засилването на активността, но също и продължаващото подобряване на качеството на портфейла (независимо, че през изтеклата година делът на класифицираните кредити преди обезценка нараства с 1.72 пр. п. - до 25.88%, Банката успява да ограничи дела на необслужваните експозиции, който съответно намалява с 2.32 пр. п. - до 14.41%). Постигнатият през 2019 г. темп на приходите от лихви по кредити (4.99%) в значителна степен компенсира отчетеното през миналата година понижение на тази категория приходи (с 8.55%), като на фона на отрицателния темп на приходите от лихви по ценни книжа през 2019 г. делът на приходите от лихви по кредити нараства с 3.73 процентни пункта спрямо отчетения през предходната година, достигайки 87.03% в края на периода.

Лихвените приходи от портфейла дългови инструменти (Фигура 6) намаляват с 391 хил. лв. (или с 28.89% спрямо отчетеното през 2018 г.), до 962 хил. лв. за изтеклата година, от една страна вследствие на амортизацията на портфейла и извършените продажби на общая стойност 17,663 млн. лв., съпроводени с интензивни покупки, водещи до заместването на признатите през 2018 г. в баланса на Банката емисии с нови, чиято доходност е по-ниска. Ускореният темп на свиване на приходите от този източник води до осезаемо намаляване на дела на първата категория в общата стойност на лихвените приходи през изтеклата година - от 12.80% до 9.06%. Независимо от понижението на лихвите по междубанкови депозити (вследствие на ефективния трансфер на ефектите от политиката на количествени улеснения в Еврозоната), темпът на приходите от лихви върху вземания от банки е близък до нула (0.65%), като обемът им достига 414.9 хил. лв. Запазването на приходите от това перо при продължаващото понижение на лихвените проценти се дължи на нарастването на

средногодишната стойност на тази група активи през изтеклия отчетен период (48.670 млн. лв. срещу 41.388 млн. лв. за м. г.).

Цената на привлечения ресурс се запазва над средното за банковата система в страната (тъй като депозитите на граждани и домакинства запазват преобладаващия си дял в депозитната база на Банката), като продължава да следва общата низходяща тенденция. За 2019 г. лихвените разходи намаляват с 28.34%, достигайки 1.569 млн. лв. (срещу 2.189 млн. лв. за 2018 г.) в резултат на провежданата ефективна политика по управление на пасивите.

Фигура 6. Лихвени приходи по източници

През 2019 г. лихвеният спред се запазва близо до нивото от предходната година (Фигура 7), като през по-голямата част от отчетния период показателят се колебае в сравнително тесни граници (2.44-2.81). Изключение прави единствено м. април, когато спредът нараства до 4.80 вследствие на признаване на приходи от съдебни и присъдени лихви по една от големите необслужвани експозиции на Банката. Съпоставката на рентабилността на лихвоносните активи показва, че през изтеклата година среднопретеглената норма на приход намалява с 18 б. п. (от 3.37% за 2018 г. г. до 3.19% за 2019 г.), въпреки намаляването на дела на класифицираните кредити с просрочия на главници и лихви над 180 дни. Това е закономерен резултат от понижението на лихвите по новоотпуснатите кредити с оглед съобразяване с пазарната конюнктура, който до голяма степен се компенсира от намаляването на разходите за привлечен ресурс, които на усреднена годишна база се свиват с 15 б. п. - от 0.53% за 2018 г. до 0.38% за 2019 г. (в резултат от предприетите понижения на лихвите и настъпването на падежи на голяма част от относително скъпите по-дългосрочни депозити в Банката).

По-умерените действия, свързани с прилагането на такси върху по-големите остатъци по разплащателни сметки и запазването на по-благоприятни (спрямо масовите) лихви по срочни депозити през 2019 г. доведоха до слаби изменения на матуритетната структура на привлечения ресурс, като за изтеклата година делът на текущите сметки нараства с 3.48 пр. п. (до 43.03%). Произтичащото от това понижение на разходите за привлечен ресурс,

успоредно с реализацията на допълнителните постъпления (от събрани присъдени вземания) през изтеклата година, доведоха до запазване на лихвения спред при отчет с натрупване през 2019 г. съвсем близко до отчетения за 2018 г. (съответно 2.81% срещу 2.85%)

Фигура 7. компоненти на лихвения спред

Нелихвени доходи

През 2019 г. немаркетинговите доходи намаляват със 196 хил. лв. (4.00%) спрямо предходната година достигайки 4.712 млн. лв., което се дължи основно на нетния ефект от намаляването на печалбата от преоценка на дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с 515 хил. лв. (от 639 хил. лв. през 2018 г. до 124 хил. лв. през 2019 г.), компенсирано частично с увеличение на приходите на някои от другите пера в тази категория.

С най-голяма тежест в тази група доходи остава нетният доход от такси и комисии, който през изтеклата година намалява незначително (с 26 хил. лв., или 0.68% на годишна база) до 3.715 млн. лв., вследствие на пониженияте приходи от предоставени кредити, от обслужване на карти и издадени гаранции. Посочените понижения отчасти биват компенсиирани от увеличените приходи от обслужване на сметки и комисии по касови наличности, които през изтеклата година се увеличават общо със 175 хил. лв. Като цяло, структурата на постъпленията от такси и комисионни през изтеклата година се запазва без съществени изменения, като най-съществено увеличение на заемания дял се отчита при таксите от касово обслужване (2.79 пр. п., до 10.85% от брутните приходи от такси), а най-значително свиване на дела се наблюдава при таксите по кредити (с 3.13 пр. п., до 18.52% от брутните приходи от такси).

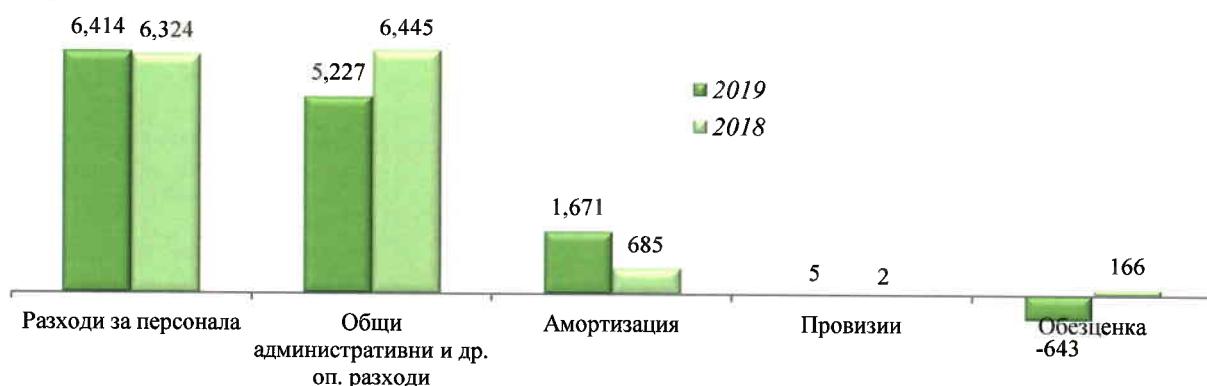
Слабо изразената динамика на цените и известните очаквания за повишаване на основни лихвени индекси, които в рамките на годината се изместиха напред във времето, се отразява в намалена търговия с книжа, поради което нетният доход от търговия остава относително малък и достига 286 хил. лв. за изтеклата година.

Нелихвени разходи

Немаркетинговите разходи на Банката за 2019 г. са в размер на 12.674 млн. лв. (Фигура 8), което е с 948 млн. лв. или с 6.96% по-малко от предходната година. Това се дължи на

намаляването на общите административни разходи с 1.218 млн. лв. (до 5.227 млн. лв.), както и разходите за обезценка - с 809 хил. лв.. Разходите за персонал нарастват незначително с 90 хил. лв. (до 6.414 млн. лв.), което се дължи на сравнително слабите изменения на административната структура и задържането на средносписъчния брой на персонала на относително постоянно равнище (223 лица в края на 2019 г. срещу 249 в края на 2018 г.). Разходите за амортизация нарастват с 986 хил. лв. (до 1.617 млн. лв.), в резултат от продължаващите мерките за обновяване на технологичното оборудване на Банката, както и поради променената форма за отчитане на наетите помещения, водеща до кореспондиращо понижение на разходите за наем (с 1.110 млн. лв. - до 33 хил. лв.). Другите административно-оперативни разходи намаляват със 109 хил. лв. (от 5,303 млн. лв. за 2018 г. до 5,194 млн. лв. през 2019 г.).

Фигура 8. нелихвени разходи

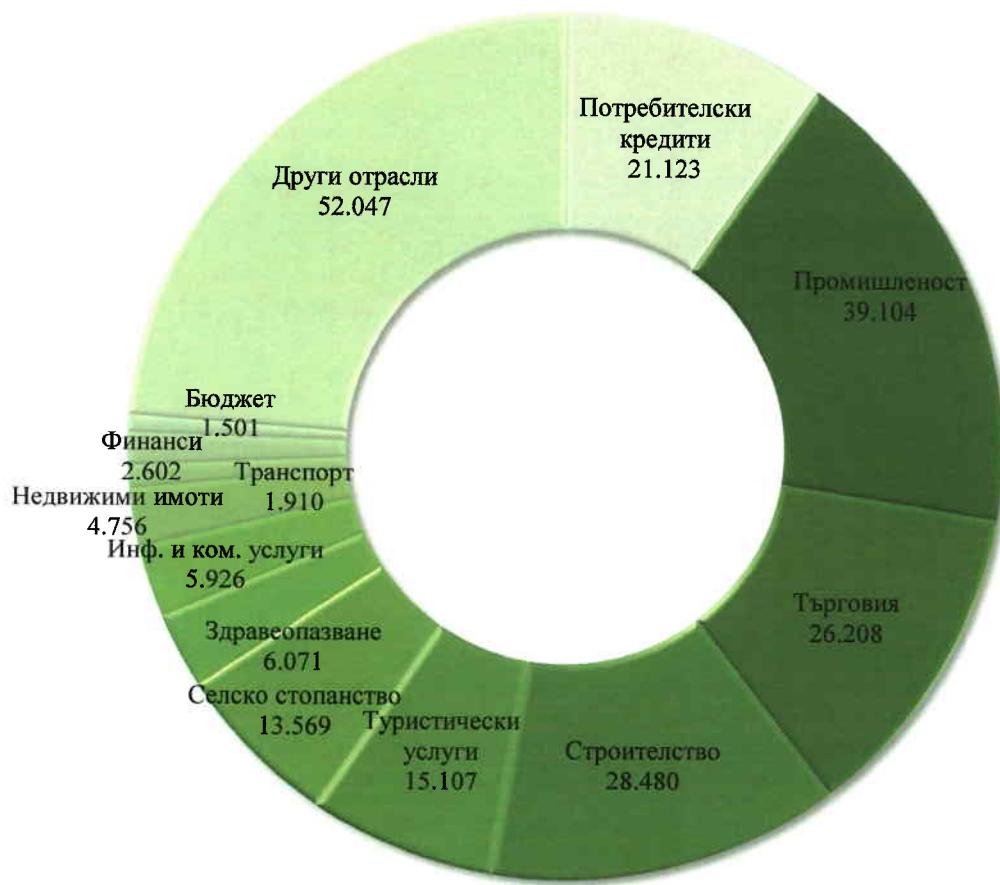

Ясно изразената динамика на част от разходите в тази група води до изменение на нейната структура. Така например делят на разходите за персонал (включващи трудовите възнаграждения и осигуровките) в общата структура на нелихвените разходи се увеличава с 4.18 пр. п. (от 46.43% до 50.61% за изтеклата година), делят на общите административни и други оперативни разходи намалява с 6.07 пр. п. - до 41.24%), а разходите за амортизация през 2019 г. заемат с 8.15 пр. п. по-голям дял, отколкото през предходната година. Делят на провизиите нараства с 0.03 пр. п., а този – на разходите за обезценка, достига отрицателна стойност.

2. Кредитен портфейл

В края на 2019 г. брутният балансов размер на кредитния портфейл на Банката (Фигура 9) е 218.404 млн. лв. След заделяне на провизии за загуби от обезценка в размер на 10.375 млн. лв., нетната стойност на портфейла възлиза на 208.029 млн. лв. Умереният му прираст се дължи на засилената конкуренция на пазара на кредити и задържащия се относително висок риск на средата, но също и на активността по събиране на вземания в група ‘загуба’. Като цяло постигнатият темп е достатъчен за да допринесе за осезаемо нарастване на дела на кредитния портфейл след обезценка в общата структура на активите (което се явява една от стратегическите цели на Банката, с оглед повишаване на показателите за рентабилност) със 7.32 пр. п. - до 52.94% от общата стойност на активите в края на 2019 г., срещу 45.62% през предходната година.

Фигура 9. Разпределение на кредитния портфейл [млн. лв.]

Кредитите на корпоративни клиенти нарастват с 20.502 млн. лв. (до 168.034 млн. лв. преди обезценка), а дялът им в брутния размер на кредитния портфейл се увеличава с 1.66 пр. п. в сравнение с предходната година (до 76.94%), което се дължи на засилването на активността на управление ‘Корпоративно банкиране’ в ЦУ.

Измененията в сегмента ‘граждани и домакинства’ са обусловени от умерената активност при тази категория кредитополучатели. Дялът на този сегмент намалява от 23.95% в структурата на брутните кредити през 2018 г. до 22.38% през 2019 г. В абсолютно изражение сегментът отчита близък до миналогодишни положителен прираст на стойност 1.922 млн. лв., което представлява ръст със 4.09% спрямо предходната година, като неговият дял в общата структура на портфейла намалява с 1.55 пр. п. поради изпреварващото нарастване на експозициите към корпоративни клиенти.

През 2019 г. Банката продължава традиционно да работи с предприятия от отраслите промишленост, търговия, строителство, енергетика, селско стопанство, здравеопазване и други. Най-голям относителен дял и през тази година заемат кредитите за отрасъл промишленост, който през 2019 г. нараства с 1.90 пр. п. и в края на годината заемите за сектора достигат 17.90% от брутните кредити. На следващи позиции според заемания дял са секторите търговия (чийто дял се свива от 13.89% до 12.00%), строителство (чийто дял намалява с 0.89 процентни пункта до 13.04%), и туризъм, чийто дял намалява с 1.95 пр. п. (до 6.92%).

През изтеклата година Банката продължава да се придържа към възприетата умерено консервативна политика на кредитиране, като нови заеми се одобряват за лица, покриващи високи критерии за надеждност и кредитоспособност. Показателно за действието на тези критерии е редовното обслужване на кредитите от страна на новите клиенти.

Измененията във валутната структура на портфейла са сравнително слаби. Делът на кредитите в левове нараства с 3.28 процентни пункта (до 69.25% от балансовата стойност на кредитния портфейл след обезценка) за сметка на намаляване на заемите, деноминирани в единна европейска валута (с 3.28 процентни пункта). В края на 2019 г. 69.25% от кредитния портфейл след обезценка е деноминиран в български левове, а останалите 30.75% - в евро.

Таблица 2. разпределение на кредитния портфейл по класификационни групи.

	2019			2018		
	брутна стойност	provizii по МСС	балансова стойност	брутна стойност	provizii по МСС	балансова стойност
Обслужвани	186,932	124	186,808	163,200	312	162,888
Необслужвани	31,472	10,251	21,221	32,784	12,056	20,728
Общо	218,404	10,375	208,029	195,984	12,368	183,616

В изпълнени на една от стратегическите си цели през изтеклата година Банката успява да постигне свиване на дела на необслужваните кредити с 2.32 пр. п., до 14.41% от брутната стойност на кредитите и вземанията от клиенти. Продължаването на тази тенденция се превръща в още по-голямо предизвикателство на фона на очакваните последствия пандемията от COVID-19, а именно забавяне на темпа на реалните доходи, ръст на безработицата, както и нарастваща несигурност на средата, които ще засилват своя натиск върху склонността към потребление, а оттам и върху темпа на кредитиране, което от своя страна може да препятства процеса на подобряване на качеството на портфейла чрез по-интензивно увеличение на неговия обем.

За покриване на риска от загуби от обезценка на кредити и в съответствие с изискванията на новия МСФО 9 към 31.12.2019 г. Банката е начислила коректив за очаквани кредитни загуби в размер на 10.375 млн. лв., като коефициентът на покритие се понижава от 6.31% до 4.75%. За обслужваните кредити покритието с провизии за обезценка намалява с 0.12 пр. п., достигайки 0.07%. Почти цялата обезценка (98.80%) е начислена по необслужваните вземания (Таблица 2).

3. Ценни книжа

Портфейлът от ценни книжа в края на 2019 г. нараства с 20.140 млн. лв. до 64.668 млн. лв. По този начин неговият дял от общата структура на активите се увеличава с 5.39 пр. п. спрямо предходната година, достигайки 16.46%. Темпът на изменение е интензивен (45.23%), доколкото на фона на умереното възстановяване на кредитната активност, все още няма достатъчно възможности за бързо пренасочване на свободния ресурс към сферата на кредитирането. Ограничаването на тази категория активи е донякъде израз на възприетата политика на Банката, насочена към постепенно преструктуриране на нейните

активи чрез намаляване на нискодоходните активи, като също така е мотивирано от засилващите се очаквания за предстояща промяна на конюнктурата на пазара на ценни книжа.

За разлика от предходната година, сега преобладаващата част от книжата са класифицирани по справедлива стойност през печалбата или загубата, като общия обем на тази категория през изтеклата година нараства от 174 хил. лв. до 37,434 млн. лв. Книжата, класифицирани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход намалява, като от 44.354 млн. лв. в края на предходната година, към 31.12.2019 г. обемът им достига 27.234 млн. лв.

Таблица 3. портфейл от ценни книжа (балансова стойност, след обезценка и коректив за кредитни загуби)

	31.12.2019	31.12.2018
Акции и дялове на местни предприятия	454	467
Български държавни ценни книжа (в т.ч. еврооблигации)	25,026	27,458
Държавни ценни книжа на чуждестранни правителства (в т.ч. еврооблигации)	37,273	14,726
Корпоративни облигации на местни и чуждестранни емитенти	1,915	1,877
ОБЩО	64,668	44,528

През изтеклата година намаляват инвестициите в книжа на местното правителство (български държавни ценни книжа и еврооблигации). За 2019 г. балансовата стойност на активите от тази категория намалява с 2.432 млн. лв. до 25.026 млн. лв. като дельт им в общата структура на портфейла от книжа се свива с 22.97 пр. п. - до 38.70%. Книжата на чуждестранни правителства нарастват със 22.547 млн. лв. (до 33.273 млн. лв.), а дельт им в общата структура на портфейла от ценни книжа нараства с 24.57 пр. п. (до 57.64%).

Освен при инвестициите в книжа на местното правителство, отрицателен прираст през изтеклата година се отчита и в категорията акции и дялове на местни предприятия, които намаляват с 13 хил. лв. (2.78%) до 454 хил. лв., а най-бавен темп на изменение (2.02%) се отчита при корпоративните облигации на местни и чуждестранни емитенти, които през 2019 г. се увеличават с 38 хил. лв. - до 1.915 млн. лв. Някои от тези ефекти се дължат и на ефект на валутни преоценки, на книжа, деноминирани в щатски долари. Общата стойност на начислената обезценка и коректив за кредитни загуби се увеличава с 28 хил. лв. за изтеклата 2019 г., достигайки 109 хил. лв. в края на годината.

4. Привлечени средства

През 2019 г. обемът на привлеченните средства от клиенти намалява с 3.63% и в края на изтеклата година достига 346.276 млн. лв. Източник на по-голямата част от привлечения ресурс са гражданите и домакинствата (Таблица 4). През изтеклия отчетен период дельт на ресурса от този източник намалява с 0.90 пр.п. (от 74.21% до 73.31% в общата структура). Това изменение е както за сметка на ресурса на разпоредители с бюджетни средства (чиито дял нараства с 0.38 пр.п. - от 2.42% до 2.80%), така и за сметка на ресурса от предприятия и НБФИ, чиито дялове се увеличават съответно с 0.37 и 0.15%. Това не води до разместяване на посочените категории и в края на 2019 г. депозитите на нефинансови

предприятия запазват второ място според заемания дял от привлечения ресурс (23.67%), а привлеченият ресурс от небанкови финансови институции заема пренебрежимо малък дял, което е обяснимо на фона на високите показатели за ликвидност. През изтеклата година депозитите от този източник се увеличават незначително - с 505 хил. лв., до 757 хил. лв., с което техният дял в общата структура на привлечените средства достига 0.22%.

Токуда банк не прави изключение от банковата система и продължава да поддържа висока ликвидност, като по тази причина интересът към привличане на ресурс от банки се запазва относително слаб. Общата стойност на депозитите от банки през изтеклата 2019 година намалява от 268 хил. лв. до 113 хил. лв. и в края на 2019 г. заемат пренебрежим дял от пасивите на Банката (0.03%).

Таблица 4. Структура на привлечените средства

	2019			2018		
	Депозити на виждане и спестовни	Срочни депозити	общо	Депозити на виждане и спестовни	Срочни депозити	общо
Сметки на физически лица	85,081	168,768	253,849	85,880	180,766	266,646
Бюджетни сметки	9,696	0	9,696	8,711	0	8,711
Сметки на фирми	53,456	28,518	81,974	47,253	36,468	83,721
Сметки на НБФИ	757	0	757	252	0	252
ОБЩО	148,990	197,286	346,276	142,096	217,234	359,330

През 2019 г. са предприети допълнителни стъпки, насочени към оптимизиране на цената и матуритетната структура на привлечения ресурс, в т. ч. и чрез запазване на таксите върху наличностите по разплащателни сметки. В резултат от постигането на добър баланс при търсеният ефекти, средната договорена цена на ресурса намалява, а неговата структура се запазва, като дялът на срочните депозити се свива с 3.48 пр.п. до 56.97%, а дялът на депозитите на виждане нараства до 43.03%.

Измененията във валутната структура на привлечения ресурс са относително слаби и в полза на долларите на САЩ, чиито дял през изтеклата година се увеличава от 9.16% до 10.03% за сметка на депозитите в национална валута и Евро, чиито дялове намаляват съответно с 0.31 пр. п. (до 50.40) и с 0.54 пр. п. (до 38.26%). Дяловете на депозитите в японски юени и в други валути се запазват почти без промяна и в края на периода достигат съответно 1.05% и 0.26% от общата структура.

5. Експозиция към риск

Банката е изградила система за управление на риска свързан с финансови инструменти, който за целите на неговия мониторинг и управление е дефиниран като възможността за несъответствие между очакваните постъпления (от притежаваните финансови инструменти) и фактическите. Системата е изградена по начин, даващ възможност за своевременното идентифициране и управление на различните видове риск, имащи отношение към финансовите инструменти. От особено значение в тази система са процедурите за управление, механизмите за поддържане рисковете в приемливи граници, осигуряването на оптимална ликвидност и диверсификацията на портфейла.

Ключов елемент на системата за управление е способността да се представят и анализират видовете риск, на които е изложена Банката по изчерпателен и категоричен начин, но също и да се направи достатъчно ясно разграничаване на видовете финансов риск, на които е изложена Банката, а именно: кредитен, ликвиден и пазарен, който включва лихвен, валутен и ценови рискове.

Кредитният риск, в рамките на използваната система, бива адресиран чрез определяне на лимити за максимална експозиция към един дължник, към група свързани лица и съответни бизнес сектори. За намаляване на кредитния риск, съгласно приетите Вътрешни кредитни правила, се изискват съответни обезпечения и гаранции.

Паричните средства и вземанията от Централната банка към 31 декември 2019 г. са в размер на 53,193 хил. лв. (съответно 101,508 хил. лв. към 31 декември 2018 г.) и не носят кредитен риск за Банката поради тяхното естество и възможността Банката да разполага с тях по всяко време.

Кредитите и вземанията от банки към 31 декември 2019 г. са в размер на 26,163 хил. лв. (resp. 33,376 хил. лв. към 31 декември 2018 г.) и представляват предимно депозити в първокласни международни и български банки с падеж до 7 дни. Банката управлява кредитния риск, свързан с предоставени кредити и вземания от банки като определя лимити на експозиция на ниво контрагент.

Предоставените кредити и аванси на клиенти, чиято балансова стойност достига 208,029 хил. лв. към 31 декември 2019 г. (съответно 183,616 хил. лв. към 31 декември 2018 г.) са носител на кредитен риск за Банката. За целите на неговото измерване, се извършва анализ на индивидуалния рискове, произтичащи от всяка отделна експозиция, като Банката прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, съгласно Политиката за обезценка на финансови активи и условни задължения.

Към 31 декември 2019 г. за изчисляване на рисковите експозиции за кредитен рискове Токуда банк АД прилага стандартизирания подход, съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013. Поради неголемия обем на финансовите инструменти в търговския портфейл капиталовите изисквания се изчисляват в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, приложими за банковия портфейл. За изчисляване на размера на капитала за покриване на загуби от операционен рискове се прилага подходът на базисния индикатор.

По отношение на **ликвидния рискове** (породен от вероятността за несъответствие между падежа на активите и пасивите и възможна липса на достатъчно средства, с които Банката да посреща плащания по текущи финансови пасиви), следва да се отбележи, че Токуда банк поддържа голям обем високоликвидни активи под формата на парични средства в каса и в БНБ, които ѝ гарантират безпроблемно посрещане на ликвидни нужди. Към 31 декември 2019 г. паричните средства и парични салда при БНБ представляват 13.54% от общите активи на Банката (съответно 25.22% към края на 2018 г.).

Като допълнителен инструмент за осигуряване на ликвидност, Банката използва предоставените средства на банки. В основната си част това са депозити в първокласни международни и български банки с падеж до 7 дни. Към 31 декември 2019 г. кредитите и

вземанията от банки представляват 6.67% от общите активи на Банката (съответно 8.29% към края на 2018 г.).

Високоликвидните облигации, които Банката притежава и не е заложила като обезпечение към 31 декември 2019 г. са на стойност 52.144 млн. лв. (12.96% от общите активи на Банката). Поддържайки над 40% от активите си в бързоликвидни активи, Банката е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежиращи финансови пасиви.

Пазарният риск възниква по открити позиции в лихвени, валутни и капиталови инструменти, които са чувствителни към общи и специфични пазарни движения и оказват влияние върху рентабилността на Банката. Пазарната експозиция се управлява в съответствие с рисковите ограничения, определени от Ръководството. Банката управлява притежаваните от нея финансови инструменти, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с определените от Ръководството лимити за риск, посредством покупко-продажба на финансови инструменти или чрез откриване на компенсираща позиция за хеджиране на риска.

За измерване и оценка на **лихвения риск** Банката използва метода на GAP-анализа (анализ на несъответствието/дисбаланса), при който лихвоносните активи и пасиви се разпределят по времеви диапазони, в зависимост от оставащия период до тяхната преоценка (за инструментите с плаващ лихвен процент) и падеж (за инструментите с фиксиран лихвен процент). Така се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо динамиката на лихвения процент. Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Банката, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Резултатите от този анализ подпомагат управлението на активите и пасивите в качеството на инструмент за осигуряване на достатъчен и относително стабилен доход. При управление на лихвения риск Банката прилага политика и процедури, адекватни на характера и сложността на нейната дейност. Посредством управлението на лихвения риск Банката се стреми към стабилизиране на спреда между лихвените приходи и лихвените разходи с цел осигуряване адекватна рентабилност и максимизирана стойност, при приемлива степен на риск, като с оглед обемите и структурата на бизнеса експозицията на Банката към лихвен риск в банков портфейл и чувствителността ѝ към този риск може да се определи като умерена.

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба в резултат на промени във валутните курсове. Основната част от активите и пасивите на Банката са деноминирани в евро или левове, поради което неблагоприятна промяна на валутните курсове е несъществена доколкото курсът на националната валута е фиксиран към еврото (със Закона за Българската народна банка, приет от XXXVIII НС на 5 юни 1997 г., обнародван в ДВ, бр. 46 от 10 юни 1997 г.). В този смисъл откритата позиция на Банката в евро не носи риск за Банката, а във валути, различни от евро Банката цели да не държи открити позиции.

Ценовият рисък е свързан с промените в пазарните цени на финансовите активи и пасиви, при които Банката може да претърпи загуба. Основният рисък за Банката е намаление на пазарните цени на притежаваните от нея финансови инструменти държани за търгуване да доведе до спад на нетната печалба. Както е описано т. З на настоящия раздел, основната част от инвестициите на Банката са в български държавни ценни книжа, които не носят съществен ценови рисък.

През 2019 г. Токуда банк АД продължи да се придържа към консервативен подход при управление и оценка на рисковете, в т.ч. по отношение на кредитния рисък, формиращ 87% от рисковите експозиции към 31.12.2019 г. Банката предприема действия за намаляване на риска по кредитните експозиции (предимно за сметка на портфейла от проблемни кредити), в резултат на които делът на рисковопретеглените активи за кредитен рисък намалява с 1 пр. п. Общата рискова експозиция нараства с 4.674 млн. лв. спрямо 31.12.2018 г.

Таблица 5 Рисковопретеглени активи

	12/31/2019		12/31/2019		изменение	
	млн. лв.	дял	млн. лв.	дял	млн. лв.	темп
За кредитен рисък	195.55	87%	193.251	88%	2.299	1%
За пазарен рисък	2.725	1%	0.35	0%	2.375	679%
За операционен рисък	26.4	12%	26.4	12%	0	0%
Общо	224.675	100%	220.001	100%	4.674	2%

Освен за целите на надзора, Токуда банк АД изчислява и икономическия капитал на Банката, който би обезпечил нейната платежоспособност при неблагоприятни пазарни условия. За целта се изготвя вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК).

6. Капитал и резерви

Към 31.12.2019 г. собственият капитал на Банката е на стойност 42.717 млн. лв., а базовият капитал съгласно изискванията за капиталовата адекватност на кредитните институции е 41.562 млн. лв.

Капиталовите показатели на Банката са над нормативно определените. Нейната капиталова позиция осигурява адекватно покритие на рисковите експозиции. Адекватността на базисния капитал от първи ред намалява незначително спрямо предходната година (с 0.65 пр. п.), достигайки 18,50%, което надвишава изискуемите регуляторни лимити.

Към 31.12.2019 г. акционерният капитал възлиза на 68 000 000 /шестдесет и осем милиона/ лева. Капиталът е разпределен на 6 800 000 /шест милиона и осемстотин хиляди/ броя поименни безналични акции с право на глас, с номинална стойност 10 /десет/ лева за една акция и емисионна стойност равна на номиналната.

Съгласно книгата на акционерите, водена от Централния депозитар, акционери на Банката към 31.12.2019 г. са без промяна и както следва:

- Токушукай Инкорпорейтед, Япония (притежаващ 99.94% от капитала)
- Гама Холдинг Груп АД, България (0.06%)

7. Офисна мрежа

Банката разполага с общо 24 офиса и изнесени работни места („ИРМ“) на територията на страната. Банката няма клонове и офиси в други държави. В изпълнение на планираната оптимизация на офисната мрежа през 2019 г. са закрити ИРМ Шейново - II-ро РМ в гр. Варна; офис Кюстендил; офис Шумен и ИРМ Кадастрър II-ро РМ в гр. Шумен, а в началото на 2020 г. е закрит офис София Бизнес парк, като целият процес по оптимизация е проведен без значителен отлив на клиенти.

Структурата на офисната мрежа към 31.12.2019 г. е следната:

- Централно управление
- Офиси – 21 броя
- Изнесени работни места – 3 броя

Териториалните поделения на Банката осигуряват на своите клиенти професионално и качествено обслужване, своевременно съдействие при решаване на различни въпроси и възможности за ползване на нови продукти и услуги.

8. Кореспондентски отношения

Банката кореспондира с всички български банки, както и с водещи банки в чужбина, като следва политика към постоянно оптимизиране и разширяване на кореспондентските си отношения.

9. Човешки ресурси

Човешкият ресурс е един от ключовите фактори за постигане на стратегическите цели на Токуда банк АД. Ръководството на Банката развива система за управление на човешките ресурси чрез постоянно оптимизиране на процесите по администриране на персонала (планиране, подбор, назначаване, мониторинг, оценка, повишаване и освобождаване). През 2019 г. броят на служителите намалява от 249 до 223 към 31.12.2019 г. Тази промяна се дължи на закритите звена в регионалната структура, освобождаването на служители на длъжност „Охрана“ поради изтичане на лиценза на Банката за охранителна дейност, както и на наемането на нови служители в офисната мрежа и Централно управление. Общийят брой на новоназначените служители в ЦУ и в офисната мрежа е 32, като половината от осемте новоназначени служители в ЦУ са в сферата на кредитирането.

Решаващ фактор за реализиране на мисията и стратегията на Банката е качеството на нейните служители – тяхната квалификация, професионални умения, лоялност. Служители

на Банката участват и в множество форми на обучение и комуникация, свързани с изпълняването от тях функции, тъй като повишаването на квалификацията е едно от основните и доказали своята надеждност средства за подобряване на работната среда, качеството на обслужване и резултатите на Банката.

Продължава политиката на „отворените врати“, комуникацията и сътрудничеството между отделните звена. Банката продължава да полага усилия към задържане и мотивация на ценните кадри, обучения, отчетност, периодичен контрол и промени, където е необходимо.

10. Информационни технологии

През изтеклата година завърши процесът по избор и прехвърляне към софтуерната платформа, обслужваща дебитните и кредитните карти, издадени от Банката. Целта на инициативата е да се подобри качеството на обслужване на клиентите, както и да се осигури надеждна информация за нуждите на пълноценното управление на картовата дейност. Едно от предизвикателствата в тази област през 2020 г. ще бъде използването на възможностите на новата системата по начин, който да спомогне за по-добра реализация на картовите продукти на Токуда банк.

През 2019 г. е изцяло обновена и актуализирана вътрешната информационна система (портал), в която на служителите е даден достъп до вътрешно-дружествени документи и новини, имащи отношение към дейността на Банката.

III. Перспективи за развитие през 2020 г.

Като цяло планът за дейността през 2020 г. предвижда продължаване предприетите действия по оптимизиране на бизнес-процесите и довършване на започнатите през 2019 г. проекти, както и предприемането на целенасочени действия, ориентирани към организационни и технологични подобрения, целящи Банката да отговори на новите регуляторни изискванията, клиентските нужди и бизнес-очаквания. Предвид обстоятелството, че процесът по планиране е проведен и приключи преди началото на периода на нарастваща несигурност и влошаване на показателите на местната и глобалната икономика, породени от разпространението на вируса COVID 19, Банката планира да осъвремени своите прогнози и да актуализира бизнес-целите си след приключване на периода на действие на извънредните мерки, поради все още недостатъчната яснота за икономическите ефекти от пандемията.

Към настоящия момент ръководството на Банката предвижда да запази умерено консервативна политика при осъществяване на основната дейност, с оглед стабилизиране на показателите за рентабилност, както и провеждане на активни маркетингови кампании, с цел увеличаване на нейния пазарен дял. Основната цел за 2020 г. е засилване на кредитната активност при подобряване на качеството на портфейла. Предварителните разчети във финансовия план показват, че планираното нарастване на активността може бъде постигнато, доколкото Банката заема относително малък пазарен дял и има потенциала да постигне над средните за системата темпове на кредитиране.

Водещ принцип при определяне на перспективите за развитие е поддържането на риска в разумни граници, поради което основният приоритет на дейността и през тази година ще остане прецизният подбор на подходящи клиенти и разумното оценяване и управление на кредитния риск.

Накратко, основните приоритети при развитието на Банката за 2020 година се запазват във вида, в който са зададени при определяне на нейната средносрочна стратегия и могат да се систематизират в следните направления:

- Подобряване качеството на кредитния портфейл и оптимизиране на структурата на активите при следване политика за допустим кредитен риск и покритието му с капитал;
- Подобряване на ефективността на Банката, намаляване на оперативните рискове и изграждане на солидна основа за устойчив за растеж в дългосрочен план;
- Пълноценно използване на съвременните информационни технологии за достигане до широк кръг от клиенти, което от своя страна ще даде възможност за подобряване на качеството и разширяване на гамата от предлагани услуги;
- Засилване на активността в сферата на дребното кредитиране, с оглед постигане на по-добра диверсификация на риска и подобряване на показателите за възвръщаемост;
- Разширяване на пазарното присъствие на Банката чрез провеждане на активни мерки за увеличаване на популярността на марката “Tokuda банк” и постигане на по-добро припознаване сред потенциалните клиенти;
- Осигуряване на стабилен приход от основната дейност, който да гарантира постигането на по-висока възвръщаемост на акционерния капитал.

IV. Информация за промени в акционерния капитал, дивидентна политика и управление

1. Управление Промени в акционерния капитал

През 2019 г. не са настъпили промени в обема и структурата на акционерния капитал на банката. Мажоритарен акционер, притежаващ 99.94% от капитала е Токушукай Инкорпорейтед, Япония. Към 31.12.2019 г., Токуда банк АД не притежава собствени акции.

2. Управление

През 2019 г. Банката запазва двустепенна система на управление. Членове на органите на управление на акционерното дружество през 2019 г. са:

Надзорен съвет на Банката

Артър Стърн - председател на Надзорния съвет

Томас Майкъл Хигинс - член на Надзорния съвет

Крис Матлън – член на Надзорния съвет, считано от 12.04.2019 г. Той постъпва на мястото на г-н Димитър Вучев, който считано от 08.05.2019 г. поема поста председател на УС и Изпълнителен директор.

Управителен съвет на Банката

Димитър Вучев – председател на УС и изпълнителен директор, считано от 08.05.2019 г.;

Мария Шейтанова - член на УС и изпълнителен директор;

Анна Цанкова-Бонева - член на УС и изпълнителен директор;

Тодорина Докторова – член на УС

Общийят размер на възнагражденията, получени през отчетната година от членовете на Надзорния съвет е на стойност 61 хил. лв. (съответно 42 хил. лв. за предходната година). Общийят размер на възнагражденията, получени през отчетната година от членовете на Управителния съвет е на стойност 428 хил. лв. (съответно 419 хил. лв. за предходната година).

Членовете на Управителния и Надзорния съвет нямат предоставени права за придобиване на акции и облигации на Банката, както и същите или свързани с тях лица не са сключвали с Банката договори, които излизат извън обичайната дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

3. Дивидентна политика

Банката не е изплащала дивиденти. Резултатът от 2019 г. е отнесен към загубите от минали години.

4. Събития след датата на отчета за финансово състояние

За ограничаване на разпространението на пандемията от COVID-19 на 13 март 2020 г. в България е въведено извънредно положение, което блокира активността в редица сектори от реалната икономика и нарушива нормалната икономическа дейност почти на всички стопански субекти в България. Поради непредсказуемата динамика на COVID-19, оценката на обхвата и ефектите на въведените мерки върху бизнеса на Банката, респ. за нейната бъдеща дейност, активи и пасиви, е практически невъзможна. Общото очакване е, че пандемията ще окаже негативно влияние върху кредитната активност, качеството на вече отпуснати кредити и оценката на повечето активи. Първоначалната оценка на ръководството е, че засега не могат да се идентифицират обстоятелства и фактори, които да поставят под въпрос валидността на принципа-предположение за действащо предприятие на Банката.

В съответствие с мерките, предприети от Правителството на страната и от Управителния съвет на Българска народна банка, ръководството на Банката е предприело своевременни мерки, насочени към запазване на здравето и живота на нейните служители и клиенти, както и мерки в подкрепа на бизнес позициите на последните, свързани със запазване качеството на кредитния портфейл. Токуда банк подкрепя своите клиенти, засегнати от кризата с COVID-19, като им предлага средства и механизми за облекчаване на обслужването на кредитните им задължения, следвайки приетия от БНБ „Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества - финансови институции във връзка с въведеното на 13.03.2020 г. от Народното събрание извънредно положение във връзка с пандемията от COVID 19“.

След датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние не са настъпили значими събития, които биха довели до корекции или допълнителни оповестявания в индивидуалния и консолидирания финансов отчет.

5. Участие на членовете на съветите в търговски дружества

Надзорен съвет:

- Артър Стърн – Председател на НС: съдружник и управител на „Глобал Прайм“ ООД, ЕИК 203874715;
- Томас Майкъл Хигинс – член: съдружник (58% от капитала) в EASTISOFT Inc.; съдружник (38.3% от капитала) в ЯТОТО Inc. /САЩ/; член на Съвета на директорите и съдружник (22.5% от капитала) в И ЕМ ПИ ИНВЕСТ БЪЛГАРИЯ АД с ЕИК: 203120042; управител на „ЯТОТО“ ЕООД с ЕИК: 203831062
- Крис Матльн – член на Борда на директорите на Фондация Америка за България (нестопанска цел);

Управителен съвет:

- Димитър Вучев – собственик и управител на „Делта Капитал“ ЕООД, ЕИК 175278566; член на Борда на директорите на Фондация Америка за България (нестопанска цел); член на Борда на директорите на Фондация Партньори България (нестопанска цел);
- Мария Шейтанова – изпълнителен директор: съдружник и управител на „Си Ти Ем България“ ООД, ЕИК 201987988; председател на УС на Сдружение „ТМА България“ (нестопанска цел), ЕИК 176928159;
- Анна Цанкова-Бонева – изпълнителен директор: съдружник (70% от капитала) във „Файн Лайн“ ООД, ЕИК 201758352;

V. Отговорност на ръководството

Изготвеният годишен финансов отчет е съобразен с изискванията на законодателството и Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз и приложими в Република България. Той отразява достоверно имущественото и финансовото състояние на Банката.

При изготвянето на годищния финансов отчет (ГФО) ръководството потвърждава, че:

- същият е разработен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане;
- отчетът е изгoten при спазване принципа на действащо предприятие и е представен достоверно;
- използваната счетоводна политика е подходяща и е прилагана последователно;
- направените необходими преценки и предложения са в съответствие с принципа на предпазливостта;
- предприети са всички необходими мерки за опазване активите на Банката и предотвратяване на измами.

VI. Действията в областта на научноизследователската и развойната дейност

Поради спецификата на дейността през 2019 г. Банката не е извършвала действия в областта на научноизследователската и развойна дейност.

VII. Дейност като инвестиционен посредник

Токуда Банк АД извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник. Банката посредничи при покупко-продажба на финансови инструменти, търгувани на регулиран пазар (Българска фондова борса АД) и извън регулиран пазар. Банката е член на БФБ и на Централен депозитар АД и предлага услуги като Регистрационен агент. Като инвестиционен посредник, Банката отговаря на определени изисквания за защита на клиентските интереси, в изпълнение на разпоредбите на Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ), Наредба № 38 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници и Наредба № 58 за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични или непарични облаги, издадени от Комисията за финансов надзор (КФН). Банката е създала и прилага организация за сключване и изпълнение на договори с клиенти, за изискването на информация от клиенти, воденето на отчетност и съхраняването на клиентски активи, съгласно нормативните изисквания и по-специално разпоредбите на Наредба № 38, чл. 28-31 и Наредба № 58, чл. 3. Токуда Банк в изградила и прилага правила и процедури за вътрешен контрол, които осигуряват съответствие с нормативната уредба, приложима с дейността ѝ на инвестиционен посредник.

Изготвеният годишен доклад за дейността и декларацията за корпоративно управление са съобразени с изискванията на глава седма от Закона за счетоводството и на чл.100н, ал.8 от Закона за публично предлагане на ценни книжа.

През 2019 и до датата на настоящия доклад не са извършени данъчни консултации или други забранени услуги от никое от двете одиторски дружества – АФА ООД и АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ ООД, които са извършили съвместен независим финансов одит на годишния финансов отчет на Банката за 2019. За този период одиторските дружества и дружества от тяхната мрежа са извършили следните незабранени услуги:

- Договорени процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари 2019 – 31 декември 2019, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“ – ангажиментът е поет и извършен съвместно от двете одиторски дружества АФА ООД и АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ ООД;

По силата на Решение на УС на Tokuda Bank АД:

Мария Шейтанова

Член на УС и

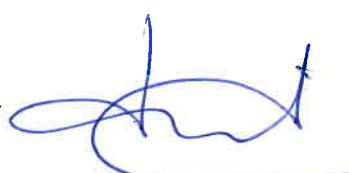
изпълнителен директор

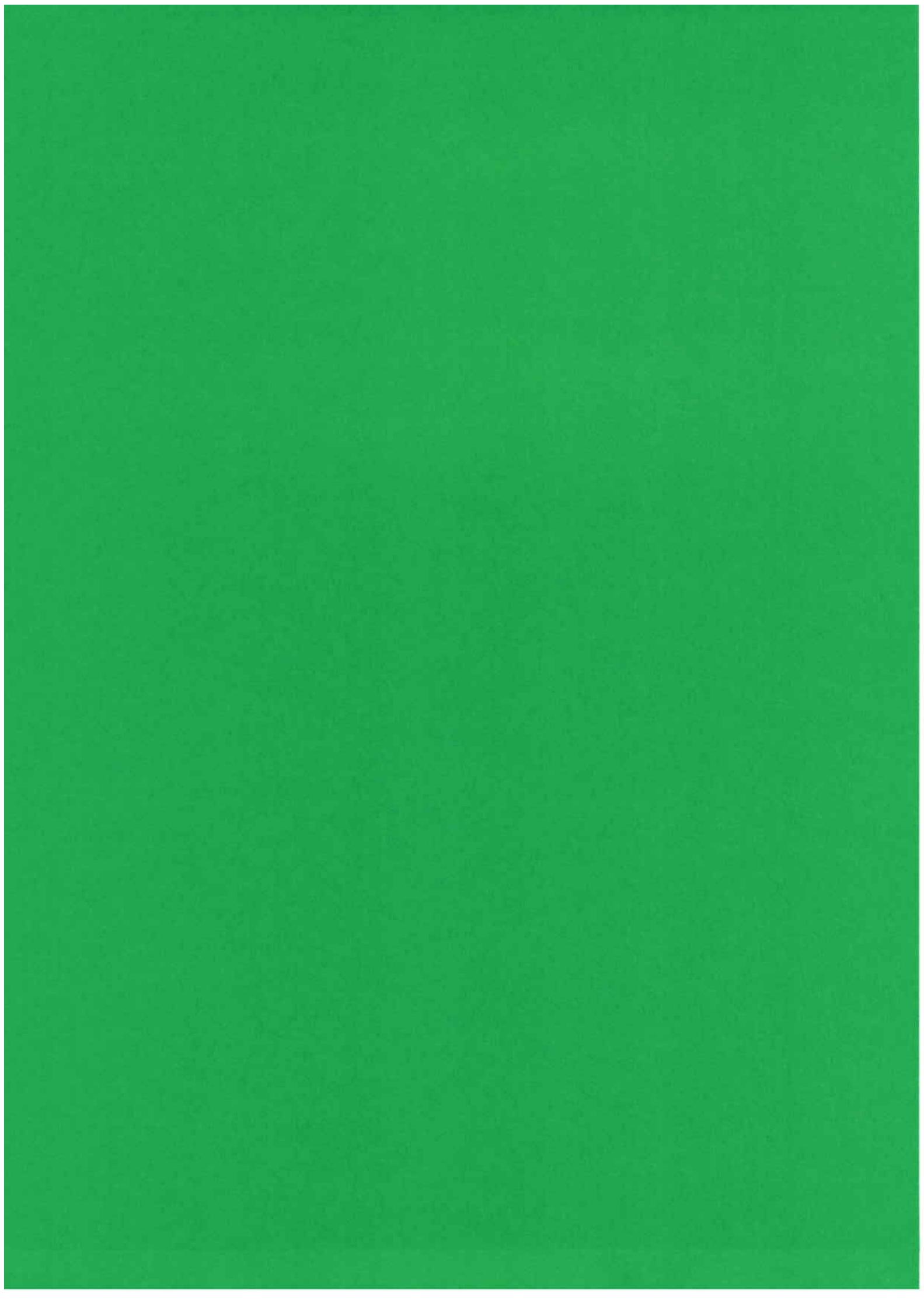
Анна Бонева

Член на УС и

изпълнителен директор

София, 30 Април 2020 г.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ТОКУДА БАНК АД

(съгласно чл. 40 Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8 ЗППЦК)

1. Информация относно спазване по целесъобразност на кодекс за корпоративно управление (по чл. 100н, ал. 8, т. 1, б. „а“ ЗППЦК)

„Токуда банк“ АД („Банката“) спазва и през 2019г. по целесъобразност Националния кодекс за корпоративно управление („НККУ“, „Кодекса“), публикуван на интернет страницата на „Българска фондова борса“ АД (БФБ), одобрен с решение № 461-ККУ от 30.06.2016г. на члена на Комисията по финансов надзор (КФН), изпълняващ правомощията на заместник-председателя на КФН, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“ за кодекс за корпоративно управление по чл. 100н, ал. 8, т. 1, б. „а“ от ЗППЦК.

Текстът на Националния кодекс за корпоративно управление е публикуван и на интернет страницата на Комисия за финансов надзор (www.fsc.bg).

2. Информация относно прилагане на допълнителни практики на корпоративно управление (по чл. 100н, ал. 8, т. 1, б. „в“ ЗППЦК)

Банката счита, че разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление в достатъчна степен покриват изискванията за добро корпоративно управление. С оглед на това Банката не прилага допълнителни практики за корпоративно управление, различни от установените в Кодекса.

3. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска във връзка с процеса за финансово отчитане (по чл. 100н, ал. 8, т. 3 ЗППЦК)

3.1. В Банката е създадена адекватна системата за идентифициране, управление и контрол на рисковия профил, включваща:

- организационна структура за оценка и управление чувствителността към рискове;
- правила и методики за оценка и контрол на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции, свързани с кредитния, ликвидния и пазарните рискове;
- надеждна система за счетоводна и управленска информация, която позволява идентифицирането и контролирането на отделните видове рискове.

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и за контролиране размера на допуснати загуби.

Създадената в Банката организация на управлението и контрола на рисковете е в съответствие с характера и обема на дейността, присъщите рискове и степента и обхвата на упражнявания от ръководството контрол върху дейността. Дейностите, които включва, могат да бъдат най-общо окачествени като:

- управленски контрол и контролна среда;
- контрол на риска;
- контролни дейности и разделение на задълженията;
- информация и комуникации;
- мониторинг и корекция на отклоненията.

Стратегията за развитие на Банката се определя от Надзорния съвет (НС). На база на стратегията, се определят рисковият апетит и рисковият профил на Банката, които дефинират бизнес модела ѝ. Бизнес моделът се подчинява на рисковия апетит при спазване на лимитите и правовете, определени от Управителния съвет (УС) по отношение на значимите рискове, на които Банката е изложена. Въз основа на стратегията, рисковия апетит и профил на Банката, УС одобрява план и бюджет за изпълнение на стратегията, които включват цели, срокове и мерки за постигането им.

Компетентни органи, чиито решения относно управлението на рисковете водят до формирането на рисковия профил на Банката:

- НС – извършва общ надзор върху управлението на рисковете; одобрява стратегията за развитие на Банката, от която зависи рисковият профил и рисковият апетит на институцията; одобрява план, бюджет и мерки за реализация на стратегията и следи за изпълнението им. Дава становище при определяне и назначава на ръководителя на управление „Мониторинг и управление на риска“ (МУР)

- и получава периодични и текущи справки от управлението, вкл. за капитала и капиталовия план; Одобрява и потвърждава изготвения от управление МУР и одобрен от УС капиталов план;
- УС – отговаря за общия подход за управление на рисковете и одобрява план, бюджет, принципите и конкретните методи, техники и процедури за управление на рисковете, както и одобрява капиталовия план;
- Управление МУР – специализирано звено в Банката за анализ, управление и мониторинг на рисковете. Функциите на МУР са независими от бизнес направленията, както и от звената, изпълняващи функциите за нормативно съответствие и контрол и вътрешен одит. Управлението е на пряко подчинение на НС на Банката.

МУР изпълнява дейности в следните насоки: поддържане на база данни с информация, необходима за оценка на рисковете; мониторинг и контрол на рисковете; текущ контрол върху спазването на утвърдените лимити; методическа помощ на структурните звена на Банката по прилагането на вътрешно-дружествената уредба, свързана с текущата оценка и контрола на рисковете; спазване на нормативните актове и вътрешно-дружествената уредба, регламентиращи дейностите по управление на рисковете; актуализиране на процедурите, свързани с управлението и механизмите за контрол на рисковете в Банката.

- 3.2. Основните принципи и действия, цели, правомощия и отговорности, линии на докладване и видове одити, извършвани от Вътрешен одит, са регулирани в Правилата за организацията и дейността на специализираната служба „Вътрешен одит“ в Банката. Правилата са съобразени с действащите норми на: Закон за БНБ, Закон за кредитните институции, Наредба № 10 на БНБ за вътрешния контрол на банките, Закон за комисията за финансов надзор, Закон за публичното предлагане на ценни книжа, Закон за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закон за пазарите на финансови инструменти.

Вътрешният одит подпомага УС и НС при изпълнението на техните функции чрез предоставяне на обективна, независима и разумна увереност, че Банката е в състояние да постигне съответстваща на целите ѝ вътрешна контролна среда. Служба „Вътрешен одит“ оценява и подобрява ефективността на корпоративното управление, управлението на риска и на контролните процеси, като:

- извършва ангажименти по предоставяне на увереност и дава независимо и обективно документирано мнение относно:
 - надеждността, точността, пълнотата и навременността на финансовата отчетност и на управлена информация;
 - ефективността и ефикасността на операциите и на постигането на оперативните и финансови цели и опазването на активите;
 - нормативното съответствие с приложимите законови и нормативни разпоредби.
- дава предложения за елиминиране на идентифицирани пропуски и слабости в контролната среда;
- извършва консултантски ангажименти, като дава препоръки за подобряване на съществуващите практики и процедури и за изграждането на ефективни контроли при разработване за нови такива.
- извършва извънредни одити и одити за предотвратяване на злоупотреби.

Вътрешният одит докладва административно на УС и функционално на НС на Банката, което позволява да се постигне необходимата степен на независимост и ефективно извършване на неговите задължения. Ръководителят на Вътрешния одит има прям и неограничен достъп до УС и НС.

- 3.3. В процеса на оперативна работа в Банката е организиран и се осъществява вътрешен финансов контрол – предварителен, текущ и последващ. Утвърдени са системи за вътрешен контрол върху финансовата отчетност.

Предварителният контрол се извършва върху всички видове счетоводни операции и предхожда тяхното извършване, като има за цел да осигури тяхното законосъобразно реализиране.

Текущият контрол при операции с висока степен на операционен риск се извършва в процеса на осъществяване на банковите операции и има за цел текущо отстраняване на отклонения от установените правила и ред за извършване и оформяне на счетоводните операции, осигуряване на тяхното законосъобразно осъществяване, своевременно отстраняване на допуснатите грешки и други.

Последващият контрол обхваща всички действия и мерки, с цел своевременно откриване на незаконосъобразни действия и операции, пропуски и грешки, злоупотреби, разхищения и други нередности, които са били допуснати, въпреки взетите мерки от предварителния и текущия контрол.

Изградената вътрешно-контролна среда в Банката осигурява надеждността на отчетната информация. Функциите по контрол върху финансовата отчетност обхващат: организационна и оперативна независимост на звеното, отговарящо за финансовата отчетност от бизнес направленията; съгласуваност между организационната структура и процесите по контрол и управление на свързаните рискове чрез ясно определяне на отговорностите; интегрирани информационни системи, даващи възможност за изготвяне на

детайлни справки и отчети; разработена рамка от процедури и правила, свързани с финансовата отчетност и информационната сигурност; дефиниране и съблюдаване на нива на одобрение и система от вътрешни контролни процеси; независима оценъчна дейност на законосъобразността и съответствието, осъществявана от управление „Вътрешен одит“ и службата за нормативно съответствие.

3.4. Функцията по измерването и наблюдението на рисковете е съсредоточена в управление МУР. Управлението получава и анализира информация за оценка, контрол и мониторинг на присъщите за Банката рискове, включително:

- Кредитен риск;
- Пазарен и Ликвиден риск;
- Операционен риск.

Източници на информация на МУР за анализ и оценка на рисковете:

- електронни системи и софтуер, използвани от Банката – обща банково-счетоводна система;
- Бизнес звената по отношение на нови кредитни предложения и данни за извършване на мониторинг на кредитния портфейл;
- Управление „Ликвидност и парични пазари“ в частта на информация за развитието на банковия портфейл и търговския портфейл от ценни книжа;
- Управление „Правно“ (вкл. отдел „Предотвратяване изпирането на пари“) и Служба за нормативно съответствие по отношение на правни рискове, вкл. съдебни рискове и риск от несъответствие на вътрешната нормативна уредба, банковите продукти и др. със законовата уредба и регуляторната рамка;
- Отдел „Банкова сигурност“ по отношение на операционни рискове, вкл. риск от измама и др. потенциални рискове, свързани със сигурността на Банката;
- Главен икономист – обобщена информация на дневна база за развитието на депозитната база и привлеченните средства;
- Всички служители на Банката, клиенти и др. външни лица относно Операционния риск в частта на настъпили операционни събития и подадени жалби.

Управление МУР получава за анализ и становище предложения за поемане на допълнителен кредитен и пазарен риск чрез:

- предоставяне на нови кредитни експозиции,
- одобрение на нови или промяна/прекратяване на съществуващи кредитни или депозитни продукти,
- извършване на нови сделки и покупка на финансови инструменти,
- откриване на кореспондентски отношения и откриване на нови експозиции на Банката при други банки,
- други предложения за поемане/прекратяване или промяна на въздействието на рискове, на които е изложена банката.

На база на получените предложения управлението изготвя становища до съответните комитети и УС, които разглеждат и взимат решение по предложенията съгласно предвиденото във вътрешните правила на Банката, правилата за работа на комитетите и зададените лимити за поемане на риск от съответните органи.

Изготвя периодични и текущи справки и доклади до НС относно капиталовата адекватност на Банката, изгответни на база тримесечна отчетност.

Относно Операционния риск, управлението събира информация от всички служители и от засегнатите клиенти относно настъпили операционни събития и поддържа база данни на регистрираните операционни събития и постъпили жалби. Информацията се разглежда регулярно от „Комитет за управление на рисковете“ и МУР периодично информира УС относно по-значими настъпили операционни събития и установени пропуски в организацията на дейността, които излагат Банката на операционен риск.

Звена, изпълняващи функциите по поемане на риск:

- НС и УС одобряват мерки и средства за изпълнение на стратегията на Банката в съответствие с рисковия й профил и апетит, и дават окончателно одобрение/отказ на постъпили предложения за предоставяне на нови кредити, водещи до формиране на значими експозиции (в размер равен на или надвишаващ 500 000 лева), промяна в условията на съществуващи значими експозиции, мерки за излизане от проблемни експозиции, нови инвестиции в ценни книжа и други активи и др.;
- Бизнес звената, вкл. офисна мрежа и отделите, предоставящи кредитни услуги, изпълняват:
 - решения на Кредитен съвет и УС за предоставяне на нови, промяна на условията по съществуващи кредитни експозиции, предприемане на действия за намаляване на проблемни експозиции и др., взети въз основа на предоставени от МУР риск становища;
 - решения на Кредитен съвет и УС за въвеждане на нови, прекратяване на стари и промяна в съществуващи кредитни и депозитни продукти;
- Управление „Ликвидност и парични пазари“ изпълнява решенията на Комитета по управление на

активите и пасивите („КУАП“) и УС, взети въз основа на предоставени от МУР риск становища относно покупка/ продажба на ценни книжа в портфейлите на Банката, установяване на отношения с контрагенти и депозиране на средства при други банки, както и при необходимост съдейства при откриване на кореспондентски отношения.

4. Информация по чл. 10, пар. 1, б. „в“, „г“, „е“, „з“ и „и“ от Директива 2004/25/EО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за погълщане (по чл. 100н, ал. 8, т. 4 ЗППЦК)

4.1. Значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на чл. 85 (отм.) от директива 2001/34/EО.

Към 31.12.2019 г. Банката няма преки или косвени участия по смисъла на чл. 85 от Директива 2001/34/EО.

Към 31.12.2019 г. акционерната структура на Банката е следната:

Акционер	Брой притежавани акции	Дял в капитала (%)
Токушукай Инкорпорейтд	6 796 250	99,94
Гама Холдинг Груп АД	3 750	00,06
Общо	6 800 00	100,00

Д-р Торао Токуда е мажоритарен собственик на Tokushukai Incorporated, Tokyo, Japan. Въз основа на това, д-р Торао Токуда е определен като действителен собственик - физическо лице на капитала на Банката (лице, което пряко или косвено притежава достатъчен процент от акциите, дяловете или правата на глас, включително посредством държане на акции на приносител, съгласно §2, ал.1, т.1 от Допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари), което обстоятелство е надлежно обявено в Търговския регистър.

4.2. Банката не е емитирада ценни книжа със специални права на контрол и няма акционери, които притежават акции със специални права на контрол;

4.3. Уставът на Банката не предвижда ограничения върху правата на глас акционерите.

4.4. Правила, с които се регулира назначаването или смяната на УС и НС, и внасяне на изменения в Устава:

- Устав на „Токуда банк“ АД;
- Политика на „Токуда Банк“ АД за установяване, управление и предотвратяване конфликти на интереси;
- Политика за подбор и оценка на пригодността на членовете на Надзорния съвет, на Управителния съвет и на лицата, заемащи ключови позиции в „Токуда Банк“ АД;
- Правила за работа на Надзорния съвет на „Токуда банк“ АД;
- Правила за работа на Управителния съвет на „Токуда банк“ АД.

4.5. Правомощията на членовете на НС и УС на Банката са определени основно в :

- Устава на „Токуда банк“ АД;
- Правила за определяне на отговорностите на Управителния съвет на „Токуда банк“ АД;
- Правила за работа на Управителния съвет на „Токуда банк“ АД;
- Правила за работа на Надзорния съвет на „Токуда банк“ АД.

4.6. Капиталът на Банката може да бъде увеличен след решение на Общото събрание на акционерите или на УС, с одобренето на НС, съгласно разпоредбите в Устава. Намаление на капитала на Банката може да стане след решение на Общото събрание на акционерите, взето с квалифицирано мнозинство 2/3 (две трети) от представените акции. Капиталът на Банката може да се намали при предварително писмено съгласие на БНБ, по реда предвиден в закона: 1) чрез намаляване на номиналната стойност на акциите; 2) чрез обезсилване на акции.

5. Информация относно състава и функционирането на административните, управителните и надзорни органи и техните комитети (по чл. 100н, ал. 8, т. 5 ЗППЦК)

Банката е с двустепенна форма на управление, която включва НС и УС със следните отговорности, правомощия и състав:

НС понастоящем се състои от трима члена, които са избрани от Общото събрание на акционерите за срок от пет години. Съгласно Устава на Банката членовете на НС могат да бъдат преизбирани без ограничение. Член на НС може да бъде дееспособно физическо лице, както и юридическо лице, които отговарят на изискванията на закона, подзаконовите нормативни актове на Българска народна банка и са одобрени от

същата.. НС упражнява правата и задълженията си в съответствие с действащите нормативни актове, Устава на Банката, решенията на Общото събрание на акционерите и Правилата за работата му. НС избира и освобождава членовете на УС и одобрява изпълнителните директори.

Членове на НС към 31.12.2019г. са:

- Артър Стърн – председател на НС;
- Томас Майкъл Хигинс – член на НС;
- Крис Джон Матлън – член на НС.

УС се състои от 3 до 5 членове, като броят им се определя от НС. Членове на УС могат да бъдат само физически лица, които отговарят на изискванията на закона, подзаконовите нормативни актове и са одобрени от Българска народна банка. Членовете на УС на Банката се избират от НС за срок до 5 години и могат да бъдат преизбириани без ограничения, както и да бъдат освобождавани и заменяни преди изтичане на мандата им по всяко време с решение на НС. УС функционира съобразно действащите Устав на Банката и Правила за работата му, и изпълнява задачи и функции, възложени му със закон, с решенията на Общото събрание на акционерите и на НС. УС е постоянно действащ колективен орган за управление и представителство на Банката, действащ под контрола на НС и в съответствие с установените визия, цели и стратегия на Банката.

Към 31.12.2019г. членовете на УС са:

- Мария Шейтанова – член на УС и изпълнителен директор;
- Анна Цанкова-Бонева - член на УС и изпълнителен директор;
- Тодорина Докторова – член на УС;
- Димитър Вучев – член на УС и изпълнителен директор от 12.04.2019 г. . (обстоятелството е вписано в Търговския регистър на 08.05.2019 г.)

Членовете на УС и НС нямат предоставени права за придобиване на акции и облигации на Банката, както и същите или свързани с тях лица, не са склучвали с Банката договори, които излизат извън обичайната дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Дейността на УС и НС се подпомага от създадени в рамките на структурата на Банката постоянно действащи комитети (изброени по-долу) – консултивни органи за оценка и взимане на решения във връзка с кредитната дейност, ликвидността и портфейлите от ценни книжа, доходността на активите, рисковете и др. аспекти от дейността на Банката.

През 2019г. и към момента в структурата на Банката действват следните комитети:

Кредитният съвет (КС), в качеството си на колективен орган, в съответствие с приетите правила за работата му, кредитната политика на Банката и действащите нормативни разпоредби:

- разглежда и взема решения за предоставяне на нови кредитни експозиции, промени по съществуващи експозиции (предоговаряния и преструктурирания), предприемане на мерки за излизане от предоставени експозиции, предсрочна изискуемост и принудително изпълнение по проблемни експозиции към клиент или група свързани лица в размер на експозиция до 10% от Капиталовата база на Банката;
- предлага за разглеждане и одобрение от УС кредитни предложения за експозиции в размер над 10% от Капиталовата база;
- разглежда и внася в УС предложения за придобиване от Банката на обезпечения по проблемни експозиции, цедиране на кредити и отписване или опрощаване на дълг по съществуващи експозиции.

КС е организиран на три нива, като правомощията на всяко ниво са определени в „Правила за работа на Кредитния съвет на Токуда Банк АД“, както и в „Политиката, правилата и процедурите за кредитната дейност в Токуда Банк АД“. В своята работа КС се ръководи от разпоредбите на Закона за кредитните институции и другите нормативни актове, уреждащи кредитните взаимоотношения, както и от вътрешно-дружествените документи на Банката.

Първо ниво на Кредитния съвет се състои от: мениджър екип банкиране на дребно/регионален мениджър банкиране на дребно/регионален мениджър корпоративно банкиране , който предлага съответната кредитна сделка и Ръководител на отдел Кредитен риск – малки и средни клиенти в управление Мониторинг и управление на риска или Ръководител на екип „Кредитиране на физически лица “/ Ръководител на управление „Банкиране на дребно“ съгласно „Правилата за предоставяне на кредити на физически лица“.

Второ ниво на Кредитния съвет се състои от: Ресорен изпълнителен директор на управление Корпоративно банкиране, Изпълнителен директор, Ръководител на управление Корпоративно банкиране-гласува при кредити на юридически лица,Ръководител на екип „Кредитиране на физически лица ** в управление Банкиране на дребно –гласува при кредити на физически лица, Ръководител на управление Мониторинг и управление на риска, главен юрисконсулт в управление Правно.

Трето ниво на Кредитния съвет се състои от: Ресорен изпълнителен директор на управление Корпоративно банкиране, Изпълнителен директор, Ръководител на управление Корпоративно банкиране, Ръководител на управление Мониторинг и управление на риска, Ръководител на управление Правно.

Комитетът за анализ, класификация и провизиране (КАКП) е компетентният орган на Банката за наблюдение, оценка и класифициране на финансовите активи и условните задължения, и за установяване на загубите от обезценка и провизиите, който взема решенията за класифициране и определяне на загубите от обезценка на финансовите активи и за определянето на провизиите по условните задължения. КАКП анализира основанията за прекласифициране на кредитните експозиции и контролира спазването на изискванията и критериите на БНБ и вътрешно-банковите правила в тази област. В състава на КАКП влизат:

- Изпълнителен директор – председател;
- Ръководител на управление „Финанси и счетоводство“ – член;
- Ръководител на управление „Кредитна администрация“ – член;
- Ръководител на отдел „Съдебни вземания“ – член;
- Главен експерт в управление „Мониторинг и управление на риска“ – член;
- Юрисконсулт в отдел „Съдебни вземания“ – член.

Комитетът по управление на активите и пасивите (КУАП) е основен орган за управление на ликвидността на Банката. Той носи пряка отговорност за състоянието на ликвидността и за текущото управление на основата на решенията на УС, както и за текущото управление на активите и пасивите. КУАП извършва ежемесечен анализ за съществуващия лихвен и ликвиден риск и го представя на УС. Съгласно Правила за организацията и дейността на Комитета по управление на активите и пасивите на Банката, КУАП се състои от седем члена, както следва:

- Изпълнителен директор – председател;
- Изпълнителен директор – зам. председател;
- Ръководител управление „Мониторинг и управление на риска“;
- Ръководител управление „Корпоративно банкиране“;
- Ръководител управление „Банкиране на дребно“;
- Ръководител управление „Ликвидност и парични пазари“;
- Главен икономист.

Комитет по управление на рисковете (КУпР) – КУпР е специализиран вътрешен орган на ръководството на Банката в областта на управлението и контрола на експозицията на Банката към кредитен, пазарни (в т.ч. лихвен, ликвиден, валутен), операционен и други рискове. Работата на КУпР е насочена към изпълнението на поставените пред Банката общи цели и задачи, като със своите предложения и решения той съдейства на УС и изпълнителните директори за ефективно управление на риска. В състава на КУпР влизат:

- Ръководител на управление „Мониторинг и управление на риска“ – председател;
- Ръководител на управление „Финанси и счетоводство“ – член;
- Главен икономист – член;
- Ръководител на управление „Кредитна администрация“ – член;
- Главен юрисконсулт в управление „Правно“ – член.

Одитният комитет, създаден съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит, е постоянно действащ специализиран независим консултативен орган на Банката, имащ за цел да наблюдава ефективността и адекватността на процесите на финансово отчитане, управление на риска и контрола, включително на вътрешния одит, при спазване на приложимото законодателство и добри практики. Одитният комитет се избира от Общото събрание на акционерите на Банката, което определя също мандата и броя на членовете му.

Одитният комитет осъществява дейността си съгласно одобрени от НС на Банката Правила за дейността му и отчита дейността си пред Общото събрание на акционерите веднъж годишно заедно с одобряването на годишния финансов отчет. Одитният комитет наблюдава финансовото отчитане и независимия одит в Банката, ефективността на системите за вътрешен контрол и за управление на рисковете, препоръчва избор на регистриран външен одитор и наблюдава неговата независимост.

Към 31.12.2019г. членовете на Одитния комитет са:

- Венета Илиева – Председател;
- Румяна Асенова - член,
- Виолета Милушева - член.

6. Описание на политиката за многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорни органи (по чл. 100н, ал. 8, т. 6 ЗППЦК)

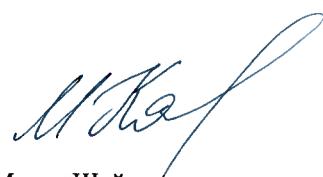
По отношение на Банката като „кредитна институция“ по смисъла на ЗКИ се прилагат специални

нормативно установени критерии при избора и одобрението на кандидатите за членове на съветите на Банката, включително, но не само, изисквания за образование, квалификация и професионален опит, надеждност и пригодност и пр.

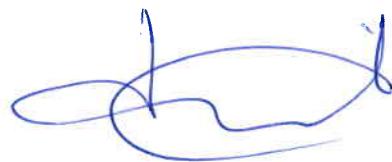
Банката осъществява многообразие чрез:

- балансирана възрастова и полова структура на всички нива на управление и контрол;
- образователно ниво и различни области от знанието (финанси, право, информационни технологии), съответстващи на националните регуляторни изисквания и целящи включването на широк спектър от умения и компетенции;
- адекватен на съответните позиции професионален опит при спазване на регуляторните изисквания, като същевременно цели да поддържа баланс между опита, професионализма, познаване на дейността, както и независимост и обективност изразяване на мнения и вземане на решения .

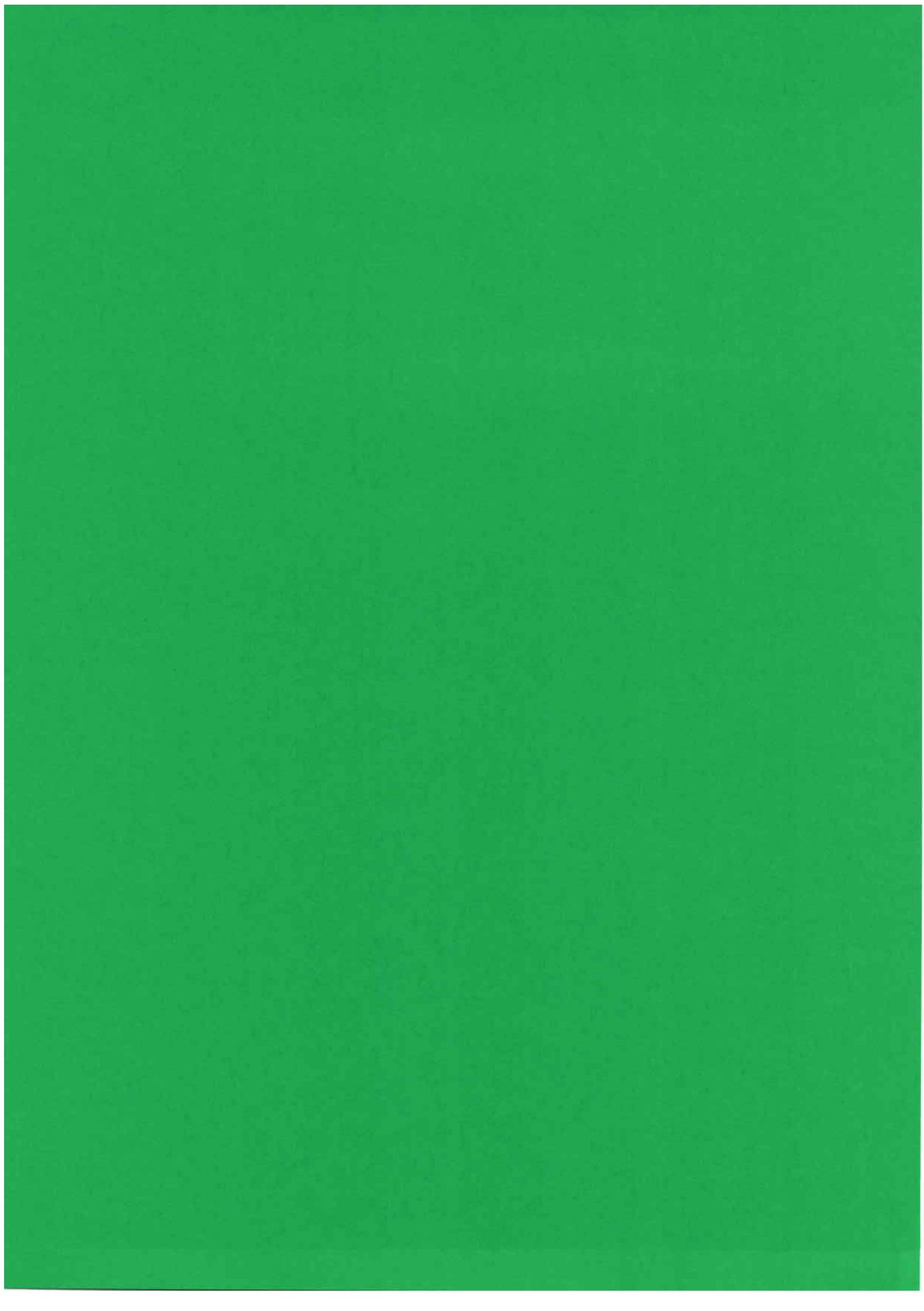
В допълнение, многообразието в Банката е свързано и с приемствеността между традициите в исторически аспект и бързото адаптиране към новите технологии в областта на финансовите услуги.

Мария Шетанова
Член на УС и
Изпълнителен директор

Анна Бонева
Член на УС и
Изпълнителен директор

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на Токуда Банк АД

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Токуда Банк АД („Банката“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2019 година и отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Банката към 31 декември 2019 година и нейните финансови резултати от дейността и паричните ѝ потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Банката в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, описанието на това как този въпрос беше адресиран при провеждането от нас одит, е направено в този контекст.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при провеждането от нас одит
<i>Обезценка за кредитни загуби на предоставени кредити и вземания от клиенти според изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“ (МСФО 9)</i>	<p>Оповестяванията на Банката по отношение на обезценката за кредитни загуби на предоставени кредити и вземания от клиенти са включени в Пояснително приложение 3.2.1.4. „<i>Обезценка на финансови активи</i>“, Пояснително приложение 3.1.2. „<i>Определяне на очаквани кредитни загуби от кредити и вземания от клиенти</i>“, Пояснително приложение 29.2. „<i>Кредитен рисък</i>“ и Пояснително приложение 8 „<i>Кредити и вземания от клиенти</i>“ към финансовия отчет.</p>
<p>Представените кредити и вземания от клиенти представляват съществена част (53%) от общите активи на Банката към 31 декември 2019 година. Брутната балансова стойност на тези кредити и вземания от клиенти към 31 декември 2019 година е 218,404 хиляди лева и съответния коректив за натрупани кредитни загуби за тях е 10,375 хиляди лева. Банката прилага модел за обезценка за кредитни загуби на предоставени кредити и вземания от клиенти на индивидуална и портфейлна база, в съответствие с МСФО 9.</p> <p>Прилагането на такъв модел за определянето на обезценката за кредитни загуби на предоставените кредити и вземания от клиенти води до повищено ниво на сложност в изчисленията и допусканията, както и участие в значителна степен на преценки от страна на ръководството на Банката при определяне размера на очакваните кредитни загуби.</p> <p>За да определи размера на обезценката за очаквани кредитни загуби, Банката прилага модел, основаващ се на ключови входящи данни, с произход от вътрешни и външни източници и параметри, които предполагат значими преценки и допускания при:</p> <ul style="list-style-type: none">Интерпретация на изискванията за определяне на обезценка съгласно МСФО 9, на която се	<p>В тази област, нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none">Проучващи запитвания, обхождане и получаване на актуално разбиране за процеса за мониторинг и обезценка за кредитни загуби на предоставени кредити и вземания от клиенти в Банката. Ние се фокусирахме върху прилаганата от Банката методология, вътрешната политика и използвания модел за обезценка, както и за направени промени през текущата година, свързани с тях. Проучващи запитвания към експертите на Банката, отговорни за моделирането и управлението на кредитния рисък.Оценяване на вътрешните процедури и ключови контроли на ниво организация по отношение на политиката и модела за обезценка, включително документация на модела, както и мониторинг и честотата на актуализиране и обоснованост на прилаганите параметри.Получаване на актуално разбиране, оценяване на дизайна и приложението, и тестване на оперативната ефективност на определени ключови контроли, уместни за одита, на процеса по наблюдение, класификация по фази и определяне размера на обезценката за кредитни загуби на

Българска народна банка

основава модела на Банката за установяване и изчисляване на очаквани кредитни загуби; • Предположения, заложени в модела за очаквани кредитни загуби, с цел определяне съществено влошаване на кредитното качество на експозициите, на наличие на нисък и/или значително увеличен кредитен рисков, и респ. на експозиции с обективни доказателства за настъпила обезценка; • Изчисления и интерпретации на ключовите показатели „вероятност за неизпълнение” (PD), загуба при неизпълнение” (LGD) и „експозиция при неизпълнение” (EAD). По-висока степен на приближение и преценки на ръководството има при изчисленията на очакваните кредитни загуби на портфейлна основа при Фаза 1 и Фаза 2; • Преценки, свързани с обхвата и пълнотата на входящите данни и изчислителната логика; • Предположения и преценки при набор от сценарии за очаквани бъдещи парични потоци, основаващи се на минали събития, текущи условия и бъдещи икономически прогнози; • Предположения, прилагани от ръководството при прегледа на индивидуално значими кредитно-обезценени експозиции във Фаза 3, свързани със скорошни загуби, при набора от вероятностни сценарии на бъдещи парични потоци и резултати по тях, и при оценка на бъдеща събирамост, вкл. от реализация на обезпечения. Поради значимостта на посочените по-горе обстоятелства: а) съществеността на предоставените кредити и вземания от клиенти като отчетен обект за финансовия отчет на Банката, както и б) сложността, значителните множество преценки и допускания, и високата степен на присъща несигурност в приблизителните оценки на очакваните кредитни загуби, заложени в модела за обезценка на предоставените кредити и вземания от клиенти на индивидуална и портфейлна база, съгласно изискванията на МСФО 9, ние сме определили този въпрос като ключов одиторски въпрос.	портфейлите от предоставени кредити и вземания от клиенти. Ние включихме нашите експерти по информационни технологии (ИТ) в извършването на тестване и оценяването и на общите ИТ контроли на вътрешната информационна система на Банката, използвана в процеса по мониторинг на предоставени кредити и вземания от клиенти и определяне на очакваните кредитни загуби. • Оценяване на последователността в прилагането и продължаващата уместност на методологията, конкретните модели за идентификация на кредитни загуби и изчисление на обезценката, както и ключовите предположения и преценки, използвани в тях, в съответствие с изискванията на МСФО 9 и в контекста на спецификите на кредитните портфейли на Банката и наличието на вътрешна историческа информация, както и на данни за бъдещото развитие на параметрите. Също така бе направен анализ за разумност и оценка на: - адекватността на критериите за установяване на значително увеличен кредитен рисков; - уместността на направеното разпределение на експозициите по фази, съгласно определените от Банката класификационни критерии; - изчисленията на показателите за PD „вероятност за неизпълнение” и LGD „загуба при неизпълнение” чрез проверка на използваните допускания и изходни данни; - подхода на включване на прогнозна информация в моделите. • Анализ на уместността на получените резултати като промени в отчетените обезценки в контекста на нашето разбиране за развитието на кредитните портфейли на Банката и качеството на наличните данни. Ние тествахме и математическата точност на определени формули, използвани за изчисление на обезценка при моделите. • Анализ на кредитния портфейл на Банката и други аналитични процедури относно неговата структура, състав и тенденции на

развитие, вкл. на взаимовръзките на тенденциите на отчетените разходи по загуби от обезценка спрямо тенденциите в развитието на кредитния портфейл.

- Извършване на детайлни тестове и анализ, на основата на рисково базирана извадка от кредити от всички фази, за оценка на адекватността на начислените обезценки за кредитни загуби. За съответните експозиции в извадката, са направени следните одиторски процедури:
 - анализ на финансовото състояние и резултати на кредитополучателите, и инспекция на информацията и документите по обслужването на кредитите;
 - преглед на оценителските доклади на обезпеченията по съответните експозиции, като за определени обезпечения ние използваме наши експерти по оценки за консултиране относно приложените допускания и методи при оценките на реализираната стойност;
 - анализ и оценка на основните допускания и преценки, направени от ръководството на Банката при изчислението на специфичните провизии за кредитни загуби по индивидуалните експозиции във Фаза 3.
 - Тестване и преизчисления на математическата точност на определените суми на очакваните кредитни загуби на отделни позиции, вкл. спрямо определени промени на дадени параметри.
- Оценка на адекватността, пълнотата и уместността на оповестяванията на Банката, свързани с обезценката за кредитни загуби на предоставени кредити и вземания от клиенти.

Приблизителни оценки на справедливата стойност на нефинансови активи, използвани за целите на оценяване по справедлива стойност или преглед за обезценка на тези активи

Информация за приблизителните оценки на справедливата стойност на нефинансови активи, използвани за целите на оценяване по справедлива стойност или преглед за обезценка, е оповестена в Пояснително приложение 9 „*Нетекущи активи, държани за продажба*“, Пояснително приложение 11 „*Инвестиционни имоти*“, Пояснително приложение 12 „*Други активи*“, Пояснително приложение 29.5. „*Справедлива стойност*“ към финансовия отчет.

Към 31 декември 2019 година Банката отчита нетекущи активи, държани за продажба в размер на 2,674 хиляди лева, инвестиционни имоти в размер на 12,751 хиляди лева и други активи, придобити от необслужвани кредити в размер на 19,531 хиляди лева, които се състоят основно от недвижими имоти, придобити срещу дълг от обезпечения.

Счетоводната политика на Банката за последващо оценяване на инвестиционните имоти след тяхното признаване е по модел на справедлива стойност, съгласно МСС 40. Отчитайки чувствителността и спецификата на пазара на недвижими имоти, на годишна база Банката има политика за извършване на годишни прегледи и оценки на справедливата стойност на нетекущите активи, държани за продажба и на другите активи, придобити от необслужвани кредити, за целите на техния тест за обезценка (на база тяхната справедлива стойност, намалена с разходите за продажба), както и на справедливата стойност на инвестиционни имоти - за целите на тяхното последващо оценяване.

Определянето на справедливата стойност се базира на оценки, изгответи от вътрешно назначени от Банката оценители и/или от ангажирани от нея външни независими оценители на недвижими имоти. При изчисленията на тези оценки се използват множество входящи данни, предположения и модели, като определената по тях справедлива стойност се класифицира в ниво 3 на йерархията за справедлива стойност съгласно МСФО 13.

Поради обстоятелството, че за приблизителните оценки на справедлива стойност на нефинансовите активи (инвестиционни имоти, нетекущи активи държани за продажба и други активи) на Банката е присъща по-значителна степен на несигурност, свързана с използваните

В тази област, нашите одиторски процедури наред с други такива, включиха:

- Оценка на обективността, независимостта и компетентността на външните оценители, ангажирани от Банката.
- За извадка от нефинансови активи, които са предмет на преглед и тест за обезценка или последващо оценяване по справедлива стойност, извършване на анализи и оценяване на приложените основни входящи данни относно недвижимите имоти, като включихме и наши вътрешни експерти по оценки в прегледа и анализа на използваните оценъчни методи, информация и ключови предположения при извършване на оценките.
- За извадка от недвижими имоти, извършване на анализ от нашите вътрешни експерти по оценки дали оценената справедлива стойност е последователна спрямо интервали на сравними пазарни цени за подобни активи.
- Оценка на адекватността и уместността на оповестяванията на Банката на приблизителните оценки на справедливата стойност на нефинансови активи (инвестиционни имоти, нетекущи активи държани за продажба и други активи), използвани за целите на оценяване по справедлива стойност или преглед за обезценка.

входящи данни и предположенията за целите на оценяване по справедлива стойност и/или за преглед за обезценка, което може да има съществен ефект както върху балансовата стойност на нефинансовите активи, така и върху изчислението на капиталовата адекватност на Банката към 31 декември 2019 година, ние сме определили този въпрос като ключов одиторски въпрос.

Обръщане на внимание

Обръщаме внимание на Приложение № 32 към годишния финансов отчет, което оповестява съществено некоригиращо събитие, свързано с разпространението на пандемията от коронавирус (COVID-19), както и позицията на ръководството на Банката за потенциалните ефекти върху нейната дейност, финансово състояние и резултати. Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността и декларация за корпоративно управление, изгответи от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Банката или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Банката.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали се дължат на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е в резултат от измама, е по-висок от риска от неразкриване на съществено неправилно отчитане, което е в резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Банката.
- оценяваме уместността на използванието счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена

несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Банката да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 година от Института на дипломиряните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, и декларацията за корпоративно управление, ние изпълняхме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно "Указания относно нови разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България – Институт на дипломиряните експерт счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и

съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложими в България и чл.100н, ал.8, където е приложимо, от Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100н, ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

Допълнително докладване във връзка с Наредба № 38/2007 г. и № 58/2018 г. на Комисията за финансов надзор

Изявление във връзка с чл. 33 от Наредба № 38/2007 г. на Комисията за финансов надзор (КФН) за изискванията за дейността на инвестиционните посредници и чл. 11 от Наредба № 58/2018 г. на КФН за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични и непарични облаги

На база на извършените одиторски процедури и на придобитото познаване и разбиране за дейността на Банката в хода и контекста на нашия одит на финансовия отчет като цяло, създадената и прилагана организация във връзка със съхраняването на клиентски активи съответства на изискванията на чл. 28-31 от Наредба №38 и на чл. 3-10 от Наредба №58 на КФН по отношение на дейността на Банката в ролята ѝ на инвестиционен посредник.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- АФА ООД и АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 година на Банката от Общото събрание на акционерите, проведено на 27 септември 2019 година, за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 на Банката представлява втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит, извършен от АФА ООД и трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит, извършен от АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на Одитния комитет на Банката на 30 април 2020 година, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Банката.

*Одиторско дружество
АФА ООД:*

Валя Йорданова
Управител,
Регистриран одитор, отговорен за одита

ул. Оборище 38
1504 гр. София, България

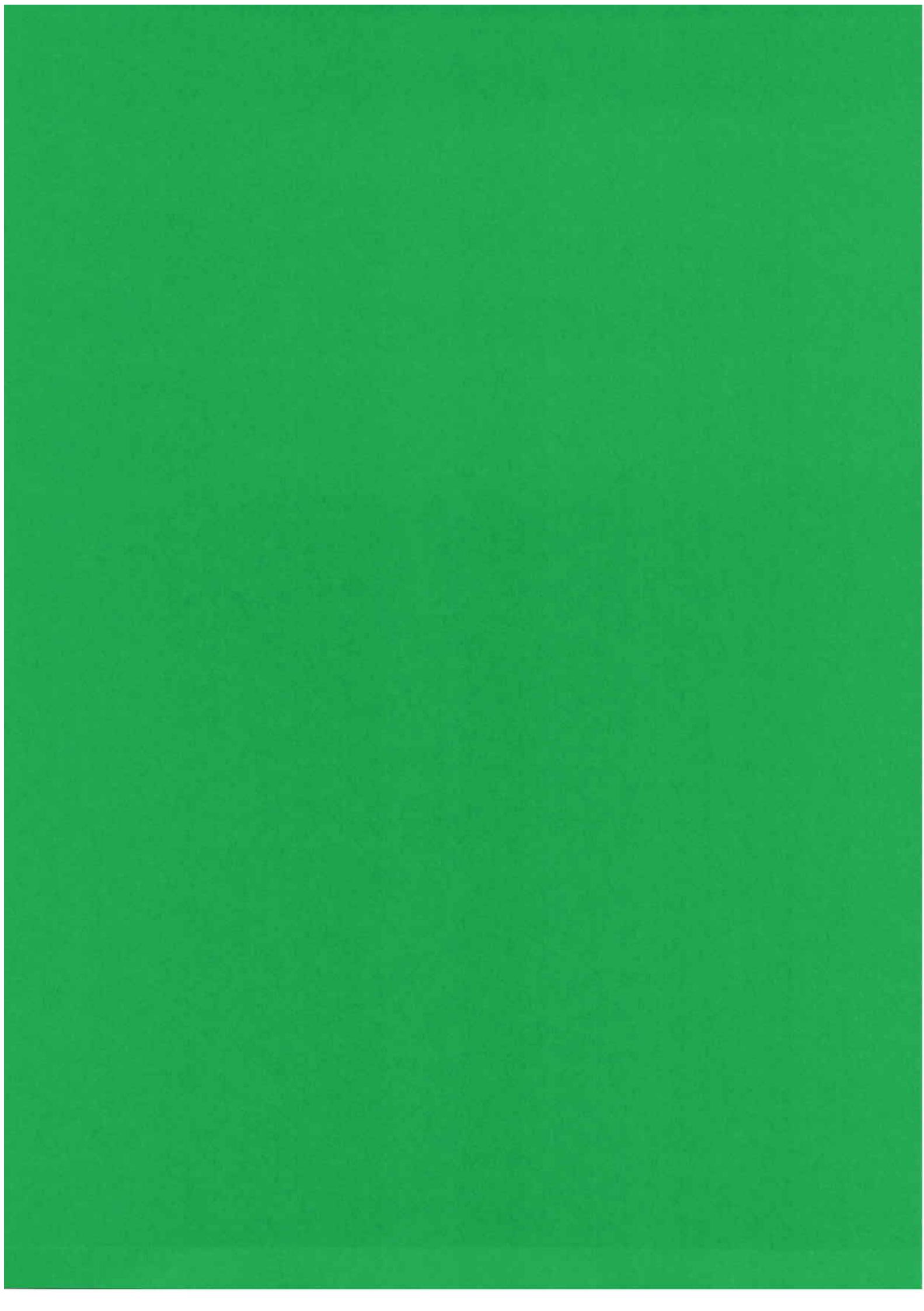
*Одиторско дружество
АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ ООД:*

Севдалина Паскалева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Надежда I, бл.173 Вх.Б
1220 гр. София, България

30 април 2020 година

ТОКУДА БАНК АД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември 2019 година

(всички суми са посочени в хиляди лева)

	Приложения	2019	2018
АКТИВИ			
Парични средства и вземания от Централната банка	4	53,193	101,508
Кредити и вземания от банки	5	26,163	33,376
Финансови активи по ССПЗ	6	37,434	174
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	7	26,941	44,061
Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД	7	293	293
Кредити и вземания от клиенти	8	208,029	183,616
Нетекущи активи, държани за продажба	9	2,674	4,984
Инвестиционни имоти	11	12,751	12,590
Имоти, оборудване и активи с право на ползване	10	4,380	1,795
Нематериални активи	10	695	587
Активи по отсрочени данъци	15	36	-
Други активи	12	20,354	19,510
Общо активи		392,943	402,494
ПАСИВИ			
Депозити от банки	13	113	268
Депозити от клиенти	14	346,276	359,330
Пасиви по отсрочени данъци	15	-	27
Други пасиви	16	3,837	932
Общо пасиви		350,226	360,557
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Акционерен капитал	17	68,000	68,000
Резерви	17	2,754	3,127
Натрупана загуба		(28,037)	(29,190)
Общо собствен капитал		42,717	41,937
Общо пасиви и собствен капитал		392,943	402,494

Пояснителните приложения от 1 до 32 са неразделна част от годишния финансов отчет.

Годишният финансов отчет на страници от 1 до 68 е одобрен за издаване от Управителния съвет на Токуда Банк АД и е подписан на 30 април 2020 година от:

Анна Цанкова-Бонева
 Член на УС
 Изпълнителен директор

Мария Шейтанова
 Член на УС
 Изпълнителен директор

Светлин Тодоров
 Финансов директор

ТОКУДА БАНК АД
ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, завършваща на 31 декември 2019 година

(всички суми са посочени в хиляди лева)

	Приложения	2019	2018
Приходи от лихви		10,620	10,569
Разходи за лихви		(1,569)	(2,189)
Нетен доход от лихви	18	9,051	8,380
Приходи от такси и комисионни		3,974	4,023
Разходи за такси и комисионни		(259)	(282)
Нетен доход от такси и комисионни	19	3,715	3,741
Нетен доход от търговски операции	20	286	273
Друг оперативен доход	21	712	895
Оперативен доход преди загуби от обезценки и провизии		13,764	13,289
Печалби/(загуби) от обезценки и провизии	22	637	(168)
Разходи за персонала	23	(6,414)	(6,324)
Разходи за наем		(33)	(1,143)
Разходи за амортизации	10	(1,671)	(685)
Други разходи	24	(5,194)	(5,303)
Административно - оперативни разходи		(13,312)	(13,455)
Печалба/(загуба) преди данъци		1,089	(334)
Икономия от данъци	25	64	67
Печалба/(загуба) за годината		1,153	(267)
Друг всеобхватен доход			
Компоненти, които подлежат на рекласификация в печалбата или загубата			
Нетна загуба от преоценка на дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД		(190)	(1,145)
Рекласификация на преоценка на дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД, реализирана през годината		(182)	(686)
Компоненти, които не подлежат на рекласификация в печалбата или загубата			
Последващи оценки на пасиви по пенсионни планове с дефинирани доходи		(1)	(2)
Общо друг всеобхватен доход		(373)	(1,833)
Общ всеобхватен доход за годината		780	(2,100)

Пояснителните приложения от 1 до 32 са неразделна част от годишния финансов отчет.

Годишният финансов отчет на страници от 1 до 68 е одобрен за издаване от Управителния съвет на Токуда Банк АД и е подписан на 30 април 2020 година от:

Анна Цанкова-Бонева
Член на УС
Изпълнителен директор

Мария Шейтанова
Член на УС
Изпълнителен директор

Светлин Тодоров
Финансов директор

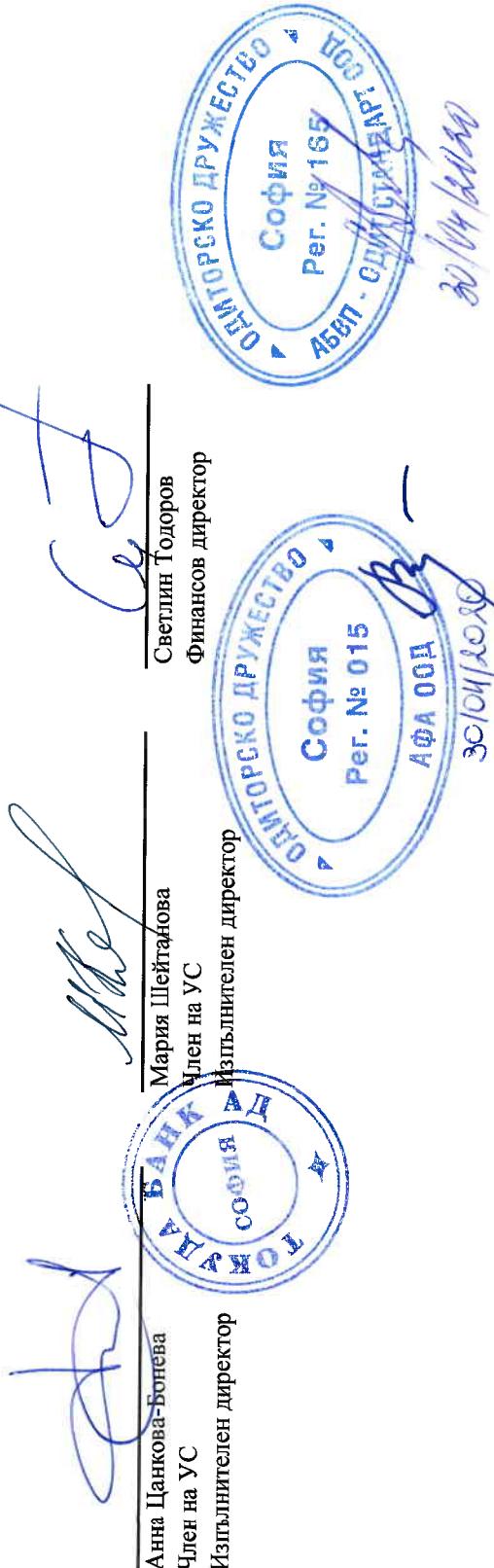
ТОКУДА БАНК АД
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕННИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
 за годината, завършваща на 31 декември 2019 година

(всички суми са посочени в хиляди лева)

	Акционерен капитал	Резерви	Резерв от финансови активи по справедлива стойност през ДВД	Нагрупана загуба	Общо
Сaldo към 1 януари 2018 година	68,000	807	3,152	(27,922)	44,037
Разпределение на печалбата за резерви	-	1,001	-	(1,001)	-
Нетна загуба за годината	-	-	-	(267)	(267)
Друг всеобхватен доход за годината	-	(2)	(1,831)	(1,831)	(1,833)
Общ всеобхватен доход за годината	-	(2)	(1,831)	(267)	(2,100)
Сaldo към 31 декември 2018 година	68,000	1,806	1,321	(29,190)	41,937
Сaldo към 1 януари 2019 година	68,000	1,806	1,321	(29,190)	41,937
Нетна печалба за годината	-	-	-	1,153	1,153
Друг всеобхватен доход за годината	-	(1)	(372)	-	(373)
Общ всеобхватен доход за годината	-	(1)	(372)	1,153	780
Сaldo към 31 декември 2019 година	68,000	1,805	949	(28,037)	42,717

Пояснителните приложения от 1 до 32 са неразделна част от годишния финансов отчет.

Годишният финансов отчет на страници от 1 до 68 е одобрен за издаване от Управителния съвет на Токуда Банк АД и е подписан на 30 април 2020 година от:

ТОКУДА БАНК АД
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща на 31 декември 2019 година

(всички суми са посочени в хиляди лева)

	Приложения	2019	2018
Парични потоци от оперативна дейност			
Печалба/(загуба) преди данъци		1,089	(334)
<i>Корекции от непарични операции</i>			
Амортизация		1,671	685
Обезценка и провизии за загуби		(637)	168
Нетен лихвен доход		(9,051)	(8,380)
Приходи от дивиденти		(2)	(2)
Загуба от отписване на имоти и оборудване		20	17
Други начисления		(30)	(45)
Загуба от отписване на дъщерно дружество		-	24
		(6,940)	(7,867)
Получени приходи от лихви		9,444	10,842
Платени разходи за лихви		(1,627)	(1,964)
Получени приходи от дивиденти		2	2
<i>Парични потоци от оперативна дейност преди промените в оперативните активи и пасиви</i>		879	1,013
(Увеличение)/намаление на финансовите активи по ССПЗ		(37,581)	3
Намаление на финансови активи по справедлива стойност през ДВД		16,234	27,158
Увеличение на кредити и вземания от клиенти		(21,704)	(4,582)
Намаление на нетекущи активи, държани за продажба		2,310	1,623
Увеличение на други активи		(902)	(2,720)
(Намаление)/увеличение на депозитите от банки		(155)	77
(Намаление)/увеличение на депозитите от клиенти		(12,992)	18,179
Намаление на други пасиви		(99)	(995)
Нетни парични потоци (използвани в)/от оперативна дейност		(54,889)	38,743
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Плащания за придобиване на имоти и оборудване		(175)	(236)
Постъпления от продажба на имоти и оборудване		10	9
Плащания за придобиване на нематериални активи		(282)	(122)
Постъпления от ликвидация на дъщерно дружество		-	1
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност		(447)	(348)
Парични потоци от финансова дейност			
Плащания по договори за лизинг		(1,071)	-
Нетни парични потоци използвани във финансова дейност		(1,071)	-
Нетно (намаление)/увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти		(55,528)	39,408
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината		134,884	95,476
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	27	79,356	134,884

Пояснителните приложения от 1 до 32 са неразделна част от годишния финансов отчет.

Годишният финансов отчет на страници от 1 до 68 е одобрен за издаване от Управителния съвет на Токуда Банк АД и е подписан на 30 април 2020 година от:

Анна Цанкова-Бонева
 Член на УС
 Изпълнителен директор

Мария Шейтанова
 Член на УС
 Изпълнителен директор

Светлин Тодоров
 Финансов директор

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА БАНКАТА

1.1. Учредяване

Токуда Банк АД („Банката“), ЕИК 813155318 е създадена в България на 27 декември 1994 г. като акционерно дружество. Адресът на управление на Банката е: ул. „Георг Вашингтон“ № 21, гр. София.

1.2. Собственост

Към 31 декември 2019 г. емитираният капитал на Банката е 68,000,000 (шестдесет и осем милиона) лева, състоящ се от 6,800,000 (шест милиона и осемстотин хиляди) броя поименни акции с право на глас, с номинална стойност 10 (десет) лева за една акция.

Към 31 декември 2019 г. основният акционер на Банката е Tokushukai Incorporated, притежаващ 99.94% от капитала на Банката.

1.3. Предмет на дейност

Банката притежава лиценз за банкова дейност, издаден от Българска Народна Банка (БНБ, Централната банка) и може да осъществява всички банкови операции, разрешени от българското законодателство.

Дейността на Банката през 2019 г. и 2018 г. основно е свързана с осигуряването на банкови услуги по отпускане на заеми на частни фирми, привличане на депозити от клиенти, обслужване на разплащания на клиенти в страната и в чужбина, сделки с ценни книжа и други финансови услуги в България.

1.4. Структура и управление

Структурата на управление на Банката е двустепенна и се състои от Управителен и Надзорен съвет.

Към 31 декември 2019 г. Ръководството на Банката, в лицето на Управителния съвет (УС) се състои от четири членове, а именно: Димитър Вучев - член на УС и изпълнителен директор, Мария Шейтанова – член на УС и изпълнителен директор, Анна Цанкова-Бонева - член на УС и изпълнителен директор и Тодорина Докторова – член на УС.

Към 31 декември 2019 г. лицата, натоварени с общо управление на Банката, в лицето на Надзорния съвет (НС) са: Артър Стърн – председател на НС, Томас Майкъл Хигинс - член на НС и Крис Матлан - член на НС.

Съгласно изискванията на Закона за кредитните институции, разпоредбите на Устава и съдебната регистрация на Банката, тя се представлява винаги заедно от двама от изпълнителните директори.

В Банката функционира одитен комитет, който наблюдава работата на външните ѝ одитори, дейността на вътрешния одит, управлението на риска и счетоводната дейност и финансовата отчетност. Одитният Комитет има следния състав: Венета Илиева - председател, Румяна Асенова – член, Виолета Милушева - член.

Банката осъществява дейността си през 2019 г. чрез Централа и 24 офиса и изнесени работни места (2018 г.: 26). Към 31 декември 2019 г. в Банката работят 223 служители (2018 г.: 249).

1.5. Правна среда

Дейността на Банката се регулира от Закона за кредитните институции и подзаконовите актове, свързани с него, като БНБ осъществява надзор и контролира спазването на банковото законодателство.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.1. Общи положения

Настоящият годишен финансов отчет е изготовен за общо предназначение и е за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Функционалната валута и отчетната валута на представяне във финансовия отчет на Банката е българският лев.

Данните във финансовия отчет са представени в хиляди български лева (хил. лв.), освен ако нещо друго изрично не е указано.

2.2. Счетоводна конвенция

Финансовият отчет на Токуда банк АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянияния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2019 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

За текущата финансова година Банката е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, практически приложими за годишни отчетни периоди, започващи най-рано на 1 януари 2019 г. за предприятията в Република България, не са настъпили промени в счетоводната политика на Банката, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции, с изключение на новия МСФО 16.

- *МСФО 16 Лизинги (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г., прием от ЕК)*. Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване, представяне и оповестяване на лизинга чрез налагане на нов модел с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки най-вече при лизингополучателя. Стандартът заменя действащия до този момент стандарт за лизинга – МСС 17 и свързаните с него тълкувания. а) При лизингополучателите водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно балансово третиране на лизинга – за всички лизингови договори с реална продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив под формата на „право на ползване“, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита финансов пасив за задължението по тези договори. Това е и съществената промяна спрямо отчетната практика до 2018 г. За краткосрочни или на ниска стойност лизинги се допуска изключение и запазване на досегашната практика. Стандартът оказва влияние върху финансовия резултат за периода, тъй като през първите години разходите, свързани с лизинговите договори са по-големи, допълнително оперативните разходи се заменят с разходи за амортизации и лихви, което ще доведе до определена промяна в ключови показатели като EBITDA, оперативните парични потоци ще се увеличат, тъй като главниците и лихвите се класифицират като парични потоци от финансова дейност; б) При лизингодателите няма да има съществени промени в отчетната практика и те ще продължат да отчитат лизингите аналогично на правилата на стария стандарт МСС 17 – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, следва да се направи и от тяхна страна един по-подробен анализ на условията на договорите и е възможно и при тях (лизингодателите) да настъпят основания за рекласификация на определени лизингови сделки. Новият стандарт изисква разширяване на оповестяванията както е представено в Приложение 2.3.

Първоначалното прилагане на стандарта е довело до промяна на принципите, правилата и критериите за отчитане на следните отчетни обекти, както и на представянето и оповестяванията на финансова информация за тях: имоти и оборудване и активи с право на ползване (Приложение 10) и други пасиви (Приложение 16). Ефектите от първоначалното прилагане на МСФО 16 са представени в Приложение 2.3.

- *КРМСФО 23 (променен) Несигурности при третирането на данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г., приемто от ЕК)*. Това разяснение дава насоки за счетоводното третиране и отчитане на данъците върху дохода в обхвата на МСС 12, когато са налице несигурности по данъчното третиране. То не засяга данъци и други държавни вземания и такси, извън МСС 12, нито включва специални изисквания относно лихви и други санкции, асоциирани с несигурност по

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

данъчно третиране. Разяснението покрива следните въпроси: а) дали предприятието да преценява всяка несигурност по данъчното третиране отделно или в комбинация с други, в зависимост от това кой подход по-добре предвижда решението на съответната несигурност; б) допусканията, които предприятието прави за преценка как данъчните власти биха изследвали и проверили дадена несигурност на данъчно третиране на основата, че данъчните власти имат цялата налична информация; в) как предприятието определя данъчната печалба или загуба, данъчните бази, неизползваните данъчни загуби, данъчните ставки и неизползваните данъчни кредити при наличието на определени несигурности; г) изискването за оценка на ефектите от несигурността върху отчетените данъци върху дохода, при условие, че данъчните власти не е вероятно да приемат данъчното третиране на предприятието; д) измерването на ефекта може да стане по по-подходящия от двата подхода - „най-вероятната сума“ или „очакваната стойност“; и е) как предприятието преценява и третира промените във фактите и обстоятелствата;

- **МСФО 9 (променен) – Финансови инструменти – относно случаи на негативни компенсации при предсрочно погасяване и модификации на финансови пасиви (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г., приет от ЕК).** Тази промяна покрива два въпроса: а) изменя настоящите изискванията на МСФО 9, като позволява класифицирането на определени финансови активи (заеми и други дългови инструменти) по амортизирана стойност и преминаването им на теста СПГЛ, независимо от наличието на условия за предсрочно погасяване с негативна компенсация. Негативна компенсация е налице, когато условията по договора позволяват на дължника да плати предсрочно инструмента преди неговия падеж, и предсрочно платената сума може да е различна от останалите неплатени главница и лихви. Важно условие е тази негативна компенсация да е разумна и релевантна за ранното прекратяване на договора. Предварителното плащане само по себе си не е достатъчен индикатор за преценка, т.е. необходимо е да се прецени спрямо текущо преобладаващия лихвен процент и други пазарни условия и обстоятелства, и спрямо него и тях - сумата на предплащането и полза за страната, инициира го. Важно е изчисляването на компенсацията да е последователно като подход и при санкция за по-ранно плащане, и при полза от по-ранно плащане. Също така съответният актив следва да е в категорията „държан за събиране на паричните потоци“ в структурата на бизнес модела на предприятието; б) потвърждава (с изменение в Основания за заключения), че когато даден финансов пасив, отчитан по амортизирана стойност, е модифициран без да се отписва, то ефектът от тази модификация трябва да се признае в печалбата или загубата. Ефектът се измерва като разлика между оригиналните договорени парични потоци и тези, след модификацията, дисконтирани по оригиналния ефективен лихвен процент;

За останалите стандарти и тълкувания, посочени по-долу, ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на Банката поради това, че тя не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и транзакции:

- **МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. приет от ЕК).** Тази промяна уточнява, че предприятието трябва да прилага МСФО 9, включително изискванията му за обезценка, относно форми на дългосрочни участия в асоциирани или съвместни предприятия, които са част от нетната инвестиция с тези дружества, и за които не се прилага отчитането по метода на собствения капитал. Счетоводното отчитане на ефектите съгласно МСФО 9 при тези форми на участия се прави преди отчитането на разпределението на дела на загубата и на обезценките по реда на МСС 28. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна;
- **Подобрения в МСФО Цикъл 2015-2017 (м. декември 2017 г.) – подобрения в МСС 23, МСС 12 и МСФО 3 във връзка с МСФО 11 (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г., приети от ЕК).** Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) поясняват, че когато едно предприятие придобива контрол над бизнес, който е съвместна дейност, то следва да преизчисли (преоценни) предишно държаните си дялове в този бизнес при прилагане на МСФО 3 като бизнес комбинация, постигната на етапи; б) когато едно предприятие придобие съвместен контрол в бизнес, който е съвместна дейност, то не следва да преизчислява предишно държаните дялове в него при прилагане на МСФО 11; в) поясняват, че всички данъчни последици от данъци върху доходи от дивиденти следва да се посочат в печалбата или загубата или друг всеобхватен доход или директно в собствения капитал – в зависимост от това къде са отчетени съответните транзакции и/или събития, които са генерирали съответната разпределема печалба, доколкото тези последици са по-скоро

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

- свързани с тях.; и в) поясняват, че ако при заеми със специални цели за финансиране на определен квалифициран актив, останат непогасени след като активът стане готов за предвидената употреба или продажба, тези заеми се третират като част от финансиращите средства с общо предназначение за целите на изчисляване нормата и сумите за капитализация по реда на МСС 23;
- *MCC 19 (променен) – Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г., приет от ЕК)*. Тази промяна уточнява, че в случаи на промени в плановете за дефинирани доходи, съкращаване или уреждане, в определянето на разходите за текущ трудов стаж и нетните лихви за периода след промяната, дружеството е длъжно да използва заложените в нея предположения. Допълнително са включени изменения в представянето и оповестяването на ефекта при промени в плановете за дефинирани доходи, калкулирането на минал стаж, ефекти от промени на плана, съкращаване или уреждане във връзка с горната граница(тавана) на актив по плана.

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2019 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от Банката. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на Банката за следващи периоди, а именно:

- *Промени в Концептуалната рамка за финансово отчитане и съответни промени в референциите към нея в различни МСФО (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г., приети от ЕК)*. Тези промени в Рамката включват преработени изцяло дефиниции за „актив” и „пасив”, както и нови насоки и концепции за тяхното измерване, отписване, представяне и оповестяване. Промените в Концептуалната рамка са съпроводени с изменения в някои препратки към нея в Международните стандарти за финансово отчитане, в т.ч. МСФО 2, МСФО 3, МСФО 6, МСФО 14, МСС 1, МСС 8, МСС 34, МСС 37, МСС 38, КРМСФО 12, КРМСФО 19, КРМСФО 20, КРМСФО 22 и ПКР 32. Част от препратките насочват към коя версия на Концептуалната рамка следва се отнасят изявленията в посочените стандарти (рамката на КМСС, приета от СМСС през 2001 г., рамката на СМСС от 2010 г. или новата ревизирана рамка от 2018 г.), други изрично посочват, че дефинициите в стандарта не са актуализирани в съответствие с новите изменения в рамката;
- *Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСС 8 Счетоводна политика, промени в приблизителните оценки и грешки (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г. – приети от ЕК)*. Тези промени касаят прецизиране определението за „същественост”, посочено в двата стандарта. Според тях новото определение за същественост е: „информацията е съществена, ако пропусната, представена неточно или прикрита, би могло в разумна степен да се очаква да повлияе на решенията на основните потребители на финансовите отчети с обща цел, които предоставят финансова информация за дадено отчетно предприятие”. Налице са три нови аспекти от определението, които следва да бъдат отбелязани: а) „прикриване” – настоящото определение се фокусира само върху пропускане и неточно представяне. Заключението на СМСС е, че прикриването на съществена информация може да има същия ефект като пропускане на съществена информация; б) „очакване в разумна степен да се повлияе на решенията на основните потребители” – настоящото определение се отнася до „би могло да повлияе”, което според СМСС може да се приеме, че се изисква твърде много информация, тъй като почти всичко „би могло да повлияе” върху решенията на някои потребители, дори вероятността да е минимална; и в) „основни потребители” (съществуващи или потенциални инвеститори, заемодатели и други кредитори) – настоящото определение се отнася до „потребители”, което според СМСС може да бъде прието твърде широко, т.е. да се вземат предвид всички възможни ползватели на финансовите отчети, когато се решава каква информация да се оповести. Също така, посочват се изрично пет начина за прикриване на съществена информация: а) използване на език за съществен елемент, който е уклончив или неясен; б) информация за съществен елемент, сделка или събитие, която е разпръсната на различни места във финансовите отчети; в) несходни елементи, сделки и събития, по същество, които неподходящо са представени съвкупно; г) сходни елементи, сделки и събития, които неподходящо са представени самостоятелно; и д) съществена информация е скрита чрез несъществена информация до такава степен, че става неясно коя информация е съществена. Също така промените поясняват, че адресирането към неясна информация има същия ефект както при пропусната или липсваща информация, както и че предприятието оценява съществеността в контекста на финансовия отчет в неговата цялост.
- *Промени в МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г – приети от ЕК)*. Тези промени са свързани с произтичащата несигурност от реформата на базовите лихвени проценти, предприета от Съвета за финансова стабилност към Г20. Тази реформа е насочена към замяна на съществуващите и използвани като базови, в сделките с финансови

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

инструменти, междубанкови лихвени проценти (Например: Libor, Euribor, Tibor), с алтернативни базови лихвени проценти, основаващи се на междубанкови пазари, както и за разработване на алтернативни базови лихвени проценти, които са почти безрискови. Целта е да се преодолеят последиците върху финансовото отчитане от реформата на базовите лихвени проценти, през периода преди замяната на съществуващ базов лихвен процент с алтернативен базов лихвен процент. Измененията предвиждат временни и ограничени изключения от изискванията за отчитане на хеджирането по МСС 39 и МСФО 9, които осигуряват условия дружествата да продължат да са в съответствие с изискванията на двета стандарта, при игнориране ефекта на реформата.

Ръководството е в процес на проучване, анализ и оценка на ефектите от промените, които биха оказвали влияние върху счетоводната политика и върху класификацията и представянето на активите и пасивите на Банката от горепосочените стандарти.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2019 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на Банката:

- **МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г., (с опция за отлагане за 2022 г.) не е приет от ЕК)**. Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт за всички видове застрахователни договори, вкл. за някои гаранции и финансови инструменти, като обхваща принципи за тяхното признаване, оценяване, представяне и оповестяване. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори – МСФО 4. Той установява нов цялостен модел за отчитането на застрахователните договори, покриващ всички релевантни счетоводни аспекти. Той не е приложим за дейността на Банката;
- **МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС)**. Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апорта на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортирани немонетарни активи, конституират или не по същество „бизнес“ по смисъла на МСФО 3. Ако тези активи като съвкупност не отговарят на определението за „бизнес“ инвеститорът признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоциираното или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или се апортират немонетарни активи, които като съвкупност са „бизнес“, инвеститорът признава изцяло печалбата или загубата от транзакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СМСС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време;
- **МСФО 3 (променен) – Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2020 г., не е приет от ЕК)**. Тази промяна касае даденото в приложенията към стандарта определение за „бизнес“ и е свързана с трудностите, които придобиващото предприятие среща в преценката дали се придобива бизнес или съвкупност от активи. Изменението цели: а) да изясни, че за да бъде определен като бизнес, придобитият набор от дейности и активи трябва да включва като минимум вложените ресурси и оперативни процеси, които заедно водят до създаването на продукт; б) да се стеснят дефинициите за „бизнес“ и за „продукт“, като се съсредоточат до стоките и услугите, предоставяни на клиент и като се снеме фокусът върху способността за намаляване на разходите; в) да добави насоки и илюстративни примери, които да помогнат на предприятието в преценката дали е придобит оперативен процес; г) да премахне изискването за оценка за това дали пазарните участници са в състояние да заменят липсващите ресурси и оперативни процеси в придобиваното предприятие, за да продължат да създават продукт, и д) да се добави опцията за т. нар. тест за концентрация, който позволява опростена оценка за това, дали дадена съвкупност от дейности и активи е бизнес, или не.
- **МСС 1 (променен) - Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г.)** – относно класификация на задълженията като текущи или нетекущи.

2.3. Ефекти от първоначално прилагане на МСФО 16 Лизинг

МСФО 16 е задължителен за приложение за финансовата година, започваща на 01 януари 2019 г. Банката е избрала модифицирано ретроспективно приложение на новите правила на стандарта от 01 януари 2019 г. Сравнителни данни за 2018 г не са преизчислявани.

Банката е прегледала и анализирала всички лизингови споразумения съгласно изискванията на МСФО 16. В

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

результат на това за договорите, които са определени като оперативен лизинг (и които представляват 25 броя договори за наем на офисни помещения) към 1 януари 2019 г.:

- Банката е признала активи „право на ползване“ в размер на 3,695 хил. лв. на 1 януари 2019 г., представени в отчета за финансовото състояние в позицията „Имоти и оборудване“. Активите са признати по стойност равна на стойността на задълженията към датата на първоначално прилагане;
- Банката е признала задължения по лизинг на стойност 3,695 хил. лв., включени в позицията „Други пасиви“ на отчета на финансовото състояние. Лизинговите задължения са оценени като настоящата стойност на оставащите лизингови плащания, дисконтирани с диференциален лихвен процент в размер на 0.52%;
- Банката не е установила суми, които да бъдат отнесени към неразпределената печалба.
- В резултат от прилагането на МСФО 16 в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) за 2019 година са признати допълнителни разходи за амортизация в размер на 1,078 хил. лв. и разходи за лихви, свързани с лизингови договори в размер на 17 хил. лв.

При прилагането на МСФО 16 Банката е използвала една норма на дисконтиране към всичките оперативни лизинги, поради сходните характеристики на договорите. Банката прилага освобождаването от признаването на лизингови договори за краткосрочните лизингови договори (договори със срок на лизинга до 12 месеца) и за лизингови договори на активи с „ниска стойност“. Политиката на Банката по отношение отчитане на лизинговите сделки съгласно МСФО 16 е представена в Приложение 3.4.

2.4. База за оценяване

Годишният финансов отчет на Банката е изгoten на база историческата цена с изключение на финансовите активи за търгуване, финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и инвестиционните имоти, които са оценени по справедлива стойност.

2.5. Действащо предприятие

Финансовият отчет на Банката е изгoten при спазване на принципа за действащо предприятие. В резултат от операциите на Банката са натрупани загуби, които могат да породят съмнение относно възможностите да продължи дейността си като действащо предприятие, респективно доколко тя би могла напълно да реализира своите активи поне по тяхната балансова стойност и да уреди изцяло своите пасиви по тяхната балансова стойност. Независимо от това обстоятелство, Ръководството, както всяка година, е анализирало развитието и съответно, възможностите и способността на Банката да продължи да функционира в нормалните си обеми и структура и в бъдеще. В тази връзка то е предприело действия за укрепване на нейните позиции чрез оптимизиране на банковите продукти и услуги, подобряване структурата и качеството на активите и разходите, с което да се създадат условия за генериране на бъдещи доходи, стабилизиране на доходността и компенсиране на натрупаните загуби. Целите, на които се базират стратегическите планове за развитието на Банката са:

- подобряване на структурата на активите и пасивите чрез:
 - годишен ръст на кредитния портфейл с устойчиви темпове;
 - намаляване на дела на необслужваните кредити до нива средни и по-ниски от тези на банковата система;
 - намаляване дела на придобитите активи;
 - контролиран размер на клиентските депозити с цел намаляване на разходите за ресурс при запазване на стабилно финансиране;
- постепенно увеличаване на средната доходност от работещия портфейл;
- ограничаване на разходите за обезценка на кредитите и вземания от клиенти посредством подобряване на качеството на новоотпуснатите кредити;
- ръст в приходите от такси и комисионни;
- стриктен контрол на оперативните разходи;
- оптимизиране на офисната мрежа;
- активен маркетинг на продуктите на Банката;
- подобряване на качеството и ефективността на обслужване чрез повишаване квалификацията на служителите.

През 2019 година Банката се придържа към своята стратегия за развитие и в значителна степен успява да постигне заложените в стратегията си основни цели. Във връзка с изгълнението на приоритета по подобряване на структурата на активите и пасивите могат да бъдат посочени следните резултати: дельт на кредитния портфейл след обезценка в общата структура на активите нараства със 7.32 процентни пункта -

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

до 52.94% от общата стойност на активите в края на 2019 г. (срещу 45.62% през предходната година), като успоредно с това осезаемо се подобрява и неговото качество - през изтеклата година Банката успява да постигне свиване на дела на необслужваните кредити с 2.32 процентни пункта - до 14.41% от брутната стойност на кредитите и вземанията от клиенти. Увеличаването на дела на работещите кредити и на кредитния портфейл изобщо в структурата на баланса е постигнато изцяло за сметка на онези категории, които генерират относително нисък (в това число нулев) доход за Банката.

Последното кореспондира и с една от другите бизнес цели на Банката, а именно повишение на нейните показатели за рентабилност. Изпълнението на посочената цел може да се проследи и чрез динамиката на съотношението на общите оперативни разходи към общия оперативен доход, което през изтеклата година намалява с 4.53 процентни пункта спрямо предходната 2018 г. в резултат на увеличението на общия оперативен доход, преди обезценка и провизии за загуби с 3.58%, но така също и в резултат на ограничаването на оперативните разходи на Банката.

Последното обстоятелство е закономерен резултат от изпълнението на друга ключова цел, а именно подобряване ефективността на пазарното присъствие на Банката посредством оптимизиране на офисната мрежа. В изпълнение на тази цел през 2019 г. са закрити едно изнесено работно място и два офиса, а в началото на 2020 г. е закрит още един офис, като целият процес по оптимизация е проведен без значителен отлив на клиенти. Така Банката успява да оптимизира разходите си и по този начин да освободи ресурс, който да бъде насочен в точките на присъствие, имащи потенциал да генерират по-висока добавена стойност.

Успешно изпълнение може да бъде отчетено и по друг приоритет от стратегията и бизнес Плана, а именно ефективно управление и контрол на размера на клиентските депозити с цел намаляване на разходите за ресурс при запазване на стабилно финансиране. През 2019 г. Банката постига ограничение на обема на привлечените средства от клиенти с 3.63% в края на изтеклата година, а делът на по-скъпoto финансиране, чийто източник са гражданите и домакинствата намалява с 0.90 процентни пункта в общата структура на привлечените средства от клиенти. Така цената на привлечения ресурс продължава низходящата си тенденция и за 2019 г. лихвените разходи намаляват с 28.34% спрямо 2018 г..

На база гореописаното ръководството е оценило, че към 31 декември 2019 г. Банката има потенциал и условия да продължи дейността си като действащо предприятие. Допълнително, тя е обект и на текущо наблюдение и регулация от БНБ по отношение на всички нейни лицензиранi дейности, финансов статус и стабилитет.

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

3.1. Приблизителни счетоводни оценки

Изготвянето на финансовите отчети изисква Ръководството да прави оценки и разумни предположения, които влияят върху балансовите стойности на активите и пасивите, приходите и разходите за периода, и оповестяването на условните активи и задължения. Тези оценки и предположения се основават на наличната информация към датата на изготвяне на финансовия отчет и бъдещите действителни резултати е възможно да се различават от тези оценки.

Основните предположения, допускания и преценки, приложени в настоящите финансов отчет са следните:

3.1.1. Определяне на очаквани кредитни загуби за финансови активи с нисък кредитен риск

За инструменти с нисък кредитен риск се приемат такива, за които рисъкът от неизпълнение е нисък, способността на контрагента да изпълнява договорните си задължения в краткосрочен план е стабилна, негативни промени в дългосрочен план на икономическите условия е малко вероятно да променят способността за изплащане на задълженията. За краткосрочните вземания от банки и дълговите инструменти, отчитани по справедлива стойност в ДВД (те са основно държавни ценни книжа), Банката приема, че вероятността от настъпване на неизпълнение е малко вероятна, поради което определя за тях 12 месечни кредитни загуби. В случай, че в последващи отчетни периоди критериите за нисък кредитен риск престанат да бъдат изпълнени, Банката извършва анализ по отношение на промяната в кредитния риск спрямо първоначалното признаване, за да прецени необходимостта от определяне на коректив за загуби за целия срок на инструмента. Определянето на инструментите като такива с нисък кредитен риск изисква преценка. При формирането на тази преценка, Банката използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. (Приложение 29.2).

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

3.1.2. *Определяне на очаквани кредитни загуби от кредити и вземания от клиенти*

При определяне на очакваните кредитни загуби от кредити и вземания от клиенти Банката прилага общия подход на МСФО 9 на база вътрешно разработени политики, правила, модели и техники за изчисление. Банката класифицира финансовите си активи в три рискови фази в зависимост от промените в кредитния риск след първоначалното признаване на актива и съответно оценява очакваните кредитни загуби на база 12-месечната вероятност от неизпълнение, ако няма промяна на кредитното качество (Фаза1) и на база на вероятността от неизпълнение за целия срок на инструмента (Фаза2 и Фаза3), при наличие на значително увеличение на кредитния риск. При определяне доколко значително е увеличен кредитният риск спрямо първоначалното признаване на актива Банката използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия.

Загубата при неизпълнение е преценка за вредите, които би претърпяла Банката при настъпване на събитие по неизпълнение и се базира на разликата между договорните парични потоци и паричните потоци, които Банката очаква реално да получи, включително от обезпечения и други кредитни улеснения. Съществена преценка е необходима при определянето на времето и размера на очакваните парични потоци, включително при определяне на стойността на обезпечението. Ръководството използва преценки, базирани на исторически опит от загуби за активи, на които е присъщ кредитен риск и обективни обстоятелства за обезценка. Този процес изисква допускания, свързани с очакваните бъдещи парични потоци, стойност на обезпеченията, очакван период на реализация на обезпеченията, очаквана стойност на изменение на цените на недвижимите имоти през периода на продажба, отбив в зависимост от типа на имота.

При определяне размера на очакваните кредитни загуби Банката използва прогнозна информация относно очакваните промени в бъдеще на определени икономически условия и показатели и предположения как промените в тези показатели биха повлияли върху вероятността от неизпълнение. Банката е разработила вътрешни модели за определяне на вероятността от неизпълнение по кредити, базирани основно на историческа информация, за период за който такава е налична. Оценката за корелацията между историческите проценти на допуснато неизпълнение и прогнозните икономически показатели представлява съществена приблизителна оценка. Приложение 29.2 описва процеса, прилаган от Банката за управление на кредитния риск и определяне на очакваните кредитни загуби за кредити и вземания от клиенти;

3.1.3. *Определяне на справедлива стойност на финансовите инструменти*

Когато справедливите стойности на финансовите активи и пасиви в отчета за финансовото състояние, не могат да бъдат получени от активни пазари, те се определят с помощта на различни техники за оценяване, които включват използването на математически модели. Базовите данни за тези модели са извлечени от индикатори, които се наблюдават на финансовите пазари, където това е възможно, в противен случай се правят допускания за установяване на справедливи стойности (Приложение 29.5);

3.1.4. *Признаване на данъчни активи*

При признаването на отсрочените данъчни активи от Ръководството на Банката е оценявана вероятността отделните намаляеми временни разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на Банката да генерира в перспектива достатъчно данъчни печалби за тяхното компенсиране срещу тези печалби. В резултат на този анализ то е взело решение да не признава активи по отсрочени данъци, с изключение на данъчните активи описани в Приложение 15.

3.1.5. *Класификация и оценка на придобитите активи от обезпечения*

Придобитите активи, които преди придобиването са обезпечавали предоставени кредити са класифицирани от Банката като нетекущи активи, държани за продажба, инвестиционни имоти или други активи, придобити от обезпечения. При първоначалното придобиване на тези активи Ръководството на Банката прави преценка относно тяхната класификация на база намеренията и възможностите за тяхното бъдещо ползване и/или реализация. Ръководството преразглежда ежегодно към датата на изготвяне на годишния финансов отчет своите допускания и преценки на база съществуващите обстоятелства и при необходимост активите се прекласифицират. Според приетата счетоводна политика на Банката, активите които са класифицирани като нетекущи активи, държани за продажба или като други активи, придобити от обезпечения се оценяват последващо по по-ниската от балансовата им стойност и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите за продажба. За определяне на справедливатата стойност на нетекущите активи, държани за продажба и другите активи, придобити от обезпечения, Банката използва оценки от независими външни

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

оценители. Придобитите активи, които са класифицирани като инвестиционни имоти се оценяват последващо по справедлива стойност, като за определянето ѝ Банката използва оценки на независими външни оценители, притежаващи подходяща професионална квалификация и необходимия опит за оценка на аналогични активи. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между външните експерти-оценители и специалисти по оценките в Банката, както и приемането на издаваните оценителски доклади – особено по отношение на съществените предположения и крайните заключения (Приложение 29.5).

3.1.6. Лизинг

Определяне дали даден договор съдържа лизинг или лизингови елементи

При идентифициране и класифициране на лизинг или на лизингов елемент в даден договор, Банката преценява дали договорът съдържа идентифициран актив и дали по силата на него се прехвърля правото на контрол над използването на същия актив за съответния по договора срок. Банката е идентифицирала договорите за наем на офисни помещения като съдържащи елементи на лизинг. Банката получава всички икономически изгоди от ползването на помещенията и определя начина, времето, мястото и степента на експлоатация на офисите.

Определяне на срока на лизингови договори с опции за подновяване и прекратяване – като лизингополучател Банката определя срока на лизинга като неотменимия период на лизинга, заедно с а) периодите, по отношение, на които съществува опция за удължаване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурна, че банката ще упражни тази опция и б) периодите, по отношение, на които съществува опция за прекратяване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурна, че банката няма да упражни тази опция.

При определянето на срока на лизинговите договори, ръководството на Банката взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимули за упражняване на опция за удължаване или за не упражняване на опция за прекратяване като значителни подобрения на основния актив, разходи, свързани с прекратяване на лизинговия договор като разходи за договаряне, преместване и определяне на друг актив, съответстващи на нуждите на Банката, значението на основния актив за дейността на дружеството. Опциите за удължаване (или периодите, след опцията за прекратяване) се включват в срока на лизинга само, ако е достатъчно сигурно да бъдат удължени (или да не бъдат прекратени). Оценката на опциите се преразглежда, ако настъпи съществено събитие или съществена промяна в обстоятелствата, които да са под дискрецията на банката и същевременно да окажат влияние върху оценката.

След датата на стартиране на лизинга Банката прави повторна оценка на срока на договора, при настъпване на важно събитие или съществено изменение в обстоятелствата, което е под нейния контрол и засяга това доколкото е достатъчно сигурно, че банката ще упражни опция, която не е била отразена при определяне на срока или няма да упражни опция, която преди това е била отразена при определяне на срока на договора.

Опциите за прекратяване на договора са включени като част от срока на лизинга, когато Банката притежава разумна степен на сигурност, че няма да упражнява тези опции.

Определяне на диференциален лихвен процент на договори за лизинг, в които банката е лизингополучател В случаите, в които банката е лизингополучател и не може непосредствено от договорите да определи лихвения процент, необходим ѝ за дисконтиране на задълженията по лизинг, то използва диференциалния лихвен процент, който би плащала в случай, че заеме финансови средства, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива с право на ползване, за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда.

Преглед за индикатори за обезценка на активите „право на ползване“

Към датата на всеки отчет ръководството на банката извършва преглед за обезценка на активите с право на ползване. Ако са налице индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност то последната се изписва до възстановимата стойност на активите.

Банката е направила преглед и е установила, че няма налице индикатори за обезценка към 31 декември 2019 г.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

3.2. Финансови инструменти

3.2.1. Финансови активи

3.2.1.1. Признаване на финансови активи

Обичайно Банката признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на "датата на търгуване" – датата, на която се е обвързала да закупи съответните финансови активи. Това включва сделките по регулирана рамка – покупки и продажби на финансови активи, които предполагат уреждането на сделката и прехвърлянето на активите да става по общоприет начин, установен законово или като конвенция на съответния пазар. Кредитите и вземанията от клиенти се признават при прехвърляне на средствата по сметката на клиента. Съответно, Банката признава задължение към клиенти при постъпване на средства в Банката.

3.2.1.2. Първоначална оценка на финансови активи

Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата и загубата. Търговски и други вземания се оценяват по тяхната фактурна стойност (цена на сделката).

Когато справедливата стойност на финансовите инструменти при първоначалното признаване се различава от цената на сделката (операцията), тогава Банката признава разликата в текущата печалба или загуба при следните условия:

- ако справедливата стойност е определена чрез оценъчна техника базирана на данни, които са наблюдавани за пазарните участници, разликата се признава още в ден 1 в текущата печалба или загуба; и
- ако справедливата стойност е определена чрез оценъчна техника, базирана на данни, които не са наблюдавани, разликата не се признава в текущата печалба или загуба до момента, докато данните станат наблюдавани или финансият инструмент бъде изписан.

3.2.1.3. Класификация и последваща оценка на финансови активи

В зависимост от начина на последващо отчитане, Банката класифицира финансовите си активи в една от следните категории:

- финансови активи по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата (CCПЗ/ПЗ);
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (CCДВД/ДВД) с или без прекласификация в печалбата или загубата

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Банката за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив (СПГЛ/SPPI).

При управлението на финансовите си активи Банката прилага следните бизнес модели:

- **Бизнес модел с цел събиране на договорни парични потоци** – в рамките на този бизнес модел, Банката държи съответните финансови инструменти до падеж с цел събиране на паричните потоци, определени в сключения договор с издателя на финансовия инструмент /дължника/. Финансовите активи, държани в рамките на този бизнес модел, не са предмет на продажба, освен в единични случаи по изрично решение на Ръководството на Банката. Бизнес моделът не се променя при реализиране на продажби на финансови активи или наличие на очаквания за продажби в бъдеще;
- **Бизнес модел с цел събиране на договорните парични потоци и продажба на финансовите активи** – в рамките на този бизнес модел, Банката държи съответните финансови инструменти с цел събиране на договорните парични потоци, но и с цел продажба на финансовите активи. В сравнение с бизнес модела, чиято цел държане на финансовите активи за събиране на договорни парични потоци, при този бизнес модел се наблюдава по-голяма честота и по-висока стойност на продажбите. Продажбите на финансови активи не са спорадични, а представляват основен фактор за постигане на целта на бизнес модела, но в същото време за тях няма определен праг за честота или стойност на продажбите.
- **Бизнес модел с цел продажба** – в рамките на този бизнес модел, Банката държи съответните финансови инструменти с цел търгуване; въпреки, че за срока на държане, Банката може да получава

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

договорни плащания от различен характер от съответните финансови инструменти, крайната цел е постигане на положителен финансов резултат от разлики в цените на финансовите активи.

Установяването (тестването) на характеристиките и условията на договорните парични потоци (СПГЛ/SPPI) е вторият фактор при определяне класификацията на всеки финансов инструмент. Този процес представлява проверка на набор от избрани характеристики по отношение на очакваните договорени парични потоци по сделката, които имат ключово значение за финансовия инструмент. Целта е да се установят активите, за които договорните парични потоци съдържат единствено плащания по главница и лихва (СПГЛ/SPPI тест).

За целите на този тест главницата се определя като справедливата стойност на инструмента на датата на първоначалното му признаване и която може да се променя през периода на живота на инструмента. Също така най-същественият елемент на лихвата, който се изследва при тестването е отчетеното в нея възнаграждение на стойността на парите във времето и кредитният рисков. При оценките по реда на тестването SPPI Банката прави редица допускания и преценки, и взема предвид серия от фактори, особено променливостта на паричните потоци и рисковете на съответната експозиция.

Процесът по установяване на характеристиките на договорените парични потоци включва:

- определяне и групиране на съответните към съответния бизнес модел финансови активи;
- определяне на подпортфейли от инструменти, обхванати от стандартизиранi продукти, за които наличната информация и/или прегледа на продуктовите документации единозначно показва съответствие с SPPI теста;
- за хомогенни портфейли SPPI тестът се базира на преглед на приложимите условия по вътрешни правила, общи условия и договори и/или извършване на експертна оценка;
- в останалите случаи, SPPI тестът се извършва чрез индивидуален преглед на характеристиките на ниво отделен договор.

Банката е определила следната периодичност за установяване и тестване на характеристиките на договорените паричните потоци:

- при въвеждане на нови стандартизиранi банкови продукти на ниво продуктова документация;
- при възникване на нов инструмент и/или продукт в случаите на специфични и отличаващи се условия от стандартно заложените във вътрешни правила, тарифа, общи условия и договори.

Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако са изпълнени следните две условия:

- активите се управляват в бизнес модел, чиято цел е събиране на договорните парични потоци.
- Съгласно договорните условия на инструмента, на определени дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

В тази категория Банката отчита парични средства и вземания от Централната банка, кредити и вземания от банки и от клиенти и други оперативни вземания. Амортизираната стойност е първоначалната стойност на инструмента, коригирана с погашенията по главницата и с натрупаната амортизация на разликата между първоначалната стойност и стойността на падеж при използването на метода на ефективния лихвен процент и намалена с коректив за начисленi очаквани кредитни загуби. Лихвеният доход се измерва и признава на база метода на ефективната лихва и се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на позицията „приходи от лихви“. При определяне на очакваните бъдещи парични потоци Банката взема предвид всички договорени условия по сделката, в това число премии, такси и други възнаграждения дължими от контрагента, които влияят пряко върху доходността от сделката и са неразделна част от ефективния лихвен процент.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (ССДВД/ДВД)

В тази категория Банката отчита дългови и капиталови ценни книжа.

Банката класифицира и последващо оценява дългови ценни книжа по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако са удовлетворени и следните две условия:

- активите се управляват в бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорните парични потоци и продажбата на финансовите активи
- съгласно договорните условия на инструмента, на определени дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

По отношение на дълговите ценни книжа по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, приходите от

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

лихви, валутната преоценка и загубите от обезценка или тяхното възстановяване се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се изчисляват по същия начин както тези за финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност. Нереализираните печалби и загуби, произтичащи от промени в справедливата стойност се признават директно в отделен компонент на собствения капитал в отчета за промените в собствения капитал („резерв от финансови активи по справедлива стойност през ДВД“) и другия всеобхватен доход. При отписване кумулативната промяна в справедливата стойност, призната в предходни периоди в собствения капитал, се прекласифицира в печалбата или загубата за годината.

Банката може да избере да класифицира неотменимо дадени капиталови ценни книжа като капиталови инструменти, определени по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, когато те не се държат с цел търгуване. Класификацията се определя на база индивидуален инструмент. Печалбите и загубите от тези финансови активи никога не се прекласифицират в печалбата или загубата. Дивидентите се признават като други приходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато правото върху плащането бъде установено. Капиталовите инструменти, определени като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, не са обект на тест за обезценка.

Банката е избрала да класифицира в тази категория инвестициите си в капиталови инструменти, които има намерение да задържи дългосрочно.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата (CCПЗ).

Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търгуване и финансови активи, определени при първоначалното им признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или финансови активи, които задължително се изисква да бъдат оценявани по справедлива стойност. Финансовите активи се класифицират като държани за търгуване, ако са придобити с цел продажба или повторно придобиване в кратък срок. Деривативите, също се класифицират като държани за търгуване, освен ако не са определени като ефективни хеджингови инструменти. Финансови активи с парични потоци, които не представляват единствено плащания по главницата и лихвата, се класифицират и оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, независимо от бизнес модела.

Независимо от критериите за дълговите инструменти, които следва да бъдат класифицирани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, както е описано по-горе, дълговите инструменти могат да бъдат определени като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване, ако така се елиминира или се намалява съществено счетоводното несъответствие. Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата се представят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, като нетните промени в справедливата стойност се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

3.2.1.4. Обезценка на финансови активи

Банката признава коректив за загуби от обезценка на финансови активи, като прилага т.н. модел на „очакваните кредитни загуби“ (OK3), т.е. коректив за загуба се признава, независимо от това дали е настъпило конкретно събитие на загуба. Моделът се прилага при първоначалното признаване по отношение на всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, включително вземания по договори за лизинг, кредитни ангажименти и финансови гаранции

OK3 се базират на разликата между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Банката очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

Когато след първоначалното признаване на актива не е настъпило съществено увеличение на кредитния риск, корективът за загуби се базира на очакваните кредитни загуби, които възникват в резултат на събития по неизпълнение възможни през следващите 12 месеца (12-месечни OK3). За експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, коректив за загуба се признава по отношение на кредитните загуби, очаквани през оставащия срок на експозицията, независимо от момента на възникване на неизпълнението (OK3 за целия срок на инструмента).

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Изменението в коректива за загуби се отчита като резултат от обезценка в печалбата или загубата за периода. Когато в последващи периоди кредитното качество на финансовия актив се подобри, така че повече не е налице значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване на актива, корективът се оценява отново на база на очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

Допълнителна информация относно допусканията за определянето на ОКЗ е представена в Приложения 29.2 и 3.1

3.2.1.5. Прекласификация на финансови активи

При определени обстоятелства е възможно недеривативни финансови активи, отчитани по справедлива стойност да бъдат прекласифицирани като отчитани по амортизирана стойност и обратно. Такава прекласификация се допуска единствено и само при промяна на бизнес модела, в който се управляват съответните активи. Промяната на бизнес модела се определя от Ръководството на Банката, в резултата на настъпили външни и или вътрешни промени, които са съществени по отношение на оперативната дейност. Промяна може да настъпи и при реорганизация на дейността, вследствие на променени цели на бизнес модела. Промени в първоначалната класификация на финансовите активи се очаква да настъпи в относително редки и ограничени случаи.

Новото отчитане се прилага за бъдещи периоди, след датата на прекласификация, когато е бил променен бизнес моделът, без да се преизчисляват резултатите за предходни отчетни периоди. За дата на прекласификация се счита първият ден от първия отчетен период, следващ промяната на бизнес модела, в резултат на който е възникната прекласификацията.

3.2.1.6. Отписване на финансови активи

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на Банката, когато: а) договорните права за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли; или б) договорните права са прехвърлени от Банката или тя ги държи, но е поела задължение да прехвърли получените от нея парични потоци на трето лице без съществена забава (така нар. "pass-through" споразумение). Даден трансфер се счита, че води до отписване когато: а) Банката е прехвърлила по същество съществената част от рисковете и ползите от актива на получателя, или б) тя нито е прехвърлила, нито е задържала съществена част от рисковете и ползите, но тя, обаче, е прехвърлила контрола върху актива. Приема се, че Банката е прехвърлила контрола само ако получателят има практическата възможност да се разпорежда свободно и без всякакви ограничения и продава актива на трети несвързани лица.

Ако Банката продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финанс актив, или е запазила контрола, тя продължава да признава актива в отчета за финансовото състояние до степента, до която тя е въвлечена в инструмента, но признава и съответното асоциирано задължение (пасив) за получените средства. И двете, и активът и пасивът се оценяват на база и метод, които да отразяват по най-адекватен начин правата и задълженията, които са останали за Банката. Ако продължаващото участие е под формата на гаранция върху прехвърления актив, то се оценява съгласно политиката за финансови гаранции, а ако е под формата на пут или кол опции – по тяхната справедлива стойност.

3.2.1.7. Модифициране поради съществена промяна в сроковете и условията

Банката модифицира финансовия актив, когато сроковете и условията биват предоговорени до степен, при която може да се твърди, че на практика се касае за нов актив, а разликата се отчита като печалба или загуба от отписване, доколкото загубата от обезценка не е вече записана. Новосъздадените активи се класифицират като Фаза1 за целите на изчисление на очаквана кредитна загуба (ECL). Когато модифицирането на финансов актив води до отписване на съществуващия финансов актив и последващо признаване на модифицирания финансов актив, модифицирания актив се счита за нов.

При оценката дали да се отпише даден актив, Банката отчита и следните допълнителни фактори: промяна във валутата на кредита, промяна в контрагента, дали промяната е такава, че инструментът вече няма да отговаря на критериите в SPPI теста (плащания по главница и лихва).

3.2.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Финансовите пасиви на Банката включват: задължения към банки и клиенти по привлечени депозити, и

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

други текущи задължения.

Банката класифицира своите задължения, дълговите инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови пасиви или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти. Банката определя класификацията на финансовите си пасиви в момента на тяхното възникване. Всички финансови пасиви, притежавани от Банката са класифицирани като финансови пасиви, последващо оценявани по амортизирана стойност.

Разликите, възникващи от промени в собствения кредитен риск за финансови инструменти, определени за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата се отчитат в резерв от финансови активи, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, без последващо рекласифиране в отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход.

Първоначално финансовите пасиви се признават в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизирана стойност по метода на ефективната лихва.

Разходите за лихви се отчитат текущо в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) систематично за периода на инструмента.

Финансовите пасиви се отписват когато задължението по тях се уреди, отмени или наследната страна загуби правото си на упражняване.

3.2.3. Нетиране на финансови активи и финансови пасиви

Финансовите активи и пасиви се нетират и нетната сума се отчита в отчета за финансовото състояние на Банката само в случаите, когато е налице законно основание признатите суми да се нетират, както и когато съществува намерението те да бъдат уредени на нетна база или реализирането на активите и уреждането на пасивите да бъде извършено едновременно.

3.2.4. Финансови гаранции и неусвоени ангажименти

Условните задължения са задължения възникнали в резултат на минали събития, съществуването на които може да се потвърди само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат напълно контролирани от Банката или не е вероятно да се появи необходимост от изходящ поток от ресурси за погасяване на задължението. Банката предоставя в хода на обичайната си дейност банкови гаранции с характер на заместител на кредит, гаранции за добро изпълнение, тръжни, митнически гаранции, акредитиви на своите клиенти. Тя ги третира като условни ангажименти до настъпване на събитие, което води до възникване на реално задължение за нея да направи плащане към контрагент на нейния клиент, в чиято полза е издадена съответната гаранция. Такова събитие е предявяване към Банката за плащане на поетия ангажимент.

Финансовите гаранции се признават първоначално по справедлива стойност, която представлява получената такса (премия). Последващо, задължението на Банката по всяка финансова гаранция се измерва по-високата сума от двете: а) първоначално признатата стойност минус амортизираната част от нея, признатата в печалбата или загубата, и б) обезценката за очаквани кредитни загуби.

Нетният ефект от изменението на приблизителната оценка на очакваните кредитни загуби по предоставени финансови гаранции, акредитиви и неусвоени ангажименти се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Таксата, събирана за издавани банкови гаранции се амортизира на линейна база за периода на гаранциите и се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход към статията “приходи от такси и комисионни”.

Неусвоените кредитни ангажименти (улеснения) и акредитивите са ангажименти, при които за поет период от време, Банката се е задължила да осигури на своя клиент кредит по предварително договорени условия. Подобно както е при финансовите гаранции, провизиране по тях са прави когато е налице неотменим обременяващ договор за кредит в размер на обезценката за очаквани кредитни загуби.

Номиналната стойност на финансовите гаранции, неусвоените кредитни ангажименти (където кредитът е договорен на пазарни условия) и акредитивите не се признават в отчета за финансовото състояние. Тази стойност, заедно с признатите загуби се оповестява в приложението към финансовия отчет (Приложение

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

29.2).

3.2.5. Вземания и задължения по споразумения с клауза за обратно изкупуване

Банката сключва сделки с ценни книжа за тяхната временна продажба с клауза за обратно изкупуване на бъдеща дата по определена цена.

Вземанията и задълженията по споразумения с клауза за обратно изкупуване се отчитат по цена на придобиване, която представлява пласиранието/привлечението от Банката средства, обезпечени със стойността на ценните книжа, заедно с начислените до момента вземания/задължения за лихви по тях.

Продадените ценни книжа с клауза за обратно изкупуване не се отписват от отчета за финансовото състояние на Банката. Разликата между цената на продажбата и цената на обратното изкупуване се третира като лихва и се начислява пропорционално за срока на сделката.

3.3. Инвестиционни имоти

Като инвестиционни имоти са представени обекти, за които Банката има намерение да реализира доходи от наеми или капиталови печалби, или и двете.

Инвестиционните имоти се признават като актив, само когато е вероятно бъдещите икономически ползи, свързани с имота да бъдат получени от Банката и когато цената на придобиване може да бъде надеждно определена. Признаването се извършва обично от момента, в който всички ползи и рискове, свързани с актива са прехвърлени към Банката.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, включително разходите по сделката. Текущите разходи, свързани с обслужването на актива не се включват в отчетната стойност, а се отчитат като разход за периода. Подобрения, направени след датата на първоначално признаване се включват в стойността на инвестиционния имот, доколкото отговарят на критериите за признаване на актив.

Банката използва модела на справедливата стойност за представяне на инвестиционните имоти.

Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Инвестиционните имоти се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "инвестиционните имоти" се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което Банката очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата на която получателят получава контрол върху него.

3.4. Лизинг

Както е оповестено в Приложение 2.2 Банката прилага МСФО 16 Лизинг, считано от 1 януари 2019 г. Ефектите от преминаването към МСФО 16 Лизинг са описани в Приложение 2.3.

Счетоводна политика, приложима от 1 януари 2019 година

На началната дата на лизинга, която е по-ранната от двете дати - датата на лизинговото споразумение или датата на ангажирането на страните с основните условия на лизинговия договор, Банката прави анализ и оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг. Даден договор представлява или съдържа лизинг, ако по силата на него се прехвърлят срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

Прехвърляне на контрол върху използването на актива е налице, когато Банката в качеството ѝ на клиент едновременно получава:

- правото да ръководи използването на определения актив – да определя по какъв начин и с каква цел да използва актива през срока на ползването му
- правото да получи по същество пряко или не пряко всички икономически ползи от употребата на актива през срока на ползването му – чрез използване, държане или преотдаване на лизинг на актива

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Счетоводната политика на Банката като *лизингополучател* претърпя съществени промени, както е оповестено в точка 2.3.

На началната дата на лизинговия договор, Банката признава актив с право на ползване и пасив в размер на задължението по лизинга. Активът с право на ползване първоначално се оценява по цена на придобиване. Цената на придобиване обхваща:

- размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга;
- лизинговите плащания, извършени към или преди началната дата, минус получените стимули по лизинга;
- първоначалните преки разходи; и
- оценка на разходите, които Банката ще направи за демонтаж и преместване на основния актив или възстановяване на обекта.

След началната дата Банката прилага последваща оценка, прилагайки модела на цената на придобиване, като оценява актива с право на ползване по цена на придобиване намалена с всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка, и коригирана в съответствие с спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга в резултат на последващи модификации.

Банката амортизира актива с право на ползване за по-краткият период от полезния живот и срока на лизинговия договор. Ако собствеността върху актива се прехвърля по силата на лизинговия договор до края на срока на договора, тя го амортизира за полезния му живот.

Активите с право на ползване се тестват за обезценка в съответствие с МСС 36 Обезценка на активи, като се прилага политика за определяне и отчитане на обезценката, аналогична на тази при имотите и оборудването (дълготрайните материални активи). Възстановимата стойност на активите с право на ползване е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се определят като разлика между възстановимата и балансовата стойност (когато възстановимата стойност е по-ниска от балансовата).

Активите с право на ползване са представяни към статията имоти, оборудване и активи с право на ползване в отчета за финансовото състояние, а тяхната амортизация и загубите от обезценка – в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като разходи за амортизация.

На началната дата Банката оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор. Ако този процент може да бъде непосредствено определен се използва диференциалния лихвен процент. За диференциалния лихвен процент Банката използва ефективния процент по лихвоносните привлечени средства за предходната календарна година. За 2019 г. диференциалния лихвен процент е в размер на 0.52%. Лизинговите задължения последващо се оценяват по метода на ефективната лихва. Балансовата стойност на задължението се преоценява, за да отрази всяка промяна по лизинга или по фиксираните плащания.

Банката определя срока на лизинговия договор като неотменим период на лизинга, заедно със: периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че Банката ще упражни тази опция; както и периодите, по отношение на които съществува опция за прекратяване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че Банката ще упражни тази опция. Основа за оценка на срока на лизинга е срока на лизинга, заложен в договора и приетите стратегии, планове и намерения във връзка с всеки конкретен актив. Банката коригира срок на лизингов договор (независимо дали има опция за подновяване или не), при наличие на достатъчно сигурни обстоятелства и очаквания, които обуславят промяната на срока, заложен в договора за лизинг. Банката анализира всички фактори, които потвърждават възможността за подновяването или прекратяването на договора. Преглед за срока на лизинга се прави в края на всяка календарна година за всички лизингови договори или при промяна в неотменимия период на лизинга.

Банката е избрала да прилага изключението, което се предвижда в стандарта, да не признава активи с право на ползване и пасиви по лизинга по отношение на краткосрочни лизингови договори както и лизингови договори, основният актив по които е на стойност по малка от 5,000 долара. Банката признава свързаните с

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

тях лизингови плащания като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор или на друга систематична база. Активите, спрямо които е приложено горното изключение със срок до 12 месеца и/или на стойност по-малка от 5,000 долара представляват офис оборудване, наем на места за паркиране на автомобили, наем на площи за поставяне на ATM терминалите на Банката и др.

Прилагането на МСФО 16 Лизинг от 1 януари 2019 не е довело до промяна на счетоводната политика на Банката като лизингодател.

Банката като лизингодател класифицира всеки от своите лизингови договори като договор за оперативен или договор за финансов лизинг.

Оперативен лизинг

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив, се класифицира като оперативен лизинг. Приходите от наем от оперативните лизинги се признават от Банката на линейна база за периода на лизинговия договор. Основният актив, предмет на лизинговия договор, остава и се представя в отчета за финансовото състояние на Банката.

Финансов лизинг

При отдаването на активи на финансов лизинг Банката признава и представя активите, държани по силата на договор за финансов лизинг, в своя отчет за финансовото състояние под формата на лизингово вземане, чиято стойност е равна на настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Приходът от лизинг се признава за периода на лизинга, използвайки метода на нетните инвестиции (преди данъчно облагане), което отразява постоянен периодичен процент на възвращаемост. Вземания по споразумения за финансиране в договори за участие във финансов лизинг са включени в статията „Кредити и вземания от клиенти“ в отчета за финансовото състояние.

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2018 година

Оперативен лизинг

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив, се класифицира като оперативен лизинг. Плащанията като лизингополучател във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга и са представени като „разходи за наеми“. Когато договор за оперативен лизинг се прекрати преди изтичане на крайната му дата, платените неустойки се признават за разход в периода, в който договорът е бил прекратен. Активи, предоставени под наем от страна на Банката като лизингодател по договор за оперативен лизинг, се признават в отчета за финансовото състояние в зависимост от техния характер. Приходите от наем по договори за оперативен лизинг се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния договор и се представят като „Друг оперативен доход“ в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Финансов лизинг

Наемните договори, при които лизингополучателят е поел всички съществени рискове и ползи от собствеността върху актива, се класифицират като финансов лизинг. При отдаването на активи на финансов лизинг настоящата стойност на минималните лизингови плащания се признава като вземане. Приходът от лизинг се признава за периода на лизинга, използвайки метода на нетните инвестиции (преди данъчно облагане), което отразява постоянен периодичен процент на възвращаемост. Вземания по споразумения за финансиране в договори за участие във финансов лизинг са включени в статията „Кредити и вземания от клиенти“ в отчета за финансовото състояние.

3.5. Имоти и оборудване и активи с право на ползване и нематериални активи

Имотите (земя и сгради) и оборудването са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Цената на придобиване включва покупната цена и всички преки разходи за придобиването им.

Нематериалните активи се представят по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Банката е определила стойностен праг от 150 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

характеристиката на дълготраен актив, се третират като текущ разход в момента на придобиването им.

Амортизацията на сградите и оборудването и нематериалните активи се начислява по линейния метод в течение на очаквания полезен живот на съответните активи, при прилагането на следните годишни норми:

Сгради, инвестиционни имоти	2%
Оборудване	20%
Компютри	20%
Транспортни средства – автомобили	15%
Стопански инвентар	15%
Програмни продукти	15%
Подобрения на наети сгради	съобразно срока на договора, но не по-висок от 33.3%

Определеният срок на годност се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира проспективно.

Имотите и оборудването и нематериалните активи подлежат на периодична проверка за обезценка при наличие на индикатори за обезценка. В случаите, когато отчетната стойност на актива е по-висока от очакваната му възстановима стойност, активът се обезценява и Банката признава загуба от обезценка.

Имотите и оборудването и нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат – при прекърсяване на контрола към получателя на актива.

Печалбите или загубите от продажба на дълготрайни активи се определят чрез сравняването на приходите от продажбата, определени по реда на МСФО 15, и балансовата стойност на актива в отчета за финансовото състояние към датата на продажбата. Печалбите и загубите от продажба се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Активите с право на ползване се представят заедно с имоти и оборудване в отчета за финансовото състояние като прилаганата счетоводна политика е оповестена в Приложение 3.4.

Банката ползва линеен метод на амортизация на активите с право на ползване за срока на лизинговия договор. Прилаганата амортизационна норма е 10%-60%.

3.6. Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база принципа на начисляване за всички лихвоносни финансови инструменти.

Приходите от лихви включват: лихви по дългови ценни книжа, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, лихви по предоставени депозити в други банки, лихви от финансови активи, държани за търгуване, лихви по предоставени кредити и вземания от клиенти, включително и такси и комисионни по предоставени кредити и вземания от клиенти (включително такива платени към посредници във връзка с отпускането на кредита), които са неразделна част от ефективния доход на финансия инструмент.

Разходите за лихви включват: лихви по депозити от клиенти, както и лихви по финансови активи (текущи сметки в други банки) с отрицателна доходност.

В съответствие с МСФО 9 при признаването на приходите и разходите за лихви се използва методът на ефективния лихвен процент за всички финансови инструменти по амортизирана и по справедлива стойност.

Методът на ефективния лихвен процент представлява метод за определяне на амортизираната стойност на финансов инструмент и за разпределяне на прихода/разхода от него за определен период от време. Ефективният лихвен процент е лихвата, която точно дисконтира очакваните бъдещи парични постъпления или плащания (включително всички получени такси и други налбавки или отбиви) за очаквания живот на финансия инструмент или, когато е подходящо за по-кратък период, до балансовата му стойност.

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Лихвеният приход за финансови активи по амортизирана стойност се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната стойност на финансия актив, с изключение на активите във Фаза3, за които ефективният лихвен процент се прилага върху амортизираната (нетна балансова) стойност на финансовия актив.

3.7. Такси и комисиони

Приходи от такси и комисионни за извършване на банкови и небанкови услуги (основно по разплащателни операции в лева и чуждестранна валута и по откриване на акредитиви и издаване на банкови гаранции) се признават за периода или към момента на изпълнението съобразно условията за прехвърляне на контрола върху услугата.

Приходите от такси и комисионни по банкови гаранции се признават на системна база през периода на съществуване на експозицията, при осигуряване на съпоставимост с разходите за оказване на услугата.

Разходите за такси и комисионни свързани с обслужването на ностро сметки и други сметки при банки се признават обичайно към момента на извършването/консумирането от на услугата, за която се отнасят, освен ако не се консумират за определен период – тогава се признават за периода на систематична база.

3.8. Операции в чуждестранна валута

Сделки, осъществени в чуждестранни валути, са трансформирани в лева по курсовете на БНБ за дения на сделката. Вземанията и задълженията в чуждестранна валута се преоценяват ежедневно. В края на годината са преоценени в левова равностойност по заключителните обменни курсове на БНБ, които на по-важните валути към датите на отчета за финансовото състояние са следните:

Вид валута	31.12.2019	31.12.2018
Долари на САЩ	1.74099	1.70815
Евро	1.95583	1.95583

От 1999 г. българският лев е обвързан с еврото, официална валута на Европейския съюз, в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.

Нетните печалби или загуби от промяната на валутните курсове, възникнали от преоценката на парични средства и еквиваленти, кредити и вземания, инвестиции в ценни книжа, задължения по депозити и други задължения и от сделки с чуждестранна валута, са отчетени в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в моментът са възникнали.

3.9. Доходи на персонала

Доходите на персонала представляват всички форми на възнаграждение, предоставени от Банката в замяна на положения труд.

Краткосрочните доходи на персонала включват:

- основно възнаграждение за отработено време;
- възнаграждение над основното възнаграждение, определено според прилаганите системи за заплащане на труда;
- допълнително възнаграждение за продължителна работа, извънреден труд и вътрешно заместване;
- други специфични допълнителни възнаграждения, уговорени с индивидуалния трудов договор;
- социални осигуровки и надбавки, включително за платен отпуск по болест, майчинство и др.;
- платен годишен отпуск и други компенсируеми отпуски.

Към датата на всеки финансов отчет Банката прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вносите по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда дружествата в страната са задължени при прекратяване на трудовите правоотношения със служител, който е достигнал пенсионна възраст да му изплащат единократна

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

сума за обезщетение от 2 до 6 работни заплати в зависимост от трудовия му стаж в Банката.

Съгласно МСС 19 Доходи на персонала, Банката признава задължения за обезщетения при пенсиониране, които се изчисляват от лицензиран акционер на базата на кредитния метод на прогнозните единици (Приложение 16). Сумата, отчетена в отчета за финансовото състояние, представлява настоящата стойност на дългосрочните задължения на Банката за обезщетения при пенсиониране.

3.10. Данъци върху печалбата

Банката начислява текущи данъци върху печалбата съгласно българското данъчно законодателство. Данъкът върху печалбата се изчислява на база на облагаемата печалба за периода, определена в съответствие с правилата, установени от Закона за корпоративно подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за България за 2019 г. е 10% (2018 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на Банката към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Отсрочените данъчни активи се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, до която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни вземания. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочени данъци се признават като икономия или разход и се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен в случаите, когато тези данъци възникват от сделка или събитие, отчетено за същия или различен период директно в собствения капитал. Отсрочени данъци се начисляват в или приспадат директно от собствения капитал, когато тези данъци се отнасят за позиции, които се начисляват или приспадат през същия или различен период директно в собствения капитал.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (Република България), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Към 31 декември 2019 г. отсрочените данъци върху печалбата на Банката са оценени при ставка, валидна и за 2020 г., която е в размер на 10% (31 декември 2018 г.: 10%).

3.11. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

Някои от активите и пасивите на Банката се оценяват и представят на повтаряща се база и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са:

- за целите на оценката и представянето по справедлива стойност във финансовия отчет: финансови активи – ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата, нефинансови активи – инвестиционни имоти;
- за целите на оповестяването по справедлива стойност във финансовия отчет: финансови активи и пасиви – отчитани по амортизирана стойност: вземания от банки, кредити и вземания от клиенти, депозити от банки и депозити от клиенти; нефинансови активи – активи държани за продажба.

Също така Банката определя справедлива стойност и на получаваните от нея обезпечения.

ТOKУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Справедливата стойност представлява цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях. При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

В Банката са разработени вътрешни правила и процедури по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви.

Банката прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаваема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаваема информация. Тя използва и трите допустими подхода, пазарния, приходния и разходния подход, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котирани пазарни цени, пазарни аналоги и дисконтирани парични потоци.

При наличие на активен пазар, Банката използва директни котирани (некоригирани) цени за определяне на справедливата стойност на съответния финансов инструмент.

В случаите, когато пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Банката установява справедливата стойност, използвайки определена техника за оценка. Техниките за оценка включват използване на скорошни преки сделки между информирани, съгласни страни (ако има такива), справка с текущата справедлива стойност на други инструменти, които са сходни по същество, дисконтирани парични потоци и модели с цени на опции. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Банката оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка разумно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на рисък и доходност, присъщи на финансия инструмент. Банката проверява техниките за оценка и тества валидността им, използвайки цени от явни текущи пазарни транзакции със същия инструмент или основани на други налични явни пазарни данни. Справедливите стойности отразяват кредитния рисък на инструмента и включват корекции за отчитане на кредитния рисък на Банката и на отсрещната страна при необходимост. Оценките на справедливата стойност, получени от модели, се коригират според всички останали фактори, като ликвиден рисък или несигурност на модела, до степента, в която според Банката трето лице, участващо на пазара, би ги взело под внимание при оценяване на сделка.

Определянето на справедливата стойност на нефинансови активи се прилага периодично (ежегодно). При определяне на справедливата стойност на инвестиционните имоти Банката използва експертизата на външни независими лицензирани оценители. Изборът на оценители се прави на база следните критерии: прилагани професионални стандарти, професионален опит и познания, репутация и пазарен статус. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между външните експерти-оценители и съответните отговорни лица на Банката. Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от Ръководството на Банката.

Банката използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез оценителска техника:

- Ниво 1: котирани (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;
- Ниво 3: техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Йерархията на справедливата стойност не дава приоритет на използваните техники за оценяване, а се основава на характера на входящите данни, използвани при прилагането на тези техники. Изборът на техника за оценка, който да се прилага, отчита продажните цени на пазара (т.е. основния (или най-изгодния) пазар) за актива или пасива и използваните входящи данни за оценка, които са в съответствие с естеството на оценявания обект.

Приложение 29.5 и Приложение 11 представят информация за справедливата стойност съответно на финансовите активи и пасиви, инвестиционните имоти и активите, държани за продажба.

3.12. Провизии и условни задължения

Провизии се признават, когато Банката има настоящи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и е вероятно, че уреждането на тези задължения е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на Ръководството към датата на отчета за финансовото състояние за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосочен.

3.13. Активи придобити от обезпечения

Активите, придобити от обезпечения, които Банката няма намерение да използва в обичайната си банкова дейност, и които не са инвестиционни имоти или не се държат за продажба, са представени в статията „Други активи“. Тези активи представляват обезпечения, които Банката е придобила от кредитополучатели, изпаднали в неплатежоспособност. Политиката на Банката е да продава придобитите обезпечения, когато намери достатъчно изгоден пазар за тях.

Активите, придобити от обезпечения се оценяват първоначално по цена на придобиване, включваща разходите по сделката. Последващо те се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност или нетната им продажна цена.

Активи, придобити от обезпечения, които отговарят на изискванията на МСФО 5 или МСС 40 се отчитат съответно като нетекущи активи, държани за продажба (Приложение 3.14) и инвестиционни имоти (Приложение 3.3).

3.14. Нетекущи активи държани за продажба

Нетекущите активи, държани за продажба представляват недвижими имоти и други нетекущи активи, които Банката има намерение да реализира чрез продажба, а не чрез употреба. Активи се класифицират в тази категория, ако са изпълнени следните критерии:

- Активът е във вид за незабавна продажба
- Продажбата е много вероятна, включително:
 - Ръководството е приело план за продажба на актива;
 - предприети са активни действия за идентифициране на купувач и реализиране на плана за продажба;
 - активът е активно предлаган на пазара на цена, която е близка до неговата текуща пазарна стойност;
 - продажбата се очаква да се осъществи до една година след класифицирането на актива като държан за продажба.

Периодът за изпълнение на продажба от една година може да се удължи, но само при определени обстоятелства, ако забавянето е причинено от събития и обстоятелства извън контрола на Банката и достатъчно доказателства са налични, че Банката продължава да се придържа към плана за продажба и взема мерки, за да отговори на събитията причинили забавянето.

Като нетекущи активи държани за продажба Банката класифицира активи, придобити от реализация на обезпечение по необслужвани кредити. Първоначално активите се признават по цена на придобиване, която е обичайно цената от публичната продан, включително преките разходи по придобиването. След първоначалното им признаване тези активи се признават по по-ниската от текущата им балансова стойност или справедливата им стойност, намалена с разходите за реализация. За тези активи не се начислява амортизация.

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

3.15. Акционерен капитал и резерви

Банката е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на Банката. Акционерите отговарят за задълженията на Банката до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Акционерният капитал представлява неподлежаща на разпределение капитал на Банката и е представен по номиналната стойност на издадените акции.

Банката е задължена да формира Фонд Резервен (законов резерв), съгласно изискванията на Търговския закон от разпределение на печалбата (Приложение 17.2).

Резервът от финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е формиран от разликата между балансовата стойност на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката.

Резервът от финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се прехвърля към текущите печалби и загуби в отчета за всеобхватен доход, когато финансовите активи се продадат или при наличие на трайни и продължителни обезценки. Преоценъчният резерв на капиталовите инструменти при тяхното отписване не се прекласифицира към текущите печалби и загуби в отчета за всеобхватен доход.

3.16. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти за целите на отчета за паричните потоци се състоят от парични средства в брой, по разплащателни сметки в други банки, предоставени депозити на други банки - на виждане и/или с оригинален срок до 3 месеца, както и салда по сметките с Централната банка, които са свободни от всякакви ограничения.

3.17. Сравнителна информация

Банката представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Изключение от правилото е представянето на ефектите от приложението за първи път на МСФО 16 Лизинг като Банката е избрала модифицирано ретроспективно прилагане на стандарта без преизчисление на сравнителните данни.

Ефектите от първоначалното прилагане на новия МСФО 16 Лизинг са представени в Приложение 2.3.

4. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ВЗЕМАНИЯ ОТ ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА

31.12.2019 31.12.2018

Парични средства в брой	9,570	7,976
Вземания от Централната банка	<u>43,632</u>	<u>93,552</u>
	53,202	101,528
Коректив за кредитни загуби	(9)	(20)
Общо	<u>53,193</u>	<u>101,508</u>

Към 31 декември 2019 г. и 2018 г. сметките в Централната банка включват задължителни минимални резерви на стойност съответно 27,428 хил. лв. и 29,622 хил. лв., резервен обезпечителен фонд за гарантиране плащанията през системата за брутен сътърмънт в реално време - RINGS, в съответствие с разпоредбите на Централната банка, на стойност съответно 267 хил. лв. и 444 хил. лв. Няма ограничения, наложени от Централната банка за използване на минималните резерви. Тези резерви се определят на база на сумата на

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

депозитите, привлечени от Банката.

Движението на коректива за очаквани кредитни загуби на вземанията от Централната банка е както следва:

	2019	2018
Сaldo на 1 януари	20	13
Увеличение на обезценката за очаквани кредитни загуби	-	7
Намаление (възстановяване) на обезценката за очаквани кредитни загуби	(11)	-
Сaldo на 31 декември	9	20

5. КРЕДИТИ И ВЗЕМАНИЯ ОТ БАНКИ

Кредитите и вземанията от банки са както следва:

	31.12.2019	31.12.2018
Разплащателни сметки в местни банки	1,292	618
Разплащателни сметки в чуждестранни банки	4,791	5,122
Предоставени депозити при местни банки	20,083	21,147
Предоставени депозити при чуждестранни банки	-	6,496
	26,166	33,383
Коректив за кредитни загуби	(3)	(7)
Общо	26,163	33,376

Предоставените депозити на банки към 31 декември 2019 г. и 2018 г. са с падеж по-малък от три месеца.

Към 31 декември 2019 г. и 2018 г. кредитите и вземанията от банки са класифицирани във Фаза 1. Очакваните кредитни загуби са калкулирани на индивидуална основа.

Движението на коректива за очаквани кредитни загуби на кредитите и вземанията от банки е както следва:

	2019	2018
Сaldo на 1 януари	7	7
Увеличение на обезценката за очаквани кредитни загуби	-	6
Възстановяване на обезценката за очаквани кредитни загуби	(4)	(6)
Сaldo на 31 декември	3	7

6. ФИНАНСОВИ АКТИВИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА И ЗАГУБАТА

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Дългови инструменти по ССПЗ</i>		
Чуждестранни държавни ценни книжа	37,273	-
	37,273	-
<i>Капиталови инструменти по ССПЗ</i>		
Акции и дялове на местни предприятия	161	174
	161	174
Общо	37,434	174

Финансовите активи по ССПЗ са портфейли от ценни книжа, предназначени за търгуване.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

7. ДЪЛГОВИ И КАПИТАЛОВИ ИНСТРУМЕНТИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД</i>		
Български държавни ценни книжа	25,026	27,458
Чуждестранни държавни ценни книжа	-	14,726
Корпоративни облигации на чуждестранни емитенти	1,915	1,877
	26,941	44,061
<i>Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД</i>		
Акции и дялове на местни предприятия	293	293
	293	293
Общо	27,234	44,354

Движението в справедливата стойност на ценните книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е както следва:

	2019	2018
Сaldo към 1 януари	44,354	74,746
Увеличение (покупки)	-	4,870
Намаление (продажби и/или падежиране)	(17,663)	(33,292)
Нетен ефект от преоценки до справедлива стойност	(189)	(975)
Изменение в начислените лихви	732	(995)
Сaldo към 31 декември	27,234	44,354

Към 31 декември 2019 г. и 2018 г. дълговите ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход са класифицирани във Фаза 1. Очакваните кредитни загуби са определени на индивидуална основа (Приложение 29.2)

Движението на коректива за кредитни загуби на дълговите ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е както следва:

	2019	2018
Сaldo към 1 януари	146	170
Увеличение на обезценката за кредитни загуби по дългови ценни книжа, признато в друг всеобхватен доход	-	57
Намаление (възстановяване) на обезценката за кредитни загуби по дългови ценни книжа, признато в друг всеобхватен доход	(109)	(81)
Сaldo към 31 декември	37	146

Към 31 декември 2019 г. държавни ценни книжа с балансова стойност 20,362 хил. лв. са заложени при БНБ като обезпечение за привлечението от Банката бюджетни средства (31 декември 2018 г.: 9,512 хил. лв.).

ТОКУДА БАНК АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ****ЗА 2019 ГОДИНА***всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго***8. КРЕДИТИ И ВЗЕМАНИЯ ОТ КЛИЕНТИ****8.1. Анализ по видове клиенти**

	31.12.2019	31.12.2018
Частни фирми	159,080	139,060
Домакинства и физически лица	48,869	46,947
Бюджет	1,501	1,505
Финансови предприятия	2,603	1,959
Финансов лизинг корпоративни клиенти	6,351	6,513
	<hr/>	<hr/>
Коректив за кредитни загуби	218,404	195,984
Общо	(10,375)	(12,368)
	<hr/>	<hr/>
	208,029	183,616

8.2. Анализ по отрасли

Информация за разпределението на кредити и вземания от клиенти съгласно вътрешната класификация на Банката е както следва:

	31.12.2019	31.12.2018
Промишленост	39,104	31,370
Търговия	26,208	27,223
Потребителски кредити	21,123	23,098
Строителство	28,480	27,309
Туристически услуги	15,107	17,384
Селско стопанство	13,569	10,789
Здравеопазване	6,071	6,292
Информационни и комуникационни услуги	5,926	6,098
Операции с недвижими имоти	4,756	5,261
Транспорт	1,910	1,950
Финанси	2,602	1,959
Бюджет	1,501	1,505
Други отрасли	52,047	35,746
	<hr/>	<hr/>
Коректив за кредитни загуби	218,404	195,984
Общо	(10,375)	(12,368)
	<hr/>	<hr/>
	208,029	183,616

8.3. Движение на коректива за кредитни загуби и разпределение по портфели и фази

	2019	2018
	Кредити и вземания	Кредити и вземания
Сaldo към 31 декември	12,368	18,563
Ефект от първоначално прилагане на МСФО 9	618	
Сaldo към 1 януари	12,368	19,181
Начислена обезценка	1,589	2,020
Увеличение на коректива за обезценка от непризнати лихви на кредити във Фаза 3	108	89
Възстановена обезценка	(2,203)	(2,082)
Отписана обезценка	(1,487)	(6,840)
Сaldo към 31 декември	10,375	12,368

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Разпределението на кредити и вземания от клиенти по начин на обезценка и фази е както следва:

	31.12.2019	31.12.2018
Индивидуално обезценени		
Брутна стойност	22,976	22,592
Коректив за кредитни загуби	(6,698)	(8,051)
Фаза3	<u>16,278</u>	<u>14,541</u>
Индивидуално обезценени	16,278	14,541
Колективно обезценени		
Брутна стойност	161,377	142,168
Коректив за кредитни загуби	(44)	(54)
Фаза1	<u>161,333</u>	<u>142,114</u>
Брутна стойност	25,576	21,118
Коректив за кредитни загуби	(80)	(258)
Фаза2	<u>25,496</u>	<u>20,860</u>
Брутна стойност	8,475	10,106
Коректив за кредитни загуби	(3,553)	(4,005)
Фаза3	<u>4,922</u>	<u>6,101</u>
Колективно обезценени	191,751	169,075
Общо	208,029	183,616

8.4. Анализ на вземанията по договори за финансов лизинг корпоративни клиенти

Вземанията от финансов лизинг са както следва:

	31.12.2019	31.12.2018
До 1 година	504	520
От 1 до 5 години	2,817	3,409
Над 5 години	5,623	5,473
Брутни инвестиции във финансов лизинг, вземания	8,944	9,402
Минус: Нереализиран финансов приход	(2,593)	(2,889)
Нетни инвестиции във финансов лизинг	6,351	6,513

Нетните инвестиции във финансов лизинг са както следва:

	31.12.2019	31.12.2018
До 1 година	215	224
От 1 до 5 години	1,584	1,905
Над 5 години	4,552	4,384
Нетни инвестиции във финансов лизинг	6,351	6,513

Коректив за кредитни загуби

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

9. НЕТЕКУЩИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ПРОДАЖБА

	2019	2018
Салдо в началото на годината	4,984	6,734
Придобити през годината	48	124
Продадени през годината	(162)	(1,747)
Прехвърлени към активи, придобити от необслужвани кредити	(2,196)	(117)
Обезценка	-	(10)
Салдо към 31 декември	2,674	4,984

Оценките по справедлива стойност на нетекущите активи, държани за продажба са категоризирани като справедливи стойности на Ниво 3 на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване. Оценките са изгответи при използване на определените от Международните оценителски стандарти методи и референции за пазарни свидетелства от сделки или офертни цени на сходни имоти. Допълнителна информация за входящите данни при определянето на справедливата им стойност и видовете нетекущи активи, държани за продажба е представена в Приложение 29.5.

ПОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА
 всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

10. ИМОТИ, ОБОРУДВАНЕ, АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Имоти, оборудване и активи с право на ползване

	Активи с право на ползване (стради)	Офис оборудуване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Други активи	Оборудване и активи с право на ползване	Общо имоти,
Отчетна стойност							
1 януари 2018	1,017	-	2,792	840	585	570	5,804
Придобити	-	-	74	-	67	95	236
Отписани	-	-	(157)	-	(65)	(35)	(257)
Продадени	-	-	(67)	(62)	(3)	-	(132)
31 декември 2018	1,017	-	2,642	778	584	630	5,651
Ефект от въвеждане на МСФО 16							
Придобити	-	3,695	-	-	-	-	3,695
Отписани	(266)	522	159	-	16	-	697
Продадени	-	(119)	(98)	-	(22)	(73)	(578)
31 декември 2019	751	4,098	2,692	733	571	557	(63)
Натрупана амортизация							
1 януари 2018	(295)	-	(1,866)	(815)	(441)	(365)	(3,782)
Начислена за годината	(20)	-	(290)	(20)	(37)	(70)	(437)
Отписана	-	-	208	63	66	26	363
31 декември 2018	(315)	-	(1,948)	(772)	(412)	(409)	(3,856)
Начислена за годината							
Отписана	(18)	(1,078)	(289)	(6)	(38)	(75)	(1,504)
31 декември 2019	105	-	107	45	27	54	338
Нетна балансова стойност	(228)	(1,078)	(2,130)	(733)	(423)	(430)	(5,022)
31 декември 2018	702	-	694	6	172	221	1,795
31 декември 2019	523	3,020	562	-	148	127	4,380

Към 31 декември 2019 г. в състава на дълготрайните материални активи са включени активи с отчетна стойност в размер на 2,545 хил. лв. (31 декември 2018 г.: 2,505 хил. лв.), които са напълно амортизириани, но продължават да се използват в дейността на Банката.

ТОКУДА БАНК АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ****ЗА 2019 ГОДИНА***всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго*

Към 31 декември 2019 г. активите с право на ползване са свързани с лизингови договори за ползване на офисни помещения.

В отписаните сгради е включен актив с балансова стойност 161 хил. лв., който е прекласифициран към позицията „инвестиционни имоти“.

Нематериални активи

	Лицензи	Софтуер	Общо нематериални активи
Отчетна стойност			
1 януари 2018	560	932	1,492
Придобити	47	75	122
31 декември 2018	607	1,007	1,614
Придобити	-	282	282
Отписани	(19)	(51)	(70)
31 декември 2019	588	1,238	1,826
Натрупана амортизация			
1 януари 2018	(193)	(586)	(779)
Начислена за годината	(80)	(168)	(248)
31 декември 2018	(273)	(754)	(1,027)
Начислена за годината	(78)	(89)	(167)
Отписана	18	45	63
31 декември 2019	(333)	(798)	(1,131)
Нетна балансова стойност			
31 декември 2018	334	253	587
31 декември 2019	255	440	695

Към 31 декември 2019 г. в състава на нематериални активи са включени активи с отчетна стойност в размер на 181 хил. лв. (31 декември 2018 г.: 167 хил. лв.), които са напълно амортизириани, но продължават да се използват в дейността на Банката.

11. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	2019	2018
Сaldo в началото на година	12,590	9,853
Прекласифицирани от Имоти, оборудване и активи с право на ползване	161	-
Придобит имот от финансова лизинг	-	2,737
Сaldo към 31 декември	12,751	12,590

Оценките по справедлива стойност на инвестиционни имоти са категоризирани като справедливи стойности на Ниво 3 на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване. Оценките са изгответи при използване на определените от Международните оценителски стандарти методи и референции за пазарни свидетелства от сделки или оферти цени на сходни имоти (Приложение 29.5).

Инвестиционните имоти на Банката към 31 декември 2019 г. се състоят от хотелски комплекс, УПИ и търговски обекти. Значителна част от инвестиционните имоти са отдадени под наем за период от една година с опция за удължаване за нов период и прекратяване с едномесечно предизвестие. Приходите от наем на инвестиционни имоти за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. са в размер на 331 хил. лв. (31 декември 2018 г.: 255 хил. лв.).

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

12. ДРУГИ АКТИВИ

	31.12.2019	31.12.2018
Активи, придобити от необслужвани кредити	19,531	18,773
ДДС за възстановяване	1	30
Разходи за бъдещи периоди	217	208
Предоставени гаранционни депозити	69	73
Авансови плащания	171	143
Други активи	365	283
Общо	20,354	19,510

Движение на обезценка на други активи

	2019	2018
Сaldo към 1 януари	-	1
Начислена обезценка	-	7
Възстановена обезценка	-	-
Отписана обезценка	-	(8)
Сaldo към 31 декември	-	-

Активи, придобити от необслужвани кредити

Оценките по справедлива стойност на активите, придобити от необслужвани кредити са категоризирани като справедливи стойности на Ниво 3 на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване. Оценките са изгответи при използване на определените от Международните оценителски стандарти методи и референции за пазарни свидетелства от сделки или оферти цени на сходни имоти. Допълнителна информация за входящите данни при определянето на справедливата им стойност и видовете активи, придобити от необслужвани кредити е представена в Приложение 29.5.

13. ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ

Получените срочни депозити от банки в размер на 113 хил. лв. (31 декември 2018 г.: 268 хил. лв.) са с падеж до три месеца.

14. ДЕПОЗИТИ ОТ КЛИЕНТИ

	31.12.2019	31.12.2018
Сметки на физически лица		
- Депозити на виждане и спестовни депозити	85,081	85,880
- Срочни депозити	168,768	180,766
Бюджетни сметки		
- Депозити на виждане	9,696	8,711
Сметки на корпоративни клиенти		
- Депозити на виждане	53,456	47,253
- Срочни депозити	28,518	36,468
Сметки на други небанкови финансово институции		
- Депозити на виждане	757	252
	346,276	359,330

Към 31 декември 2019 г. от общата сума на депозитите от клиенти 6.07% (31 декември 2018 г.: 5.84%) представляват средства на основния акционер и на свързани с него лица.

В депозитите от клиенти са включени блокирани от Банката средства на клиенти: за обезпечение на кредити и на издадени банкови гаранции в размер на 1,182 хил. лв. (31 декември 2018 г.: 1,159 хил. лв.), както и

ТОКУДА БАНК АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ****ЗА 2019 ГОДИНА***всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго*

сметки при по-специални условия: набирателни сметки в размер на 4,333 хил. лв. (31 декември 2018 г.: 3,998 хил. лв.).

15. ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти:

	31.12.2019	31.12.2018
Отсрочени данъчни активи:		
Дългосрочни доходи на персонала	28	27
Неизползван отпуск от персонала	8	8
Общо отсрочени данъчни активи	36	35
 Отсрочени данъчни пасиви:		
Разлики между счетоводна и данъчна амортизация	-	(62)
Общо отсрочени данъчни пасиви	-	(62)
Отсрочени данъчни активи/(пасиви), нетно	36	(27)

Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2019 г. и 2018 г. са изчислени като е използвана данъчна ставка в размер на 10%, определена съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане и приложима за периодите на реализиране на временните разлики.

При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на Банката да генерира достатъчна данъчна печалба.

Към 31 декември Банката не отчита отсрочени данъчни активи в размер на 482 хил. лв. (31 декември 2018 г.: 1,293 хил. лв.) върху натрупана данъчна загуба в размер на 4,819 хил. лв. (31 декември 2018 г.: 12,934 хил. лв.) и в размер на 503 хил. лв. (31 декември 2018 г.: 553 хил. лв.) за други временни разлики в размер на 5,031 хил. лв. (31 декември 2018 г.: 5,532 хил. лв.) доколкото съществува несигурност по отношение на бъдещите облагаеми печалби, срещу които ще може да бъдат приспаднати.

16. ДРУГИ ПАСИВИ

	31.12.2019	31.12.2018
Банкови преводи в изпълнение	219	142
Задължения по договори за лизинг	3,027	-
Начисления за неизползван платен отпуск	71	64
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	279	267
Последващи оценки по финансови гаранции и ангажименти по кредити	16	12
Други задължения	225	447
	3,837	932

Банкови преводи

Банковите преводи в изпълнение представляват задължения за преводи във валута, наредени от клиенти в последния ден, съответно на 2019 г. и 2018 г., с въльор за изпълнение на превода до два дни. Тези преводи са изпълнени до втория работен ден съответно на 2020 г. и 2019 г.

Задължения към персонала

Съгласно изискванията на Кодекса на труда, при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Банката е задължена да му изплати обезщетение в двукратен размер на брутното месечно трудово възнаграждение. В случай, че работникът или служителят е работил в Банката през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на 6 брутни месечни заплати. Към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г. Банката е начислила съответно 279 хил. лв. и 267 хил. лв. дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране, като за определянето на сегашната стойност на задълженията са ползвани услугите на сертифициран актоер.

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Основните предположения, които са използвани от лицензирания акционер при определянето на настоящата стойност на задълженията се основават на следните допускания:

- Таблица за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот на населението на България на Националния статистически институт за периода 2015-2017 година;
- Вероятност за инвалидизация;
- Темп на текучество – 0.1886;
- Финансови допускания, ръст на заплатите от 2% в сравнение с предходната година;
- Процент на дисконтиране – поради дългосрочния характер на задължението е приложена 2.91% годишна норма на дисконтиране.

Задължения по лизинг

Промяната на задълженията по договорите за лизинг е представено в таблицата по-долу:

	2019
Сaldo към 1 януари	3,695
Натрупана лихва	16
Плащания	(1,087)
Продължени	522
Прекратени	(119)
Сaldo към 31 декември	3,027

Матуритетният анализ на задълженията по договорите за лизинг е представен в Приложение 29.3.

17. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

17.1. Акционерен капитал

Към 31 декември 2019 г. и 2018 г. акционерният капитал на Банката е изцяло внесен и е разпределен в поименни акции с право на глас, както следва:

	31.12.2019	31.12.2018
Брой акции	6,800,000	6,800,000
Номинал на една акция в лева	10	10
Основен капитал (хил. лв.)	68,000	68,000

Към 31 декември 2019 г. и 2018 г. акционерната структура на Банката е, както следва:

	31.12.2019	%	31.12.2018	%
Токушукай Инкорпорейтид	6,796,250	99.94	6,796,250	99.94
Гама Холдинг Груп АД	3,750	0.06	3,750	0.06
Общо акции	6,800,000	100	6,800,000	100

17.2. Резерви

Резервите на Банката са представени обобщено в таблицата по-долу:

	31.12.2019	31.12.2018
Законови резерви (Фонд резервен)	1,815	1,815
Резерв от финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	949	1,321
Акционерски загуби от последващи оценки на пасиви по пенсионни планове с дефинирани доходи	(10)	(9)
	2,754	3,127

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Законови резерви (Фонд Резервен)

Съгласно българското законодателство Банката е длъжна да заделя от печалбата си средства за фонд „Резервен”, докато размерът на заделените средства достигне 1/10 или по-голяма част от капитала, определен от устава.

Средствата на фонд „Резервен” могат да се използват само за покриване на загуби от текущата или предходни години, а когато надхвърлят 1/10 или определената от устава по-голяма част от капитала, по-големият размер може да бъде използван и за увеличаване на капитала. Също така съгласно Закона за кредитните институции банките не могат да изплащат дивиденти преди да са акумулирали изисквания по закон или устав минимален размер на резервите им, или при условие, че с изплащането на дивидентите ще се наруши спазването на регуляторните съотношения за обща капиталова адекватност.

Резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Резервът по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е формиран от ефектите при последваща оценка на ценните книжа, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. При отписване на дълговите ценни книжа, формирианият резерв се прекласифицира през отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (през печалбата или загубата за годината). При отписване на капиталовите ценни книжа, формирианият резерв не се прекласифицира през отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (през печалбата или загубата за годината).

18. ПРИХОДИ ОТ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ

	2019	2018
Приходи от лихви		
Лихви от кредити и вземания от банки	415	412
Лихви от кредити и вземания от клиенти	9,243	8,804
Лихви от финансови активи по ССДВД	717	1,353
Лихви от финансови активи по ССПЗ	245	-
	10,620	10,569
Разходи за лихви		
Лихви по депозити в т.ч.:		
Граждани	1,277	1,836
Корпоративни клиенти	1,245	1,743
Бюджет	27	76
Лихви по текущи сметки в други банки	5	17
Лихви по задължения по лизинг	276	353
	16	-
	1,569	2,189
Нетен доход от лихви	9,051	8,380

През 2019 г. Банката е начислила приходи от лихви по кредити и вземания от клиенти класифицирани във Фаза 3 в размер на 1,301 хил. лв. (2018: 1,051 хил. лв.).

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

19. ПРИХОДИ ОТ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ

	2019	2018
Приходи от такси и комисионни		
Такси и комисионни по парични преводи	1,503	1,552
Такси по обслужване на сметки	827	759
Такси и комисионни по предоставени кредити	736	871
Такси по обслужване на карти	367	378
Комисионни по операции с касови наличности	431	324
Такси по обслужване на гаранции	99	113
Други	11	26
	3,974	4,023
Разходи за такси и комисионни		
Такси по обслужване на карти	181	200
Такси и комисионни по преводи	6	5
Такси и комисионни по застраховки	7	8
Такси по откриване и обслужване на сметки	31	31
Други	34	38
	259	282
Нетен доход от такси и комисионни	3,715	3,741

20. НЕТЕН ДОХОД ОТ ТЪРГОВСКИ ОПЕРАЦИИ

	2019	2018
Загуба от преоценка на финансови активи по ССПЗ	(5)	(8)
Печалба от курсови разлики по валутни операции	291	281
	286	273

21. ДРУГ ОПЕРАТИВЕН ДОХОД

	2019	2018
Нетна печалба от продажба на дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	124	639
Приходи от наем	442	312
Нетна печалба от валутна преоценка	8	8
Печалба от продажба на имоти и оборудване	8	6
Дивиденти	2	2
Нетна загуба от отписани активи, различни от тези, държани за продажба	(28)	(23)
Загуба от нетекущи активи, държани за продажба	(14)	(99)
Други оперативни приходи (нетно)	170	50
	712	895

ТОКУДА БАНК АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ****ЗА 2019 ГОДИНА**

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

22. ПЕЧАЛБИ И ЗАГУБИ ОТ ОБЕЗЦЕНКИ И ПРОВИЗИИ

	2019	2018
(Възстановена)/Начислена обезценка на вземания от Централната банка	(11)	7
Възстановена обезценка на дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	(109)	(24)
Възстановена обезценка на кредити и вземания от банки	(4)	-
Възстановена обезценка на кредити и вземания от клиенти	(614)	(62)
Ефекти от модификация на кредити и вземания от клиенти	39	199
Начислена обезценка на други финансови активи	-	7
Последващи оценки по договори за финансови гаранции и ангажименти по кредити	4	2
Обезценка на нефинансови активи	58	39
	(637)	168

23. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2019	2018
Разходи за заплати	5,404	5,319
Разходи за социално осигурителни фондове	657	662
Разходи за здравноосигурителни вноски	230	224
Разходи за допълнително задължително пенсионно осигуряване	123	119
	6,414	6,324

24. ДРУГИ АДМИНИСТРАТИВНО-ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ

	2019	2018
Получени външни услуги	1,415	1,459
Вноски във Фонд за гарантиране на влоговете в банките	965	824
Непризнати разходи за ДДС	661	687
Лицензи и поддръжка ИТ	546	479
Режийни разноски	304	308
Вноски във Фонд за преструктуриране на банките	280	298
Съдебни дела	46	203
Канцеларски материали	118	122
Други разходи	859	923
	5,194	5,303

Разходите за задължителен съвместен одит на годишния финансов отчет за 2019 г. са в размер на 63 хил. лв. (2018 г.: 54 хил. лв.). Разходите за други услуги, предоставени от регистрираните одитори за 2019 г. са в размер на 8 хил. лв. (2018 г.: 9 хил. лв.)

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

25. ИКОНОМИЯ ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Основните компоненти на разхода за данък за периодите завършващи на 31 декември са:

	2019	2018
Икономия за отсрочен данък	64	67
Общо икономия за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	64	67
Връзка между печалбата/(загубата) преди данъци и икономията/(разхода) за данък:		
Печалба/(Загуба) преди данъци върху печалбата	1,089	(334)
Данък съгласно приложимата данъчна ставка от 10% за 2019 г. (10% за 2018 г.)	(109)	33
Ефект от непризнати суми по данъчна декларация свързани с:		
увеличения	(156)	(7)
намаления	201	347
Данъчна загуба (на разположение за приспадане)/приспадната	128	(306)
Общо икономия за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	64	67

26. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Дружествата, които са свързани с Банката и вида на тяхната свързаност са както следва:

Свързани лица	Вид на свързаност	Период на свързаност
ТОКУШУКАЙ ИНКОРПОРЕЙТИД	Основен акционер	2018 г. и 2019 г.
ГЛОБАЛ - ПРАЙМ ООД	Дружества под общ контрол	2018 г. и 2019 г.

Ключовият ръководен персонал е оповестен в Приложение 1.

Към 31 декември 2019 г. и 31 декември към 2018 г. Банката има вземания и задължения от/към свързани лица както следва:

Свързани лица и салда	31.12.2019	31.12.2018
Основен акционер		
Получени депозити	17,933	19,276
Дружества под общ контрол		
Получени депозити	3,072	1,706
Ключов ръководен персонал		
Отпуснати кредити	56	15
Получени депозити	61	28

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Приходите и разходите, реализирани от Банката през 2019 г. и 2018 г. от сделки със свързани лица са, както следва:

Свързани лица и видове сделки	2019	2018
Основен акционер		
Приходи от такси и комисионни	2	2
Разходи за лихви	3	2
Дружества под общ контрол		
Приходи от такси и комисионни	2	1
Разходи за лихви	4	3

Условията, при които са извършвани сделките не се отклоняват от пазарните за подобен вид сделки.

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет, начислени и изплатени през 2019 г., са на обща стойност 61 хил. лв. (2018 г.: 42 хил. лв.). Възнагражденията на членовете на Управителния съвет, изплатени през 2019 г. са на обща стойност 428 хил. лв. (2018 г.: 419 хил. лв.).

27. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В ОТЧЕТА ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

Паричните средства и паричните еквиваленти за целите на отчета за паричните потоци включват:

	31.12.2019	31.12.2018
Парични средства в брой (Приложение 4)	9,570	7,976
Вземания от Централната банка (Приложение 4)	43,623	93,532
Разплащателни сметки в местни банки (Приложение 5)	1,291	618
Разплащателни сметки в чуждестранни банки (Приложение 5)	4,791	5,121
Предоставени депозити на банки с оригинален падеж до три месеца (Приложение 5)	20,081	27,637
Общо парични средства и парични еквиваленти в отчета за паричните потоци	79,356	134,884

28. ПОЕТИ УСЛОВНИ И НЕОТМЕНЯЕМИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Поетите от Банката условни и неотменяеми ангажименти се състоят от издадени гаранции и неусвоени средства по договорени кредити.

	31.12.2019	31.12.2018
Гаранции	4,713	4,822
Неусвоени кредитни ангажименти	25,030	17,864
29,743	22,686	

Към 31 декември 2019 г. са начислени провизии за кредитни загуби по договори за финансови гаранции и кредитни ангажименти в размер на 16 хил. лв. (31 декември 2018: 11 хил. лв.). Начислените провизии за кредитни загуби в отчета за всеобхватния доход за 2019 и 2018 г. са оповестени в Приложение 22.

29. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Рискът в дейността на Банката, свързан с финансови инструменти е възможността фактическите постъпления от притежаваните финансови инструменти да не съответстват на очакваните. Спецификата на банковата дейност извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла. Основната цел, при управлението на риска е по изчерпателен и категоричен начин да се представят и анализират видовете риск, на които е изложена Банката.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информиране и последващ контрол на рисковете.

Организационната структура за управление на риска е централизирана и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Банката – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни звена.

Основните видове финансови рискове, на които е изложена Банката са кредитен, ликвиден и пазарен, който включва лихвен, валутен и ценови риск.

29.1. Финансови активи и пасиви

Таблиците по-долу показват балансовата и справедливата стойност на финансовите активи и пасиви:

31 декември 2019

Финансови активи

	Балансова стойност	Справедлива стойност
Парични средства и вземания от Централната банка	53,193	53,193
Кредити и вземания от банки	26,163	26,163
Кредити и вземания от клиенти	208,029	211,226
Финансови активи по ССПЗ	37,434	37,434
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	26,941	26,941
Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД	293	293
Общо активи	352,053	355,250

Финансови пасиви

Депозити от банки	113	113
Депозити от клиенти	346,276	346,618
Други финансови пасиви	3,027	3,027
Общо пасиви	349,416	349,758

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

31 декември 2018

Финансови активи

	Балансова стойност	Справедлива стойност
Парични средства и вземания от Централната банка	101,508	101,508
Кредити и вземания от банки	33,376	33,376
Кредити и вземания от клиенти	183,616	185,909
Финансови активи по ССПЗ	174	174
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	44,061	44,061
Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД	293	293
Общо активи	363,028	365,321

Финансови пасиви

Депозити от банки	268	268
Депозити от клиенти	359,330	360,227
Други финансови пасиви	142	142
Общо пасиви	359,740	360,637

29.2. Кредитен рисък

Кредитният рисък представлява вероятността от загуба поради невъзможност на контрагента да посрещне задълженията си в срок. Банката структурира кредитния рисък като определя лимити за кредитния рисък като максимална експозиция към един дължник, към група свързани лица и съответни бизнес сектори. За намаляване на кредитния рисък, съгласно приетите Вътрешни кредитни правила, се изискват съответни обезпечения и гаранции.

Паричните средства и вземанията от Централната банки в размер на 53,193 хил. лв. и 101,508 хил. лв. съответно към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г. не носят кредитен рисък за Банката поради тяхното естество и възможността Банката да разполага с тях.

Кредити и вземания от банки в размер на 26,163 хил. лв. и 33,376 хил. лв. съответно към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г. представляват предимно депозити в първокласни международни и български банки с падеж до 7 дни. Банката управлява кредитния рисък, свързан с предоставени кредити и вземания от банки като залага лимити на експозиция на ниво контрагент.

Контрагентният рисък се разглежда на следните нива:

- свидетелски рисък - невъзможност или нежелание на правителството на една държава да плати своите задължения;
- държавен рисък - рисък от неблагоприятни промени в обществено-политическата и/или икономическа обстановка в определена държава вследствие на които Банката би поела допълнителни политически и крос-бордер рискове, като например мораториум на плащанията или невъзможност за конвертиране на една валута в друга;
- банков рисък – рисък от влошаване на финансовото състояние на определена банка или небанкова финансова институция-контрагент, включително изпадане в неплатежоспособност, вследствие на което Банката би поела допълнителни рискове или би понесла загуби;
- преди сътърмънт рисък – рисък от влошаване на финансовото състояние на определена банка-контрагент, включително изпадане в неплатежоспособност, вследствие на което не е в състояние да посрещне договорното си задължение преди датата на сътърмънт. Този рисък съществува при търговия с ценни книжа, дългови инструменти, FX и деривативи;
- сътърмънт рисък – рисък, който възниква на датата на сътърмънта и се свежда до невъзможност за посрещане на договорното задължение.

Степента на контрагентен рисък се определя въз основа на следните рейтинги:

- официален рейтинг – краткосрочният рейтинг, съобразен с дългосрочния рейтинг на определена държава или банка, изготвен от следните рейтингови агенции – Moody's, Tompson Bank Watch, Standard & Poors, Fitch;
- служебен рейтинг – оценката на определена банка, изготвена от страна на Токуда Банк АД при липса на рейтинг, изготвен от агенция, посочена по-горе;
- вътрешен рейтинг – рейтинг на дадена банка, определен от Токуда Банк АД, съобразно „Скала за

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

вътрешен рейтинг на банки-контрагенти“. Вътрешният рейтинг се извежда въз основа на официален рейтинг или служебен рейтинг и пряко кореспондира с определен „глобален банков лимит“. Вътрешният рейтинг на небанкова финансова институция се определя единствено при наличие на официални рейтинги на поне една от рейтинговите агенции, упоменати по-горе.

Въз основа на вътрешния рейтинг се определя глобален банков лимит, като той се определя като по-малкото от допустимия процент от капитала на Банката и допустимия процент от капитала на контрагента, като процентите са дефинирани по рейтингова скала.

Финансовите активи, държани за търгуване в размер на 37,434 хил. лв. и 174 хил. лв. съответно към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г., носят основно пазарен риск за Банката (Приложение 29.4). Максималната експозиция на кредитен риск по тези инструменти е тяхната балансова стойност.

Дълговите инструменти по справедлива стойност през ДВД са в размер на 26,941 хил. лв. към 31 декември 2019 г. и 44,061 хил. лв. към 31 декември 2018 г. Максималната експозиция на кредитен риск по тези инструменти е тяхната балансова стойност.

Поетите от Банката условни ангажименти се състоят от издадени гаранции и неусвоени средства по договорени кредити, чиято стойност е в размер на 29,743 хил. лв. към 31 декември 2019 г. и 22,686 хил. лв. към 31 декември 2018 г. (Приложение 28) представлява максималната кредитна експозиция на Банката.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с балансова стойност в размер на 208,029 хил. лв. и 183,616 хил. лв. съответно към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г. носят кредитен риск за Банката. За определянето на размера на изложеност на Банката към този риск, се извършва анализ на индивидуалния риск за Банката, произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Банката прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, съгласно Политиката за обезценка на финансови активи и условни задължения.

Компетентният орган на Банката за наблюдение, оценка и класифициране на финансовите активи и условните задължения и установяване на загуби от обезценка и провизии е Комитетът за анализ, класификация и провизиране (КАКП), който осъществява своята дейност по ред и правила, приети от УС.

Измерването и управлението на кредитният риск е от основно значение за Банката. Традиционно кредитният портфейл заема най-голям дял от общите активи на Банката.

Органи за управление на кредитния риск на Банката са УС, Кредитният съвет и Комитетът за анализ, класификация и провизиране. Структурата и дейността на тези органи са регламентирани с правила за работата им. Оперативните задължения на звената и длъжностните лица в Банката по управление на кредитния риск са регламентирани във вътрешно-дружествените документи.

УС на Банката определя параметрите и лимитите за извършване на сделки и операции, свързани с кредитен риск. Докладите и анализите до УС се изготвят от управление „Мониторинг и управление на риска“ към края на всяко тримесечие.

Управлението и контролът на кредитния риск се осъществяват на ниво:

- кредитна сделка:
 - при формиране на кредитната експозиция.
 - след формирането на кредитна експозиция.
- кредитен портфейл.

Управлението и контролът на кредитния риск имат непрекъснат характер и се проявяват чрез система от процедури и мерки, включваща разпределението на отговорностите между структурните звена в Централното управление и офисите на Банката.

Контролът на кредитния процес на ниво кредитна сделка включва:

- оценка (рейтинг) на кредитоспособността на клиента, вкл. по отношение на финансово състояние, бизнес риск и обезпечение;
- оценка на банковия кредитен риск, вкл. дял на предложената експозиция към общия кредитен портфейл и капиталовата база и др.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Контролът на кредитния процес на ниво кредитен портфейл включва:

- оценка на качеството на кредитния портфейл на база коефициенти, отразяващи:
 - дял на кредитите, отчетени в групи, различни от „Редовен“, към общия размер на кредитния портфейл;
 - норма на провизиране;
 - дял на заделените обезценки по експозиции към общия обем заделени обезценки по кредитния портфейл.
- предложение за лимити, отразяващи провежданата кредитна политика:
 - лимити по отрасли;
 - максимална експозиция към кредитополучател и група свързани лица.

Вътрешна структура и звена, ангажирани с управлението на кредитния рисък

Управление „Корпоративно банкиране“ (КБ) и „Банкиране на дребно“ (БД) в Централното управление на Банката, както и кредитните специалисти в офисите на Банката, в които има тази позиция:

- идентифицират, координират и отговарят за взаимоотношенията на Банката с клиенти по кредитни сделки, както и за привличане на нови клиенти;
- набират необходимата информация и изготвят фирмени, пазарен и финансов анализ и кредитни предложения до Кредитен съвет;
- администрират, наблюдават и управляват кредитния портфейл, включително събирамостта на кредитите;
- прилагат, координират, отговарят за и отчитат резултатите от кредитната дейност на Банката в съответствие с утвърдената кредитна политика.

Отделите за управление на кредитния рисък в МУР в Централното управление на Банката отговарят за превантивния контрол върху структурирани сделки, степента на обезценост, изпълнението на действащите лимити, като анализират и представят писмено становище относно поемания кредитен рисък и допустимостта на исканията за кредит по кредитни предложения, съгласно процедури, регламентирани в „Политика, правила и процедури за кредитната дейност в „Токуда Банк“ АД“.

Управление „Кредитна администрация“ (КА) в Централното управление на Банката:

- преглежда, съгласува и контролира кредитната документация и съответствието ѝ с решенията на компетентните органи по кредитните сделки;
- поддържа регистър на обезпеченията и на свързаните лица;
- наблюдава и контролира изпълнението на условията, предвидени в договорите за кредит и анексите към тях;
- контролира процеса по актуализация на оценките на обезпеченията, както и тяхната валидност;
- контролира процеса по актуализация (подновяване) на застраховките на обезпеченията.

Отдел „Съдебни вземания“ в Централното управление на Банката наблюдава и контролира съвместно с други звена кредити в забава над 90 дни или при настъпване на което и да е друго събитие, пораждащо основание за предсрочна изискуемост и осъществява процеса по събиране на всички изискуеми вземания по кредити с принудително събиране.

Управление „Правно“ в Централното управление на Банката анализира и дава становище относно правните рискове пред кредитна сделка, както и по отношение на предлаганото по нея обезпечение и участват в съгласуването и изготвянето на договори за кредит и в процеса по учредяване на обезпеченията.

Кредитният съвет е колективен орган към УС, чиято основна задача е управление на кредитния процес. В своята работа се ръководи от разпоредбите на Закона за кредитните институции и другите нормативни актове, уреждащи кредитните взаимоотношения, кредитната политика на Банката, вътрешно-дружествените документи и правилата за организацията на дейността му. Кредитният съвет разглежда и взима решения по предложения за предоставяне на нови експозиции и промени по съществуващи експозиции (вкл. предоговаряне, преструктуриране, предсрочна изискуемост, принудително изпълнение и др.) в размер до 10% от Капиталовата база на Банката и предлага за разглеждане кредитни предложения за експозиции с размер над 10% от капиталовата база.

Комитетът за анализ, класификация и провизиране (КАКП) в качеството си на компетентния орган на Банката за наблюдение, оценка и класифициране на финансовите активи и условните задължения и за установяване на загубите от обезценка и провизиите взема решенията за класифициране и определяне на загубите от обезценка на финансовите активи и за определянето на провизиите по условните задължения. В

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

своята работа КАКП се ръководи от разпоредбите на Закона за кредитните институции, от действащото законодателство в страната, както и от вътрешно-дружествените документи на Банката.

Методологията за определяне на провизиите за обезценка реализира класификацията съгласно правилата зададени в Регламенти 2014/680 и 2015/1278. Ръководството разглежда експозициите като необслужвани и обслужвани.

Необслужвана експозиция е тази, при която са налице значими нарушения в обслужването ѝ или има данни, че финансовото състояние на дължника е влошено до степен, че текущите и очакваните му постъпления не са достатъчни за цялостно изплащане на неговите задължения към Банката и към другите му кредитори, както и когато Банката очаква да понесе загуба. Необслужвана е и експозиция, по която без реализиране на обезпечението е малко вероятно дължникът да изплати изцяло своите кредитни задължения, независимо от наличието на просрочената сума или броя на дните на просрочието, с изключение на експозиции, при които със склоняването на договора за кредит реализацията на обезпечението е заложена в погасителния план. Допълнително, експозиция се класифицира като „необслужвана“ когато отговаря и на едно от следните условия:

- натрупани са просрочени плащания по главницата или по лихвите със забава повече от 90 дни;
- експозицията е индивидуално обезценена;
- във финансовото състояние на дължника има значимо влошаване, което може да застраши погасяването на задълженията;
- дължникът е обявен в несъстоятелност или е в процес на ликвидация и съществува риск да останат неудовлетворени кредитори;
- вземането, отразено като балансова позиция, е предмет на съдебно производство или е присъдено от съда на Банката, но не е събрано.

Обслужвана експозиция е експозиция, която не може да бъде класифицирана като необслужвана.

Преструктурирана експозиция е експозиция, по отношение на която са приложени мерки за преструктуриране. Мерките за преструктуриране се състоят от отстъпки към дължник, който е изпаднал във финансово затруднение при изпълнение на своите финансови ангажименти. Експозиция не се третира като преструктурирана, когато за дължника няма индикации да е във финансово затруднение при изпълнение на своите финансови ангажименти. Изменението в условията на договора, с което са направени отстъпки към дължник, който е изпаднал във финансово затруднение при изпълнение на своите финансови ангажименти, може да включва, но не се ограничава непременно до намаление на лихвения процент, главницата, начислената лихва или разсрочване на датите на изплащане на главница и/или лихви.

Политика и процес по обезценка на предоставените кредити и вземания от клиенти

Значително увеличение на кредитния рисък след първоначалното признаване

Към всяка отчетна дата Банката оценява дали кредитният рисък на финансовия инструмент се е увеличил значително след първоначалното признаване. При оценката Банката отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия инструмент, като за целта Банката сравнява риска от настъпване на неизпълнение по финансовия инструмент към отчетната дата със същия рисък към датата на първоначалното признаване и взема предвид разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която удостоверява значително увеличение на кредитния рисък след първоначалното признаване.

Обективни доказателства за значително увеличен кредитен рисък на финансовия инструмент след първоначалното признаване:

- количествени критерии: просрочие на дължими плащания по кредита от над 30 дни, значително увеличение на вероятността от настъпване на неизпълнение през следващите 12 месеца – към отчетната дата
- качествени критерии: промяна на рисък групата на експозицията към клиента от „Редовен“ в „Под наблюдение“, „Необслужван“ или „Загуба“, която не се дължи на прекласификация на експозиции на свързани с клиента трети лица към Банката; данни от попълнен въпросник за оценка на качеството на кредитите (въпросниците изследват наличието на увеличен кредитен рисък или на кредитна обезценка от датата на отпускане на кредита, като оценката се извършва на база система от въпроси за финансовото състояние, ликвидността, правното състояние и др., всеки от които участва в крайния резултат с определено тегло); друга разумна и аргументирана информация.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Кредитна обезценка след първоначално признаване:

Финансовият актив е с кредитна обезценка след първоначално признаване при настъпване на комбинация от събития, които може да включват значително финансово затруднение на дължника, което води до невъзможност за погасяване на пълния размер на дълга.

Обективни доказателства за кредитна обезценка на финансовия актив са:

- количествени критерии: просрочие на дължими плащания по кредита от над 90 дни.
- качествени критерии: промяна на риск групата на експозицията към клиента на „Необслужван“ или „Загуба“ по причини, различни от прекласификация на експозиции на свързани с клиента трети лица към Банката или присъаждане на статус на кредита „Съдебен“ или „Присъден“; разумна и аргументирана информация, данни от попълнен въпросник за оценка на качеството на кредитите.

Финансови активи, закупени или първоначално създадени с голям отбив, който отразява понесени кредитни загуби, се категоризират като Закупен или първоначално създаден финансов актив с кредитна обезценка (наричани за краткост по-долу „POCI“ - Purchased or originated credit impaired) и се причисляват към категорията на финансовите активи с кредитна обезценка

Фази на отчитане на кредитните експозиции

В зависимост от наличието на значително увеличен кредитен рисков след първоначално признаване и на кредитна обезценка след първоначално признаване, кредитните експозиции се отчитат в следните фази:

- Фаза 1 – по експозицията не се наблюдава значително увеличен кредитен рисков след първоначалното ѝ признаване
- Фаза 2 – налице е значително увеличен кредитен рисков след първоначално признаване
- Фаза 3 – налице е кредитна обезценка

Фазата на отчитане на кредитните експозиции се определя към всяка отчетна дата на база на оценката за наличие на значително увеличение в кредитния рисков след първоначално признаване и на кредитна обезценка.

Определяне на очакваните кредитни загуби на кредитните експозиции

Индивидуално и колективно оценявани за обезценка кредитни експозиции

Индивидуално оценявани кредитни експозиции за обезценка са всички значими експозиции (експозиции над 500 хил. лв.) във Фаза 3 и други експозиции по преценка на Банката. Колективно оценявани кредитни експозиции за обезценка са всички кредитни експозиции, които не са индивидуално оценявани за обезценка. При определяне на ОКЗ на кредитните експозиции, Банката използва различни подходи, в зависимост от това дали кредитната експозиция е индивидуално оценявана за обезценка или колективно.

Определяне ОКЗ за колективно оценявани експозиции за обезценка

Използваните подходи за определяне на ОКЗ отчитат историческото поведение на кредитните експозиции и очакваното бъдещо развитие на отделни макро-икономически, пазарни, нормативни и др. фактори, оказващи влияние върху възможността на кредитополучателите да обслужват задълженията си по кредитните експозиции. ОКЗ се определя на ниво кредит и се изчислява по формулата $ECL = EAD \times PD \times LGD$ където:

- EAD (exposure at default) – текуща балансова експозиция + CCF x неизползвана част от разполагаемия лимит, където CCF – кредитен конверсионен фактор; EAD за задбалансови ангажименти = CCF x задбалансов ангажимент;
- PD (probability of default) – приложимата за кредита вероятност от настъпване на неизпълнение, изчислена по модела за изчисление на вероятностите за настъпване на неизпълнение. За кредити във Фаза 1 се ползва вероятност от настъпване на неизпълнение през следващите 12 месеца. За кредити във Фаза 2 и Фаза 3 се ползва вероятност от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия актив;
- LGD (loss given default) – загуба при настъпване на случай на неизпълнение – представлява разликата между кредитната експозиция и общия размер на NRV (дефинирано по-долу) на наличните обезпечения по кредита (в случай, че $NRV > 0$) и размера на кредитната експозиция; в случай, че NRV на обезпеченията надвишава кредитната експозиция, $LGD = 0$;
- NRV (Net Realizable Value) – нетна възстановима стойност на обезпечението към съответната отчетна дата; определя се като сборът от пазарните стойности на обезпеченията по кредита, изчислени при ползването на стандартни допускания за (i) очаквани промени на стойността във времето, (ii) очакван срок за реализация и (iii) очаквани разходи по реализацията.

Стойностите на параметрите, допусканията и правилата за изчисление са дефинирани детайлно в

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Политиката за класификация, провизиране и обезценка на финансови активи и условни задължения.

Определяне на ОКЗ за индивидуално оценявани експозиции за обезценка

Очакваната кредитна загуба се определя на ниво кредит. Кредитната експозиция се оценява за обезценка чрез сравнение на брутната стойност на експозицията с нетната настояща стойност от прогнозните парични потоци от дейността, продажба на обезпечението или други източници. Очакваните парични потоци имат прогнозен характер и при анализа се разглеждат най-малко два основни сценария: (i) сценарий, при който експозицията се обслужва редовно съгласно действащия погасителен план и (ii) сценарий, в който експозицията се погасява от реализация на обезпечението. Очакваните парични потоци от реализация на обезпечението се определят на индивидуална база за съответната експозиция. Нетната настояща стойност на паричните потоци от различните сценарии се претегля с различна тежест за достигане на обобщен резултат, който се сравнява с брутната стойност на кредита. ОКЗ представя разликата между брутната стойност на кредита и претеглената нетна настояща стойност на очакваните парични потоци по различните сценарии.

С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлни процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, видовете обезпечения приемливи за Банката, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност. Банката е приела и следи за спазването на лимити за кредитна експозиция по отрасли. Тези лимити целят ограничаване концентрацията на кредитния портфейл, което би довело до завишен кредитен рисков.

Качество на вземания от Централната банка

Следващите таблици представят информация за кредитното качество и максималната изложеност на кредитен рисков за експозициите към Централната банка съгласно вътрешната рискова класификация на Банката. Представените суми отразяват амортизираната стойност на експозициите преди коректива за кредитни загуби и коректива за кредитни загуби през отчетния период.

Промяна в брутната амортизирана стойност

Стойност на 1 януари 2019
Нововъзникнали експозиции
Изплатени експозиции
Трансфер между фазите
Стойност на 31 декември 2019

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2019
Стойност на 1 януари 2019	93,552	-	-	93,552
Нововъзникнали експозиции	1,160,626	-	-	1,160,626
Изплатени експозиции	(1,210,545)	-	-	(1,210,545)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2019	43,633	-	-	43,633

Промяна на коректива за обезценка

Стойност на 1 януари 2019
Нововъзникнали експозиции
Изплатени експозиции
Трансфер между фазите
Стойност на 31 декември 2019

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2019
Стойност на 1 януари 2019	20	-	-	20
Нововъзникнали експозиции	-	-	-	-
Изплатени експозиции	(11)	-	-	(11)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2019	9	-	-	9

Промяна в брутната амортизирана стойност

Стойност на 1 януари 2018
Нововъзникнали експозиции
Изплатени експозиции
Трансфер между фазите
Стойност на 31 декември 2018

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2018
Стойност на 1 януари 2018	62,262	-	-	62,262
Нововъзникнали експозиции	166,520	-	-	166,520
Изплатени експозиции	(135,230)	-	-	(135,230)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2018	93,552	-	-	93,552

Промяна на коректива за обезценка

Стойност на 1 януари 2018
Нововъзникнали експозиции
Изплатени експозиции
Трансфер между фазите
Стойност на 31 декември 2018

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2018
Стойност на 1 януари 2018	13	-	-	13
Нововъзникнали експозиции	7	-	-	7
Изплатени експозиции	-	-	-	-
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2018	20	-	-	20

Качество на кредити и вземания от банки

Следващите таблици представят информация за кредитното качество и максималната изложеност на

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

кредитен риск за експозициите към банки съгласно вътрешната рискова класификация на Банката. Представените суми отразяват амортизираната стойност на експозициите преди коректива за кредитни загуби и коректива за кредитни загуби през отчетния период.

Промяна в брутната амортизирана стойност

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2019
Стойност на 1 януари 2019	33,383	-	-	33,383
Нововъзникнали експозиции	373,761	-	-	373,761
Изплатени експозиции	(380,978)	-	-	(380,978)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2019	26,166	-	-	26,166

Промяна на коректива за обезценка

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2019
Стойност на 1 януари 2019	7	-	-	7
Нововъзникнали експозиции	-	-	-	-
Изплатени експозиции	(4)	-	-	(4)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2019	3	-	-	3

Промяна в брутната амортизирана стойност

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2018
Стойност на 1 януари 2018	25,114	-	-	25,114
Нововъзникнали експозиции	53,875	-	-	53,875
Изплатени експозиции	(45,606)	-	-	(45,606)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2018	33,383	-	-	33,383

Промяна на коректива за обезценка

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2018
Стойност на 1 януари 2018	7	-	-	7
Нововъзникнали експозиции	6	-	-	6
Изплатени експозиции	(6)	-	-	(6)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2018	7	-	-	7

Качество на дългови и капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД

Следващите таблици представят информация за кредитното качество и максималната изложеност на кредитен риск за експозициите към дългови и капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД съгласно вътрешната рискова класификация на Банката. Представените суми отразяват амортизираната стойност на експозициите преди коректива за кредитни загуби и коректива за кредитни загуби през отчетния период.

Промяна в брутната амортизирана стойност

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2019
Стойност на 1 януари 2019	44,500	-	-	44,500
Нововъзникнали експозиции	-	-	-	-
Изплатени експозиции	(17,229)	-	-	(17,229)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2019	27,271	-	-	27,271

Промяна на коректива за обезценка

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2019
Стойност на 1 януари 2019	146	-	-	146
Нововъзникнали експозиции	-	-	-	-
Изплатени експозиции	(109)	-	-	(109)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2019	37	-	-	37

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Промяна в брутната амортизирана стойност

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2018
Стойност на 1 януари 2018	74,746	-	-	74,746
Нововъзникнали експозиции	5,025	-	-	5,025
Изплатени експозиции	(35,271)	-	-	(35,271)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2018	44,500	-	-	44,500

Промяна на коректива за обезценка

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2018
Стойност на 1 януари 2018	170	-	-	170
Нововъзникнали експозиции	57	-	-	57
Изплатени експозиции	(81)	-	-	(81)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2018	146	-	-	146

Качество на кредити и вземания от клиенти

Следващите таблици представят информация за кредитното качество и максималната изложеност на кредитен риск за експозициите към клиенти съгласно вътрешната рискова класификация на Банката. Представените суми отразяват амортизираната стойност на експозициите преди коректива за кредитни загуби и коректива за кредитни загуби през отчетния период.

Промяна в брутната амортизирана стойност

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2019
Стойност на 1 януари 2019	142,168	21,118	32,698	195,984
Нововъзникнали експозиции	49,983	1,433	21	51,437
Изплатени експозиции	(24,184)	(2,273)	(1,073)	(27,530)
Преминаване към Фаза1	208	(208)	-	-
Преминаване към Фаза2	(6,612)	7,049	(437)	-
Преминаване към Фаза3	(186)	(1,543)	1,729	-
Отписани суми	-	-	(1,487)	(1,487)
Стойност на 31 декември 2019	161,377	25,576	31,451	218,404

Промяна на коректива за обезценка

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2019
Стойност на 1 януари 2019	54	258	12,056	12,368
Нововъзникнали експозиции	18	15	102	135
Изплатени експозиции	(31)	(71)	(647)	(749)
Увеличение на коректива за обезценка от непризнати лихви на кредити във Фаза 3	-	-	108	108
Преминаване към Фаза1	5	(5)	-	-
Преминаване към Фаза2	-	13	(13)	-
Преминаване към Фаза3	(2)	(130)	132	-
Отписани суми	-	-	(1,487)	(1,487)
Стойност на 31 декември 2019	44	80	10,251	10,375

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Промяна в брутната амортизирана стойност

Стойност на 1 януари 2018

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2018
Стойност на 1 януари 2018	145,800	18,635	35,512	199,947
Нововъзникнали експозиции	37,912	1,873	88	39,873
Изплатени експозиции	(29,187)	(4,027)	(3,782)	(36,996)
Преминаване към Фаза1	1,382	(1,345)	(37)	-
Преминаване към Фаза2	(13,057)	13,195	(138)	-
Преминаване към Фаза3	(682)	(7,213)	7,895	-
Отписани суми	-	-	(6,840)	(6,840)
Стойност на 31 декември 2018	142,168	21,118	32,698	195,984

Промяна на коректива за обезценка

Стойност на 1 януари 2018

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2018
Стойност на 1 януари 2018	73	646	18,462	19,181
Нововъзникнали експозиции	186	248	1	435
Изплатени експозиции	(16)	(264)	(217)	(497)
Увеличение на коректива за обезценка от непризнати лихви на кредити във Фаза 3	-	-	89	89
Преминаване към Фаза1	2	(2)	-	-
Преминаване към Фаза2	(57)	58	(1)	-
Преминаване към Фаза3	(134)	(428)	562	-
Отписани суми	-	-	(6,840)	(6,840)
Стойност на 31 декември 2018	54	258	12,056	12,368

Промяната в размера на поетите ангажименти и договори за финансови гаранции и промяната в провизиите за преоценка е представена в таблиците по-долу.

Промяна в размера на поетите ангажименти и договори за финансови гаранции

Стойност на 1 януари 2019

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2019
Стойност на 1 януари 2019	22,374	306	6	22,686
Нововъзникнали експозиции	19,361	1,136	10	20,507
Изплатени експозиции	(12,440)	(1,007)	(3)	(13,450)
Преминаване към Фаза1	7	(4)	(3)	-
Преминаване към Фаза2	(2,392)	2,392	-	-
Преминаване към Фаза3	-	-	-	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2019	26,910	2,823	10	29,743

Промяна в провизията за преоценка

Стойност на 1 януари 2019

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2019
Стойност на 1 януари 2019	7	5	-	12
Нововъзникнали експозиции	2	3	6	11
Изплатени експозиции	(2)	(5)	-	(7)
Преминаване към Фаза1	(1)	1	-	-
Преминаване към Фаза2	-	-	-	-
Преминаване към Фаза3	-	-	-	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2019	6	4	6	16

**ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА**

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

<u>Промяна в размера на поетите ангажименти и договори за финансова гаранция</u>	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2018
Стойност на 1 януари 2018	27,337	-	-	27,337
Нововъзникнали експозиции	10,214	261	6	10,481
Изплатени експозиции	(15,132)	-	-	(15,132)
Преминаване към Фаза1	-	-	-	-
Преминаване към Фаза2	(45)	45	-	-
Преминаване към Фаза3	-	-	-	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2018	22,374	306	6	22,686

<u>Промяна в провизията за преоценка</u>	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2018
Стойност на 1 януари 2018	10	-	-	10
Нововъзникнали експозиции	1	5	-	6
Изплатени експозиции	(4)	-	-	(4)
Преминаване към Фаза1	-	-	-	-
Преминаване към Фаза2	-	-	-	-
Преминаване към Фаза3	-	-	-	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2018	7	5	-	12

Информацията за кредити и вземания от клиенти по класификационни групи е както следва:

31 декември 2019	По предоставени кредити и вземания от клиенти			Неусвоен анджакимент	По предоставени гаранции			
Група	Размер	дял в %	Обезценка	Размер	Размер	дял в %	Провизии за кредитни загуби	
Обслужвани	186,932	85.59	124	25,030	4,713	100.00	17	
Необслужвани	31,472	14.41	10,251	-	-	-	-	
Общо	218,404	100.00	10,375	25,030	4,713	100.00	17	

Група	По предоставени кредити и вземания от клиенти			Неусвоен ангажимент	По предоставени гаранции		
	Размер	дял в %	Обезценка		Размер	Размер	дял в %
Обслужвани	163,200	74.72	312	17,838	4,822	102.31	12
Необслужвани	32,784	15.01	12,056	26	-	-	-
Общо	195,984	100.00	12,368	17,864	4,822	100.00	12

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

	31.12.2019	31.12.2018		
	Просрочени, но необезценени	Обезценени	Просрочени, но необезценени	Обезценени
Без просрочие	-	66,409	-	52,406
Просрочия до 30 дни	16,257	846	13,005	2,992
Просрочия от 31 до 60 дни	660	59	2,949	882
Просрочия от 61 до 90 дни	342	392	1,492	4,513
Просрочия от 91 до 180 дни	959	125	1,165	183
Просрочия над 180 дни	4,076	23,805	2,408	20,315
Отчетна стойност	22,294	91,636	21,019	81,291
Коректив за загуби от обезценка	-	(10,374)	-	(12,368)
Балансова стойност	22,294	81,262	21,019	68,923

Обезценените експозиции включват тези, по които Банката е отчела обезценка.

В следната таблица е представен портфейлът на Банката на база приети по вид обезпечения:

	2019	2018
Обезпечени с парични средства и ДЦК	420	1,001
Обезпечени с ипотека	177,297	155,956
Залог на машини и съоръжения	8,248	8,790
Залог на вземания	21,261	17,267
Други обезпечения	9,147	8,554
Необезпечени	2,031	4,416
 Обезценка	 (10,375)	 (12,368)
Общо	208,029	183,616

Банката приема жилищни имоти като обезпечение за *ипотечните кредити*, които предоставя на своите клиенти. Банката следи за обезпечеността на ипотечните кредити в Банкиране на дребно, използвайки съотношението заем към стойност (LTV), което се изчислява като съотношение на брутната сума на заема към пазарна стойност на обезпечението. Оценката на обезпечението се базира на (1) външна оценка от лицензиирани оценители от утвърден списък, който съгласно вътрешните правила на Банката подлежи на годишно преразглеждане и на (2) допълнителен преглед и корекции на стойността съгласно изгответо техническо становище на експерти на Банката. Стойността на обезпечението за жилищни ипотечни кредити обикновено се базира на първоначалната стойност на обезпечението, актуализирана въз основа на промени в индексите на цените на жилищата и съответно на периодична преоценка на обезпеченията съгласно действащите вътрешни правила за кредитна дейност. В допълнение, Банката изиска актуализация на стойностите на обезпеченията при всяко предоваряне, преструктуриране или започване на принудително изпълнение по индивидуални експозиции.

Таблицата по-долу показва експозициите от ипотечни кредити (тези с цел покупка на жилище и които имат обезпечение жилищен имот) по диапазони на LTV. Стойността, с която обезпеченията участват при изчислението на LTV е по-малката от пазарната и застрахователната им стойност

	31.12.2019	31.12.2018		
	Брутната амортизирана стойност	Коректив за загуби от обезценка	Брутната амортизирана стойност	Коректив за загуби от обезценка
LTV ratio/кофициент кредит - стойност				
Под 50%	4,397	-	3,559	-
51-70%	6,451	-	4,708	-
71-90%	8,889	(18)	6,782	(1)
91-100%	1,372	(1)	1,484	(25)
Над 100%	1,881	(197)	1,747	(148)
Общо	22,990	(216)	18,280	(174)

ТОКУДА БАНК АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ****ЗА 2019 ГОДИНА**

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

В таблицата по-долу е представена информация за кредитните рейтинги при определяне на кредитното качеството на финансови активи на Банката. Банката използва като основен източник информация за кредитни рейтинги от рейтинговата агенция Fitch, а където такива не са налични е използван рейтинг на друга рейтингова агенция (S&P).

	31.12.2019	31.12.2018
Вземания от Централната банка:		
рейтинг BBB	43,623	-
рейтинг BBB-	-	93,532
Общо вземания от Централната банка	43,623	93,532
Кредити и вземания от банки		
рейтинг A+	-	5,670
рейтинг A-	-	10,429
рейтинг AA-	9,775	-
рейтинг BBB+	4,790	5,121
рейтинг BBB-	11,561	5,578
рейтинг BB	36	75
без рейтинг	1	6,503
Общо кредити и вземания от банки	26,163	33,376
Финансови активи по ССПЗ		
рейтинг AAA	31,273	-
рейтинг BBB-	6,000	-
без рейтинг	161	174
Общо финансови активи по ССПЗ	37,434	174
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД		
рейтинг A+	-	1,877
рейтинг A	1,915	-
рейтинг BB+	-	5,417
рейтинг BBB	-	27,458
рейтинг BBB-	25,027	9,309
Общо дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	26,942	44,061
Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД		
без рейтинг	293	293
Общо капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД	293	293

Кредитите и вземанията от банки без рейтинг към 31.12.2018 г. включват вземане от чуждестранна банка, която няма присъден кредитен рейтинг от рейтингова агенция и за която за целите на обезценката е използван приравнен кредитен рейтинг.

Финансовите активи, държани за търгуване без рейтинг представляват основно корпоративни облигации и акции на местни емитенти, за които няма кредитен рейтинг от рейтингова агенция. Инвестициите в ценни книжа с рейтинг по-нисък от BBB+ са изрично одобрени от Комитета за управление на активите и пасивите.

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Концентрация на кредитен рисък

Значителен процент от кредитния портфейл на Банката е концентриран в ограничен брой кредитополучатели. Независимо от регуляторните ограничения за големи експозиции, съществува рисък дейността на Банката, финансовото ѝ състояние и резултатите от дейността ѝ да бъдат негативно повлияни при неизпълнение на задълженията от страна на някои от най-големите кредитополучатели. Информация за големите експозиции на Банката към клиенти, различни от банки (експозиции, които представляват 10% или повече от капиталовата база на Банката) по балансова стойност към 31 декември 2019 г. и 2018 г. е представена в таблицата по-долу:

	2019		2018	
	в хиляди лева	% от капиталова база	в хиляди лева	% от капиталова база
Най-голяма обща експозиция към клиентска група	7,980	19.20%	9,151	21.72%
Общ размер на петте най-големи експозиции	33,309	80.14%	34,392	81.64%
Обща сума на всички експозиции – над 10% от капитала	78,627	189.18%	72,054	171.05%

Концентрацията на кредитен рисък по икономически сектори е оповестена в Приложение 8.

29.3. Ликвиден рисък

Ликвидният рисък се поражда от несъответствието между падежа на активите и пасивите и възможна липса на достатъчно средства, с които Банката да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи и възможните искове по задбалансови задължения.

Дейността на Банката изиска устойчив паричен поток, който да замени съществуващите депозити при изтичането на срока им (падежа), както и да задоволи търсенето на клиентите за допълнителни кредити.

При управление на ликвидността Банката взема предвид и ангажментите, свързани с неусвоената част на отпуснатите кредити и нивото на всички условни ангажменти.

За осигуряване спазване на политиката по ликвидността Банката предприема следните мерки:

- разработва правила и процедури за управление на ликвидността;
- дефинира адекватните ликвидни активи;
- изгражда информационна система за наблюдение на ликвидността на основата на падежна таблица;
- формира показатели за измерване на ликвидността;
- определя орган за регулиране на ликвидността и неговите отговорности и задачи;
- определя система за управление и контрол на ликвидния рисък;
- разработва сценарии за действие на Банката както в нормална обстановка – „действащо предприятие“, така и в период на „ликвидна криза“;
- регламентира задължителната информация за нуждите на текущото управление, както и за отчетността пред БНБ.

Основните параметри на политиката по ликвидността на Банката се приемат от Управителния съвет, като цялостната организация по нейното изпълнение се възлага на Комитета по управление на активите и пасивите, като той е основен орган за управление на ликвидността на Банката. Комитетът носи пряка отговорност за състоянието на ликвидността и за текущото ѝ управление на основата на решенията на Управителния съвет, както и за текущото управление на активите и пасивите. Комитетът заседава най-малко веднъж месечно, а при необходимост (при опасност от ликвидна криза) и ежедневно, с цел преодоляване на евентуални ликвидни затруднения.

Контролът и регулирането на ликвидността общо за Банката и по офиси се извършва централизирано от управление „Ликвидност и пазари“.

Следи се нивото на ликвидните средства и нивото на ликвидните средства за поддържане. На тази база се следи съотношението налични ликвидни средства/кредитни вложения и други вземания на Банката.

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Банката поддържа голям обем високоликвидни активи под формата на парични средства в каса и в БНБ, които ѝ гарантират без проблемно посрещане на ликвидни нужди. Към 31 декември 2019 г. и 2018 г. паричните средства и парични салда при БНБ представляват съответно 14% и 25% от общите активи на Банката.

Като допълнителен инструмент за осигуряване на ликвидност, Банката използва предоставените средства на банки. В основната си част това са депозити в първокласни международни и български банки с падеж до 7 дни. Към 31 декември 2019 г. и 2018 г. кредитите и вземанията от банки представляват съответно 7% и 8% от общите активи на Банката.

Държавните ценни книжа, които Банката притежава и не е заложила като обезпечение към 31 декември 2019 г. и 2018 г. са съответно 11% и 8% от общите активи. Поддържайки 32% (2018 г.: 41%) от активите си в бързоликвидни активи, Банката е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежиращи финансови пасиви.

Брутният (недисконтиран) номинален изходящ паричен поток на финансовите пасиви на Банката е както следва:

31 декември 2019	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
Депозити от банки	113	-	-	-	-	113
Депозити от клиенти	202,954	18,526	77,681	46,239	1,988	347,388
Задължения по договори за лизинг	91	181	805	1,645	338	3,060
Други финансови пасиви	219	-	-	-	-	219
Общо финансови пасиви	203,377	18,707	78,486	47,884	2,326	350,780
31 декември 2018	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
Депозити от банки	268	-	-	-	-	268
Депозити от клиенти	202,369	24,626	69,083	62,564	2,450	361,092
Други финансови пасиви	142	-	-	-	-	142
Общо финансови пасиви	202,779	24,626	69,083	62,564	2,450	361,502

Финансовите пасиви на Банката са формирани основно от привлечени средства по депозити на физически и юридически лица. Към 31 декември 2019 г. голяма част от тях – 58% (2018 г.: 56%) са с остатъчен срок под 1 месец. Често клиентите предпочитат сключване на договор за депозит с единомесечен срок и предоговарянето му за продължителен период от време. Поради това единомесечните депозити практически са относително постоянен ресурс за Банката.

29.4. Пазарен рисков

Пазарен е рискът, при който е възможно промените в пазарните цени на финансовите активи, лихвените нива или валутните курсове да окажат неблагоприятно влияние върху резултата от дейността на Банката. Пазарен рисков възниква по открити позиции в лихвени, валутни и капиталови инструменти, които са чувствителни към общи и специфични пазарни движения и оказват влияние върху рентабилността на Банката. Пазарната експозиция се управлява от Банката в съответствие с рисковите ограничения, определени от Ръководството.

Банката управлява притежаваните от нея финансови инструменти, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозицията по отношение на пазарен рисков се управлява в съответствие с лимитите за рисков, определени от Ръководството на Банката посредством покупко-продажба на финансови инструменти или чрез откриване на компенсираща позиция за хеджиране на риска.

За минимизиране източниците на пазарен рисков Банката е приела правила за инвестиции във финансови инструменти, както следва:

- Чуждестранни държавни ценни книжа – могат да бъдат закупувани само, ако имат кредитен рейтинг,

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

не по-нисък от BBB/положителна перспектива на Standard&Poors или еквивалентна оценка за кредитоспособност, като максималното ниво на експозицията е лимитирано;

- Корпоративни облигации, емитирани от банки – при кредитен рейтинг на емитента, не по-нисък от BBB/положителна перспектива на Standard&Poors или еквивалентна оценка за кредитоспособност, като максималното ниво на експозицията е лимитирано;
- Корпоративни акции – лимитирана обща експозиция;
- Корпоративни облигации - могат да бъдат закупувани само, ако имат кредитен рейтинг, не по-нисък от BBB/положителна перспектива на Standard&Poors или еквивалентна оценка за кредитоспособност. В противен случай се прави прецизен анализ на количествени и качествени показатели, за да бъде максимално защитена тезата за тяхното закупуване. Максималното ниво на експозицията е лимитирано.

Отклонения от заложените лимити се допускат след изрично одобрение от страна на Комитета за управление на активите и пасивите.

Управлението на пазарните рискове включва:

- Определяне на съотношението на ценни книжа и активи на паричния пазар. Това съотношение е динамична величина и както съотношението банков/търговски портфейл се определя съобразно матуритетната структура на привлечените средства на Банката, входящите и изходящи парични потоци, нуждите от ликвидност, нивото на доход и целите на Банката;
- Анализ на съотношението риск/доход.

В съответствие с приетите цели и принципи Банката прилага следните подходи за управление на пазарния риск:

- VaR анализ, Анализ на дюрацията на финансовите инструменти и стандартизиран лихвени шокове за определяне и анализиране на ефекта от различни рискови фактори върху стойността и доходността на портфейла, за да се определи оптималното съотношение риск/доход;
- Банката анализира съотношението риск/доход, като при равен риск избира инвестициите с по-висок доход, а при равен доход – тези с по-нисък риск.

Комитетът по управление на активите и пасивите приема алтернативни сценарии за действия в обстановка на повишен пазарен риск, предизвикани в резултат на резки промени в условията на пазара, в рамките на предоставените лимити за отделните видове операции. Комитетът осъществява наблюдение и предлага вземането на мерки за отклоняване от обичайните лимити, с оглед преодоляването на такива ситуации.

За оценка на лихвената чувствителност на търговския портфейл Банката използва модифицираната дюрация на портфейла, изчислявана на дневна база.

За оценка на ефекта от потенциално възможни екстремни флукутации на лихвените нива върху стойността на търговския портфейл Банката анализира ефекта от 100 базисни точки, като този ефект не трябва да надвишава 5% от капиталовата база, изчислена през последното тримесечие.

По смисъла на Наредба 7 на БНБ, Банката анализира ефекта на промяна на лихвите с 200 б.т. като очакван резултат върху капитала. Ефектът не трябва да надвишава 20% от капиталова база.

29.4.1. Лихвен риск

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Банката се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Банката използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/дисбаланса), разпределящ лихвоносните активи и пасиви по времеви диапазони, в зависимост от моментните на тяхната преоценка (за инструментите с плаващ лихвен процент) и падеж (за инструментите с фиксиран лихвен процент). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент. Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Банката, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна нетна лихвена доходност. Ръководството оценява експозицията на Банката към лихвен риск в банков

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

портфейл и чувствителността ѝ към този рисков, като умерена, с оглед обемите и структурата на бизнеса.

При управление на лихвения рисков Банката прилага политика и процедури, адекватни на характера и сложността на нейната дейност. Посредством управлението на лихвения рисков Банката се стреми към стабилизиране на спреда между лихвените приходи и лихвените разходи с цел осигуряване адекватна рентабилност и максимизирана стойност при приемлива степен на рисков.

Управлението на лихвения рисков в Банката се основава на оценката на размера и чувствителността на експозицията към промени в пазарните лихвени проценти и вероятността за реализиране на тези промени. Банката е изградила система за измерване на лихвения рисков, която покрива всички източници на лихвен рисков и оценява ефекта от промените в лихвените проценти.

Лихвените проценти за активи и пасиви, деноминирани в български лева, обичайно се определят на база на движението на основния лихвен процент, определян от Централната банка. Лихвените проценти за активи и пасиви, деноминирани в евро, са базирани на котировките на Европейската централна банка.

В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти, Банката е изложена на рисков от промени в основните лихвени индекси, служещи за определяне на лихвените проценти.

В зависимост от конкретните условия се използват следните подходи при управлението на лихвения рисков, прилагайки метода на дисбаланса:

- Балансираност – осигуряване на паритет между лихвочувствителните активи и пасиви;
- Преструктуриране на портфейлите от активи и пасиви при възникването на циклични изменения на лихвените проценти;
- Определяне размера на лихвените проценти, както и техния вид (фиксирани или променливи) по активите и пасивите на Банката в зависимост от тенденциите на развитие на вътрешния и международни финансови пазари.

В своята дейност Банката се стреми към заемане на положителен дисбаланс по отношение на мaturитета на активите и пасивите и балансирана позиция по отношение на лихвочувствителните активи и пасиви.

Лихвените активи и пасиви на Банката, категоризирани по дата на договорената промяна в лихвените проценти по периоди на промяна на лихвения процент е както следва:

31 декември 2019	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
Лихвени активи						
Кредити и вземания от банки	26,163	-	-	-	-	26,163
Кредити и вземания от клиенти	173,553	119	2,450	9,050	22,857	208,029
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	8,439	5,047	-	13,455	-	26,941
Общо лихвени активи	208,155	5,166	2,450	22,505	22,857	261,133
Лихвени пасиви						
Депозити от банки	113	-	-	-	-	113
Депозити от клиенти	202,950	18,508	77,314	45,655	1,849	346,276
Общо лихвени пасиви	203,063	18,508	77,314	45,655	1,849	346,389
Дисбаланс между лихвените активи и пасиви, нетно	5,092	(13,342)	(74,864)	(23,150)	21,008	(85,256)

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

31 декември 2018	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
<i>Лихвени активи</i>						
Кредити и вземания от банки	33,376	-	-	-	-	33,376
Кредити и вземания от клиенти	145,264	6,046	3,541	3,809	24,956	183,616
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	947	2,741	1,769	38,604	-	44,061
Общо лихвени активи	179,587	8,787	5,310	42,413	24,956	261,053
<i>Лихвени пасиви</i>						
Депозити от банки	268	-	-	-	-	268
Депозити от клиенти	202,365	24,599	68,779	61,366	2,221	359,330
Общо лихвени пасиви	202,633	24,599	68,779	61,366	2,221	359,598
Дисбаланс между лихвените активи и пасиви, нетно	(23,046)	(15,812)	(63,469)	(18,953)	22,735	(98,545)

Средните ефективни лихвени проценти по лихвоносните финансовите инструменти на Банката са, както следва:

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Лихвоносни активи</i>		
Кредити и вземания от банки	0.52	0.77
Финансови активи по ССПЗ	1.73	-
Кредити и вземания от клиенти	4.55	4.53
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	2.16	2.78
<i>Лихвоносни пасиви</i>		
Депозити от банки	-	-
Депозити от клиенти	0.38	0.52

29.4.2. Валутен риск

Валутният рисков представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Банката в резултат на промени във валутните курсове.

В Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран със Закон за валутен борд. Откритата позиция на Банката в евро не носи рисков за Банката.

Валутният рисков е рисков от негативно влияние на колебания в преобладаващите валутни курсове върху финансово състояние и паричните потоци на Банката. Основната част от активите и пасивите на Банката са деноминирани в евро или левове, поради което неблагоприятна промяна на валутните курсове е несъществена. Банката цели да не държи открити позиции във валути, различни от евро.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност е следната:

31 декември 2019

	Лева	Евро	Долари на САЩ	Японски йени	Други	Общо
Активи						
Парични средства и вземания от Централната банка	50,129	1,927	719	230	188	53,193
Кредити и вземания от банки	389	18,925	2,723	3,403	723	26,163
Финансови активи по ССПЗ	161	6,000	31,273	-	-	37,434
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	14,288	12,653	-	-	-	26,941
Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД	293	-	-	-	-	293
Кредити и вземания от клиенти	146,921	61,108	-	-	-	208,029
Общо активи	212,181	100,613	34,715	3,633	911	352,053
Пасиви						
Депозити от банки	-	67	46	-	-	113
Депозити от клиенти	174,630	132,425	34,679	3,632	910	346,276
Други финансови пасиви	-	218	1	-	-	219
Общо пасиви	174,630	132,710	34,726	3,632	910	346,608
Нетна позиция	37,551	(32,097)	(11)	1	1	5,445
31 декември 2018						
	Лева	Евро	Долари на САЩ	Японски йени	Други	Общо
Активи						
Парични средства и вземания от Централната банка	43,943	56,561	727	139	138	101,508
Кредити и вземания от банки	5,295	6,208	17,369	3,898	606	33,376
Финансови активи по ССПЗ	174	-	-	-	-	174
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	15,844	13,383	14,834	-	-	44,061
Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД	293	-	-	-	-	293
Кредити и вземания от клиенти	124,143	59,473	-	-	-	183,616
Общо активи	189,692	135,625	32,930	4,037	744	363,028
Пасиви						
Депозити от банки	-	172	96	-	-	268
Депозити от клиенти	182,209	139,439	32,928	4,009	745	359,330
Други финансови пасиви	1	80	59	2	-	142
Общо пасиви	182,210	139,691	33,083	4,011	745	359,740
Нетна позиция	7,482	(4,066)	(153)	26	(1)	3,288

29.4.3. Ценови рисък

Ценовият рисък е свързан с промените в пазарните цени на финансовите активи и пасиви, при които Банката може да претърпи загуба. Основният рисък за Банката е намаление на пазарните цени на притежаваните от нея финансови инструменти държани за търгуване да доведе до спад на нетната печалба. Както е описано в Приложения 6 и 7, основната част от инвестициите на Банката са в български държавни ценни книжа, които

**ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА**

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

не носят съществен ценови риск.

29.4.4. Чувствителност към пазарен риск

В съответствие с приетите цели и принципи Банката прилага: VaR (Value-at-risk) анализ, Duration анализ и Стандартизирани лихвени шокове за определяне и анализиране на ефекта от различни рискови фактори върху стойността и доходността на портфейла, като по този начин цели да намери оптималното съотношение риск/доход.

Към 31 декември 2019 г. Банката е направила анализ на лихвената чувствителност на база на предположението за паралелно повишение на лихвената крива, приложено върху лихвения дисбаланс. Очакваният ефект при 200 б. т. е +/- 903 хил. лв. (2018: +/- 175 хил. лв.).

За оценка на ефекта от потенциално възможни екстремни флуктуации на лихвените нива Банката обичайно анализира ефекта от няколко стандартизираны лихвени шокове за портфейла от ценни книжа за търгуване. Ценовата флуктуация при паралелно изместване на кривата на доходността с 100 базисни точки не трябва да надвишава 5% от капиталовата база, изчислена през последното тримесечие. Към 31 декември 2019 г. съотношението е в размер на 0.32% от капиталовата база. (2018: поради липса на такива инструменти, Банката не е изчислявала това съотношение).

29.5. Справедлива стойност

Справедлива стойност на финансови инструменти

Банката определя справедливата стойност на финансовите си инструменти като се базира на налична пазарна информация или използва подходящи оценъчни техники, когато такава не е налична. Информация за балансовата и справедливата стойност на финансовите активи и пасиви е представена в Приложение 29.1

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Следните таблици обобщават информация за финансовите активи, представени по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние:

31 декември 2019	Балансова стойност	Nиво 1 - котирана пазарна цена	Nиво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Nиво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива	Не е налична справедлива стойност
Активи, оценени по справедлива стойност					
Финансови активи по ССПЗ	37,434	161	37,273	-	-
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	26,941	-	26,941	-	-
Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД	293	-	-	293	-
Общо	64,668	161	64,214	293	-
 31 декември 2018					
Балансова стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива	Не е налична справедлива стойност	
Активи, оценени по справедлива стойност					
Финансови активи по ССПЗ	174	174	-	-	-
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	44,061	-	44,061	-	-
Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД	293	-	-	293	-
Общо	44,528	174	44,061	293	-

Таблиците по долу съдържат информация за определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които не са представени по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

31 декември 2019

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
<i>Финансови активи</i>				
Парични средства и вземания от Централната банка	9,570	43,623	-	53,193
Кредити и вземания от банки	-	26,163	-	26,163
Кредити и вземания от клиенти	-	-	211,226	211,226
Общо	9,570	69,786	211,226	290,582

Финансови пасиви

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
<i>Финансови пасиви</i>				
Депозити от банки	-	113	-	113
Депозити от клиенти	-	346,618	-	346,618
Други финансови пасиви	-	-	219	219
Общо	-	346,731	219	346,950

31 декември 2018

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
<i>Финансови активи</i>				
Парични средства и вземания от Централната банка	7,976	93,532	-	101,508
Кредити и вземания от банки	-	33,376	-	33,376
Кредити и вземания от клиенти	-	-	185,909	185,909
Общо	7,976	126,908	185,909	320,793

Финансови пасиви

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
<i>Финансови пасиви</i>				
Депозити от банки	-	268	-	268
Депозити от клиенти	-	360,227	-	360,227
Други финансови пасиви	-	-	142	142
Общо	-	360,495	142	360,637

Справедливата стойност на предоставени кредити на клиенти с плаващ лихвен процент се приближава до балансовата им стойност. Справедливата стойност на кредити с фиксиран лихвен процент е определена на базата на текущите за Банката лихвени проценти.

Справедлива стойност на нефинансови активи

В таблиците по-долу е представена информация за основните оценителски методи и входящи данни при определянето на справедливата стойност на инвестиционните имоти (Приложение 11), активите придобити от необслужвани кредити (Приложение 12) и нетекущите активи, държани за продажба (Приложение 9).

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

31 декември 2019

	Метод на пазарни аналоги - използвани офертни цени продажба (евро кв. м.)	Приходен метод - използвани офертни цени за наем (евро кв. м.)
<i>Видове инвестиционни имоти</i>		-
ваканционен	6,145	358-489
търговски	6,448	257-3343
УПИ	<u>158</u>	25-30
Общо	<u>12,751</u>	-
<i>Нетекущи активи, държани за продажба</i>		
ваканционен	2,674	150-370
Общо	<u>2,674</u>	-
<i>Активи, придобити от необслужвани кредити</i>		
ваканционен	2,354	189-620
търговски	1,065	318-732
УПИ/ПИ	<u>828</u>	5-68
промишлен	13,931	75-900
жилищен	<u>1,353</u>	62-1409
	<u>19,531</u>	

31 декември 2018

	Метод на пазарни аналоги - използвани офертни цени продажба (евро кв. м.)	Приходен метод - използвани офертни цени за наем (евро кв. м.)
<i>Видове инвестиционни имоти</i>		-
ваканционен	6,145	446-509
търговски	6,287	288-2476
УПИ	<u>158</u>	25-30
Общо	<u>12,590</u>	-
<i>Нетекущи активи, държани за продажба</i>		
ваканционен	4,904	150-813
жилищен	<u>80</u>	250-345
Общо	<u>4,984</u>	4.23-5.88 1.82-2.19
<i>Активи, придобити от необслужвани кредити</i>		
ваканционен	239	127-165
търговски	1,276	318-816
УПИ/ПИ	<u>1,023</u>	1-72
промишлен	14,928	100-1026
жилищен	<u>1,307</u>	62-1408
	<u>18,773</u>	2-6

30. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

Съгласно изискванията на чл. 70, ал. 6 от Закона за кредитните институции, банките са задължени да оповестят някои количествени и качествени данни, свързани с основни финансови и други показатели поотделно за Република България, за другите държави - членки на ЕС и за третите държави, в които Банката има дъщерни дружества или е установила клонове.

Както е оповестено в Приложение 1, Токуда Банк АД осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

Банката няма дъщерни дружества и клонове, регистрирани извън Република България.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Обобщените количествени показатели, свързани със задължителните оповестявания, изисквани от Закона за кредитните институции, са както следва:

	2019	2018
Общ оперативен доход	13,764	13,289
Печалба/(Загуба) от дейността преди данъчно облагане	1,089	(334)
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	64	67
Доходност на активите (%)	0.29%	-0.07%
Приравнен брой служители на пълен работен ден към 31 декември	223	249
Получени държавни субсидии	-	-

Доходността на активите е изчислена на база средномесечните стойности на активите.

Банката извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник съгласно разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК). Като инвестиционен посредник Банката следва да отговаря на определени изисквания за защита на интересите на клиентите съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и Наредба 38 издадена от Комисията за финансова надзор (КФН). Банката е създала и прилага организация, правила и процедури за вътрешен контрол, свързани със сключването и изпълнението на договори с клиенти, с изискването на информация от клиенти, с воденето на отчетност и съхраняването на клиентски активи, съгласно изискванията на Наредба 38, чл. 28-31.

31. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА

Банката подлежи на регулативна нормативна база по отношение изпълнението на изискванията за капиталова адекватност, съгласно Директива 2013/36/EU относно достъпа до осъществяване на дейност от кредитните институции, Регламент (ЕС) 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници (пакет CRD IV) и българското законодателство. В България регистрираният акционерен капитал на банка не може да бъде по-малък от 10 милиона лева, като съществува допълнително изискване по всяко време собственият капитал (капиталовата база) на банката да не спада под този определен минимум.

Минималните нива на капиталова адекватност за банките в България, които институциите трябва да спазват са: съотношение на базовия собствен капитал от първи ред 4.5%, съотношение на капитала от първи ред 6%, съотношение на общата капиталова адекватност 8%.

Българската народна банка определя с Наредба №8 допълнителни капиталови буфери, които банките следва да поддържат над минималните капиталови изисквания. Към 31 декември 2019 г. те са:

- предпазен капиталов буфер, равняващ се на 2,5% от сумата на общата рискова експозиция на банката;
- антицикличен капиталов буфер – 0.5% от сумата на общата рискова експозиция на банката;
- буфер за системен рисков – 3% от сумата на общата рискова експозиция на банката.

Банката следи и анализира месечно капиталовите си позиции и изготвя тримесечни отчети за надзорни цели, които представя на БНБ, съгласно нормативните изисквания. Политиката за управление на капитала се стреми да осигури адекватно покритие на рисковете, възникващи в обичайния процес на банковата дейност, както и рискове от възникване на непредвидени обстоятелства. Основен приоритет при управлението на капитала е спазването на регуляторните изисквания за капиталова адекватност и поддържането на достатъчен по размер капитал, който покрива поетите рискове и осигурява достатъчен капиталов буфер за непредвидени събития.

Банката поддържа капиталовата адекватност над нивото на регуляторните изисквания. Кофициентът на общата капиталова адекватност към 31 декември 2019 г. е в размер на 18.50% (31 декември 2018 г.: 19.15%).

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Допълнителна информация е представена в таблицата по-долу.

	31.12.2019	31.12.2018
Собствен капитал	41,562	42,125
Базов собствен капитал от първи ред	41,562	42,125
Капиталови изисквания		
Размер на рисково претеглените експозиции за кредитен риск, кредитен риск от контрагента и риск от разсейване и свободни доставки	195,553	193,251
Общ размер на експозициите към позиционен, валутен и стоков риск	2,725	350
Общ размер на рисковите експозиции за операционен риск	26,400	26,400
Общ размер на рисковите експозиции	224,678	220,001
Съотношения на капиталовата адекватност и размери на капитала		
Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	18.50%	19.15%
Излишък(+)/Недостиг(-) на базов собствен капитал от първи ред	31,451	32,225
Съотношение на капитала от първи ред	18.50%	19.15%
Излишък(+)/Недостиг(-) на капитала от първи ред	28,081	28,925
Съотношение на общата капиталова адекватност	18.50%	19.15%
Излишък(+)/Недостиг(-) на общия капитал	23,588	24,525

32. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ

Разпространението на пандемията от COVID-19 в световен мащаб оказва влияние върху редица сектори на икономиката, доколкото под карантина се поставят глобални индустритални райони и цели държави. На 13 март 2020 г. в България е въведено извънредно положение. В страната са въведени строги противоепидемични мерки и ограничения имащи за цел да лимитират социалните контакти и да ограничат разпространението на вируса. Това доведе до нарушаване на нормалната икономическа дейност почти на всички стопански субекти в България.

Към датата на издаване на финансовия отчет продължава да има съществена несигурност по отношение на развитието и продължителността на пандемията, както за нивото на възстановяване и последиците за икономиката в страната през цялата 2020 г. Поради това, обхватът и ефектите върху бизнеса на Банката, респ. за нейната бъдеща дейност, активи и пасиви, е сложно и практически невъзможно да бъдат оценени с точност на този етап, но очакването е, че пандемията може да окаже негативно влияние върху кредитната активност, качеството на вече отпуснати кредити и на оценката на определени ценни книжа и имоти. По първоначалната оценка на ръководството не са идентифицирани обстоятелства и фактори, които да поставят под въпрос валидността на принципа-предположение за действащо предприятие на Банката.

В съответствие с мерките, предприети от Правителството на страната и от Управителния съвет на Българска народна банка, ръководството на Банката е предприело бързи мерки за реакция на кризисната ситуация, целящи запазването здравето и живота на служители и клиенти, както и мерки за подкрепа на бизнес позициите на своите клиенти, свързани със запазване качеството на кредитния портфейл. На 10 април 2020 Токуда банк АД се присъедини и подкрепя своите клиенти, засегнати от кризата с COVID-19, като им предложи действия и механизми за облекчаване на обслужването на кредитните им задължения, следвайки приетия от БНБ „Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества - финансови институции във връзка с въведеното на 13.03.2020 г. от Народното събрание извънредно положение във връзка с пандемията от COVID 19“. В тази връзка, Банката оценява потенциалната възможност да отнете загуба от модификации, но на този етап все още не са налице условия за надеждно измерване на размера, поради влиянието на множество и различни, непредвидими към момента, фактори. Допълнително, прогнозните оценки за потенциални негативни ефекти се оформят в резултат на очакване за бъдещи спадове в обемите на пазарите на имоти.

Предприетите до момента мерки за ограничаване негативните последици върху дейността на Банката, са:

- идентифициране на критичните процеси и незабавно определяне на стъпки за обезпечаването им;
- наблюдение на кредитния портфейл и проактивна комуникация с кредитополучателите за своевременна индикация на проблеми и спешно разработване на мерки за реакция и управление на рисковете;
- изработване и прилагане на указания за работа в частта кредитиране и предоваряне на експозиции;

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2019 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

- облекчаване на процеса по предоговаряне на кредитните експозиции на клиентите;
- ежедневно наблюдение на пазарите на ценни книжа и прогнозите за тях с цел предприемане на конкретни мерки, ако е необходимо;
- текущо наблюдение на пазарите на имотите и прогнозите за тях;
- провеждане на множество информационни и разяснятелни кампании относно начините на предпазване от заразяване с COVID-19;
- предоставяне на лични защитни средства и средства за дезинфекция, както на своите служители, така и на клиентите, посещаващи банковите офиси;
- създаване на организация на работа на служителите по график от различни локации на банката и отвъд границите.

За целите на финансовия отчет ръководството е оценило пандемията от COVID-19 като некоригиращо събитие по реда на MCC10 Събития след края на отчетния период.

След датата на отчета не са настъпили други събития, които биха довели до корекции или допълнителни оповестявания във финансовия отчет.